

50m

**การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย
ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา**

นางอุษณีย์ งานสกุล

**การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

พ.ศ. 2550

**A Synthesis of Master's Degree Theses on the State and Problems of Instruction
at the Early Childhood Education Level**

Mrs. Usanee Nangsakun

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction**

School of Educational Studies

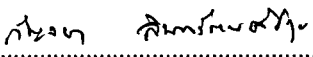
Sukhothai Thammathirat Open University

2008

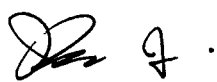
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต
สาขาการศึกษาปฐมวัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษา
ในระดับปฐมวัย
ชื่อและนามสกุล นางอุษณีย์ งานสกุล
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิต

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา ลินทรตันศิริกุล)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
วันที่24... เดือน.....ธันวาคม..... พ.ศ. ...2551....

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย

ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

ผู้ศึกษา นางอุษณีย์ งานสกุล ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา (2) สังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ / วิทยานิพนธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช จำนวน 28 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (2) แบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณลักษณะของงานวิจัยปีที่พิมพ์เผยแพร่มากที่สุดคือปี พ.ศ. 2540 และปี พ.ศ. 2541 สถาบันที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุดคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยศึกษากลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มมากที่สุด ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนมากที่สุด งานวิจัยร้อยละ 92.86 ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยตรวจสอบความตรงมากที่สุด ใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเอง สถิติพรรณนาที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุดคือร้อยละ สถิติอ้างอิงที่ผู้วิจัยใช้คือการทดสอบค่าที (2) ผลการสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัย แบ่งประเด็นที่ศึกษาได้ 4 ประเด็น คือ (2.1) สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 14 เรื่อง ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกันคือโรงเรียนขาดแคลนงบประมาณในการสนับสนุน ครูผู้สอนไม่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง บุคลากรครูมีจำนวนไม่เพียงพอ ขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักการเตรียมความพร้อมให้เด็ก (2.2) สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรในระดับปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 2 เรื่อง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกันคือ ครูผู้สอน ผู้บริหาร โรงเรียนไม่ให้ความสำคัญในเรื่องหลักสูตรปฐมวัย ครูปฐมวัยที่สอนในระดับชั้นที่ต่างกันเข้าใจสภาพหลักสูตรปฐมวัยไม่แตกต่างกัน และผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรปฐมวัย (2.3) สภาพและปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 9 เรื่อง พบว่าจำนวนนักเรียนมีมากเกินเกณฑ์ที่กระทรวงกำหนด สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บุคลากรครูทำหน้าที่หลายอย่างไม่มีเวลาดูแลนักเรียน นโยบายของโรงเรียนไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนขาดคู่มือครูในระดับปฐมวัย และ (2.4) สภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 3 เรื่อง พบว่ามีความสอดคล้องกันคือ บุคลากรครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาระดับปฐมวัย ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ขาดการวางแผนการใช้บุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และขาดงบประมาณในการพัฒนาครู

คำสำคัญ การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบการศึกษา
ค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา ลินทรต้นศิริกุล สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ
อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน
เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ คุณศรีสุดา – คุณสุวิทย์ คุไชย ที่เอื้อเฟื้อที่พักในระหว่างการสืบค้นข้อมูล
ขอขอบคุณ คุณจันทร์ฉาย คำใจ ที่ช่วยเหลือในการค้นหาข้อมูลพร้อมทั้งการจัดส่งเอกสาร
ตลอดจน คุณสวาท เกษแดงสกุลดี เพื่อนนักศึกษาทุกท่าน และเพื่อนร่วมงานที่คอยให้กำลังใจที่ดี
ตลอดมา

คุณความดีของการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ขอมอบแด่คุณมารดา- บิดา และสมาชิกทุกคน
ในครอบครัวที่สนับสนุนส่งเสริมและคอยเป็นกำลังใจ ตลอดจนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
และคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทุกท่าน

อุษณีย์ งานสกุล

สิงหาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย.....	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัย.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัย.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากร.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัย.....	49
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ.....	53
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
สรุปการวิจัย.....	68
อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	82
ก. รายชื่อวิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์ที่นำมาสังเคราะห์.....	83
ข. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย.....	88
แบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย.....	89
ค. ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย.....	93
ประวัติผู้ศึกษา.....	108

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ศึกษาที่นำมาสังเคราะห์แยกตามสถาบันที่ผลิต.....	44
ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยเกี่ยวกับด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับ ปฐมวัยศึกษาที่นำมาวิเคราะห์จำแนกตามปีที่พิมพ์เผยแพร่และสถาบันที่ผลิต.....	49
ตารางที่ 4.2 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามสมมติฐาน.....	50
ตารางที่ 4.3 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามระเบียบวิธีการวิจัย.....	50
ตารางที่ 4.4 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	51
ตารางที่ 4.5 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามวิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	51
ตารางที่ 4.6 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
ตารางที่ 4.7 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	52
ตารางที่ 4.8 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ตารางที่ 4.9 จำนวนงานวิจัยและผู้วิจัยที่ศึกษาจำแนกตามประเด็นที่ศึกษา.....	54

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคมไทยในปัจจุบันและอนาคต การศึกษาในระดับนี้เป็นการปูพื้นฐานการศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สำหรับเด็กวัย 3 - 6 ขวบ มุ่งเน้นการอบรมดูแล และพัฒนาความพร้อมของเด็กเพื่อการเรียนรู้ในระดับต่อไป เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สมองกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว สมองที่จะได้รับการส่งเสริมให้เจริญงอกงามในด้านการคิดมากกว่าการฝึกในด้านการจำ ไม่ควรเน้นในการด้านการอ่านออกเขียนได้ในขณะที่เด็กยังไม่พร้อม (อมรชัย ต้นติเมธ 2536: 25) การศึกษาปฐมวัยในอดีตที่ผ่านมาเรามักละเลยไม่ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาในวัยนี้เท่าที่ควร แต่ต่อมานักการศึกษา นักจิตวิทยา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญในวงการต่าง ๆ ได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาในวัยนี้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะจากการค้นคว้าและวิจัยพบว่า พัฒนาการทุก ๆ ด้านของบุคคลล้วนมีรากฐานมาจากการพัฒนาในวัยเด็ก โดยเฉพาะในช่วงอายุ 0 - 6 ปี ดังที่ ฟรอยด์ (Freud) ได้กล่าวว่า การปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพ รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กจะทำได้ดีที่สุดในช่วงนี้ที่เป็นวัยเริ่มต้นของชีวิต (เยวพา เดชะคุปต์ 2542: 15) บลูม (Bloom) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยว่า เด็กวัยนี้เป็นช่วงที่สำคัญของชีวิต เพราะเป็นช่วงเด็กที่จะพัฒนาความสามารถด้านการเรียนรู้มากที่สุด เด็กจะเกิดการเรียนรู้เรื่องทั่วไปและเฉพาะเรื่องได้ดีซึ่งจากงานวิจัยที่พบว่า เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 4 ขวบจะมีพัฒนาการทางสติปัญญาได้ถึงร้อยละ 50 และจาก 4 - 8 ขวบ จะพัฒนาเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 30 และที่เหลืออีกร้อยละ 20 จะอยู่ในช่วง 8 - 17 ปี แสดงให้เห็นว่ามนุษย์เรามีพัฒนาการทางสติปัญญามากที่สุดในช่วงวัยปฐมวัย (จุไรพร เสนาะ 2545: 2)

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาในวัยเด็กและการจัดการศึกษาให้กับเด็กดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 2 มาตรา 13 และหมวด 3 มาตรา 18 ที่มุ่งให้ความสำคัญแก่การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ได้กำหนดแนวนโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับนี้ โดยที่รัฐและเอกชนร่วมมือกันจัดบริการศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ จัดงบประมาณสนับสนุนในด้านคุณภาพจะสรรหาและ

พัฒนาครูอาจารย์ รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้สามารถจัดประสบการณ์ให้เด็กในวัยนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์และกำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครองสามารถพัฒนาเด็กได้อย่างถูกต้องและส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการศึกษาระดับนี้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบวัฒนธรรมไทย (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา 2542: 13-22) และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเอง ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้ดำเนินการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาโดยมีเป้าหมายหลัก คือ เพื่อส่งเสริมให้เด็กวัยก่อนประถมศึกษาได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความพร้อมในการเข้าเรียนระดับประถมศึกษาอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน (เกรียงศักดิ์ เรืองศรี 2544: 2) ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับนี้ได้จัดขึ้นในหลายรูปแบบ เช่น สถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์เด็กปฐมวัย และโรงเรียนอนุบาลมีผู้รับผิดชอบดำเนินงานหลายฝ่ายหลายหน่วยงาน โดยต่างฝ่าย ก็ได้มีการดำเนินงานจัดทำไปตามความสามารถและงบประมาณของตนเอง โดยการจัดการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ล้วนมีจุดประสงค์คล้ายคลึงกัน คือ ต้องการพัฒนาเด็กทางร่างกายและจิตใจให้มีการเจริญเติบโตสมวัยเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าเรียน การศึกษาภาคบังคับ และกิจกรรมการสอนที่จัดขึ้นในสถานศึกษาต่าง ๆ นั้น ก็มีความแตกต่างกันไปบ้างขึ้นอยู่กับลักษณะและรูปแบบของหน่วยงานที่จัดการศึกษา (จุไรพร เสนาะ 2545: 3)

การจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา พบว่ายังไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติเท่าที่ควรทั้งนี้ก็มีปัญหาจากการสำรวจของสำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปว่ามีปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (เกรียงศักดิ์ เรืองศรี 2544: 2 - 3)

1. ด้านอาคารสถานที่ สถานที่คับแคบ อาคารเรียนไม่เพียงพอ ไม่มีสนามเด็กเล่น สิ่งแวดล้อมไม่ได้อยู่ในชุมชนหนาแน่น และมีเสียงรบกวน
2. ด้านบุคลากร ครูขาดกำลังใจในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาสั่งงานไม่ชัดเจน บุคลากรขัดแย้งกัน ไม่เข้าใจขอบข่ายงานที่รับผิดชอบ และครูที่มีวุฒิทางอนุบาลมีจำนวนไม่เพียงพอ
3. ด้านการเรียนการสอนขาดสื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ ครูขาดการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ ในการใช้แนวการจัดประสบการณ์ และแผนการจัดประสบการณ์ ขาดการแลกเปลี่ยนความรู้กับโรงเรียนอื่น
4. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ โรงเรียนได้รับงบประมาณน้อย ขาดการนิเทศภายในศึกษานิเทศก์ไม่มีความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนอนุบาลและการบริหารงานของผู้บริหาร

5. โรงเรียนอนุบาลไม่คล่องตัว งานซับซ้อน การทำงานขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่นนอกจากนี้ พบว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษาประสบปัญหาในเรื่องการจัดการเรียนการสอน โดยสามารถสรุปประเด็นปัญหาต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ครูยังเน้นวิธีการให้เด็กอ่านออกเขียนได้ ทำเลขได้มากกว่าการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ และการเตรียมความพร้อม
2. ครูขาดทักษะที่สำคัญในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. ครูขาดการพัฒนาทักษะการสอนด้วยวิธีสอนใหม่ ๆ ทั้งยังขาดแคลนสื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน
4. ครูขาดความรู้ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา

ส่วนผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองยังขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการให้โรงเรียนสอนเด็กให้อ่านออกเขียนได้มากกว่าการพัฒนาในด้านอื่น ๆ และค่านิยมของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรเข้าโรงเรียน ไม่คำนึงถึงความสามารถของโรงเรียนในการรับเด็กเข้าเรียน ทำให้เป็นภาระหนักของครู และเกิดปัญหาตามมา คือ อุปกรณ์การเรียน ไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก การควบคุมชั้นเรียนเป็นไปด้วยความลำบาก สถานที่ทั้งภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียนคับแคบ

จากสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษาดังกล่าวข้าง จึงมีหน่วยงานทางการศึกษาและสถาบันในระดับอุดมศึกษาทำการศึกษาค้นคว้าและวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษาขึ้น ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยยังขาดการรวบรวมเรียบเรียง และบูรณาการเนื้อหาของงานวิจัย หากมีการจัดระเบียบ จัดหมวดหมู่ของข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยดังกล่าวจะทำให้ได้รับความรู้ความคิดใหม่ที่เป็นประโยชน์และง่ายต่อการศึกษาค้นคว้ามากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสังเคราะห์งานวิจัย ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ทั้งนี้เพื่อหาข้อสรุปในภาพรวมของงานวิจัยดังกล่าว

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาคูณลักษณะของงานวิจัย ด้านสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา

2.2 เพื่อสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัย ด้านสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา

3. ขอบเขตของการวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

3.1 เป็นงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ที่ระบุว่าเป็นวิทยานิพนธ์ / ปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัยหรือปฐมวัยศึกษา ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ที่ผลิตโดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

3.2 เป็นวิทยานิพนธ์/ปริญญานิพนธ์ ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2550

3.3 เป็นการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Synthesis) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่ประเด็นข้อค้นพบที่ได้จากผลงานวิจัยแต่ละเรื่อง เขียนบรรยายสรุปผลการวิจัย

3.4 คุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วย

3.4.1 สถาบันที่ผลิต

3.4.2 ปีที่พิมพ์เผยแพร่

3.4.3 เนื้อหาตามขอบเขตการวิจัย

3.4.4 สมมุติฐานการวิจัย

3.4.5 ระเบียบวิธีวิจัย

3.4.6 การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง

3.4.7 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.4.9 ผลการวิจัย

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 งานวิจัย หมายถึง วิทยานิพนธ์ / ปริญญานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัยหรือปฐมวัยศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่พิมพ์เผยแพร่ในระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2550

4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา หมายถึง วิทยานิพนธ์ / ปริญญานิพนธ์ที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริง และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นใน

ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยศึกษา ด้านการใช้หลักสูตรในระดับปฐมวัยศึกษา
ด้านการบริหารจัดการในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา และด้านการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา
ปฐมวัยศึกษา

4.3 การสังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง การรวบรวมนำหน่วยย่อย ๆ หรือส่วนต่าง ๆ ของ
ผลการวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องกัน หรือมีสมมุติฐานเหมือนกันมาศึกษาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทาง
สถิติ หรือวิธีการเชิงคุณภาพ แล้วนำมาบรรยายสรุปรวมกันเป็นอย่างระบบ เป็นข้อความรู้ที่
สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกัน เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ และได้ข้อสรุปเป็นคำตอบ
ของปัญหานั้น ๆ อย่างชัดเจน

4.4 การสังเคราะห์เชิงคุณภาพ หมายถึง การบรรยายสรุปเชิงเนื้อหาที่เกี่ยวกับประเด็นข้อ
ค้นพบที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่อง โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทำให้ทราบคุณลักษณะของงานวิจัย ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับ
ปฐมวัยศึกษาที่จัดพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2550 ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน
สำหรับการวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป

5.2 ทำให้ได้ข้อสรุปรวมขององค์ความรู้ที่ได้จากข้อค้นพบ ในการสังเคราะห์งานวิจัยด้าน
สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจต้องนำผลการวิจัย
ไปใช้ประโยชน์ได้ทราบสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย และเพื่อเป็นข้อมูล
พื้นฐานการวิจัยในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัด
การศึกษาในระดับปฐมวัยต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย เรื่อง การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2550 ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา
 - 1.2 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา
 - 1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา
2. สภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา
 - 2.1 สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา
 - 2.2 ปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา
3. การสังเคราะห์งานวิจัย
 - 3.1 ความหมายของการสังเคราะห์
 - 3.2 ความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัย
 - 3.3 ลักษณะเฉพาะของการสังเคราะห์งานวิจัย
 - 3.4 ประเภทของการสังเคราะห์งานวิจัย
 - 3.5 วิธีการสังเคราะห์งานวิจัย
 - 3.6 การวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.7 ขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัย

1. การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา

1.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ถึงแม้จะไม่เป็นการศึกษาภาคบังคับแต่เป็นการจัดให้แก่เด็กในระยะแรก ที่มุ่งเตรียมความพร้อมให้เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้าน พร้อมทั้งการอบรมและเลี้ยงดูเด็ก ให้เจริญงอกงาม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา รวมทั้งพัฒนาคุณธรรมและเสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การดำรงชีวิตในสังคม เพราะเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี เป็นระยะช่วงหนึ่งของชีวิตที่อยู่ในขั้นสร้างรูปแบบของชีวิต การให้การศึกษาแก่เด็กในวัยนี้ไม่เน้นการสอนหนังสือ แต่จะเป็นการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ในการเรียนรู้ในขั้นต่อไปได้ตามศักยภาพ และอย่างมีความสุข

1.1.1 ความหมายของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

ได้มีผู้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ไว้หลายท่าน ดังนี้

เยวพา เดชะคุปต์ (2542: 14) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี มีจุดมุ่งหมายหลัก คือ การเตรียมเด็กให้มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทุก ๆ ด้าน และพร้อมที่จะเติบโตให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ

สมร ทองดี (2537: 6) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมและพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมตามวัย และพร้อมที่จะรับการศึกษาในระดับต่อไป

เกรียงศักดิ์ เรืองศรี (2544: 220) ได้กล่าวถึง การศึกษาระดับปฐมวัยว่า เป็นการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาความพร้อมของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สติปัญญา บุคลิกภาพและสังคม เพื่อรับการศึกษาในระดับต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยได้ คือ เป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กตั้งแต่แรกเกิด ไปจนถึง 6 ปี ในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้มีพัฒนาการที่สมบูรณ์และพร้อมที่จะรับการศึกษาในระดับประถมศึกษาต่อไป

1.1.2 ความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

ปัจจุบันสังคมไทยกลายเป็นครอบครัวเดี่ยว คือมีแต่ พ่อ แม่ ลูก ทั้งแม่ยังออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว ดังนั้นพ่อแม่จึงนำลูกไปฝากไว้ตามสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานบริการทารก (เยวพา เดชะคุปต์ 2542: 14 – 15) วัยเด็กในระดับปฐมวัยเป็นวัยที่มี

ความหมายต่ออนาคตของประเทศเป็นอย่างมาก บุคคลในประเทศจะเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับพื้นฐานการอบรมสั่งสอน การให้การศึกษา ตลอดจนการแนะนำชี้แนะทางที่ถูกต้องและเหมาะสมตั้งแต่เด็ก เด็กปฐมวัยเป็นวัยพื้นฐานของการเป็นผู้ใหญ่ หากเด็กได้รับการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม มีโอกาสได้ใช้ความสามารถที่มีอย่างเต็มที่ตามควรแก่วัย ก็ย่อมจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ การศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะประสบการณ์ที่เด็กจะได้รับในช่วงอายุนี้ เป็นการสร้างพื้นฐานความพร้อม ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเป็นพื้นฐานของพัฒนาการที่ดีสำหรับช่วงอายุต่อไป (อมรชัย ดันติเมธ 2536: 25)

สมร ทองดี (2537: 11-14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าเด็กปฐมวัย เป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์ และนับเป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดช่วงหนึ่ง เพราะเป็นช่วงวัยของการวางรากฐานมนุษย์ และเตรียมตัวเพื่อชีวิต ทั้งยังเป็นช่วงระยะที่เกิดการเรียนรู้มากที่สุดในชีวิตด้วย ดังเช่น

ฟรอยด์ (Freud) กล่าวว่า วัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์คือระยะ 5 ขวบปีแรก ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในช่วงนี้จะมีอิทธิพลต่อชีวิตของบุคคลนั้นจนชั่วชีวิต

อีริกสัน (Erikson) ชี้ให้เห็นว่าเด็กอายุระหว่าง 3 - 6 ปี จะเริ่มพัฒนาความสามารถพร้อม ๆ กับการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ดังนั้น ถ้าเด็กในวัยนี้ได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องเหมาะสมก็ย่อมจะส่งผลให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าของสังคม

พลาโต (Plato) เห็นว่าเด็กแต่ละคนต่างมีความสามารถที่แตกต่างกันตั้งแต่กำเนิด ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กควรคำนึงถึงความสามารถของเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกัน

เฟรเบล (Froebel) เห็นว่าครูควรที่จะส่งเสริมพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กให้เจริญขึ้นด้วยการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างเสรี โดยใช้การเล่นและกิจกรรมที่เป็นเครื่องมือ เฟรเบล เน้นการจัดกิจกรรม โดยถือว่าเด็กทุกคนมีความสามารถอยู่ภายในและจะแสดงออกเมื่อได้รับการสนับสนุน

เปสตาลอสซี (Pestalozzi) เป็นตัวแทนของสัญลักษณ์ของการศึกษาเด็กเล็ก เขาทุ่มเทความคิดของเขาทั้งหมดมาที่เด็กเล็กอย่างแท้จริง และได้นำเอาความคิดใหม่ ๆ จากทฤษฎีทางการศึกษา นำมาปรับปรุงแล้วเอามาใช้ในห้องเรียน งานของเขาเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงจุดเริ่มต้นของรูปแบบความคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเด็กเล็ก เขาสนใจลักษณะ 3 ประการ คือ

1. เด็กยากจนจะถูกกีดกันออกจากโรงเรียน

2. ลักษณะการเรียนการสอนเป็นแบบท่องจำ

3. การทำการลงโทษเด็กอย่างรุนแรง เมื่อเด็กจำบทเรียนไม่ได้

2. ความสำคัญต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักจิตวิทยาหลายท่านมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ช่วงวิกฤตของชีวิตในระยะ 5 ปีแรกเป็นระยะสำคัญในการวางรากฐานบุคลิกภาพของมนุษย์ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพของประชากร จึงจำเป็นต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่ระยะปฐมวัยเพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นคนที่มีความภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ

3. ความสำคัญต่อกระบวนการจัดการศึกษา พีอาเจต์ (Piaget) ผู้สร้างทฤษฎีทางปัญญาที่แพร่หลายที่สุดกล่าวว่า เด็กในช่วงอายุ 2 – 6 ขวบ เป็นช่วงวัยที่เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาพูด และสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น แต่ความสามารถในการเรียนรู้ยังอยู่ในลักษณะจำกัด ดังนั้นเด็กในวัยนี้ จึงจำเป็นต้องฝึกทักษะการใช้ประสาทสัมผัส ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่เหมาะสมจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาในด้านการคิด และพัฒนาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญาในขั้นต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. ความสำคัญต่อการวางรากฐานในการพัฒนาประเทศในการพัฒนาประเทศชาตินั้นต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพ โดยให้เป็นทั้งคนดี คนเก่ง เป็นบุคคลที่มีทั้งสติปัญญา ความสามารถและมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งคุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องได้รับการปลูกฝังอบรมสั่งสอนตั้งแต่ยังเด็ก ทั้งต้องอาศัยความร่วมมือจากสถาบันทางสังคมทุกสถาบันร่วมมือกันพัฒนาเด็กตั้งแต่เยาว์วัย

เยาเวพา เดชะคุปต์ (2542: 14) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยมีส่วนสำคัญดังนี้

1. เป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน นับตั้งแต่แรกเกิดจนเริ่มเข้าเรียนในระบบโรงเรียน

2. วางพื้นฐานทางสุขภาพอนามัยให้กับเด็กตั้งแต่ต้น รวมทั้งเด็กที่มีข้อบกพร่องต่าง ๆ

3. สิ่งแวดล้อมทางบ้านควรมีส่วนช่วยให้เด็กเจริญเติบโต และพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

4. พ่อแม่ควรเป็นครูคนแรกที่มีความสำคัญต่อลูก

5. อิทธิพลจากทางบ้านควรมีผลต่อกระบวนการในการพัฒนาเด็ก

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ความสำคัญของการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานชีวิตของมนุษย์ การจะได้มาซึ่งคุณภาพของ

ประชากรจำเป็น ต้องปลูกฝังและได้รับการพัฒนาตั้งแต่ช่วงแรกของชีวิต คือ อายุแรกเกิดจนถึง 6 ปี เพราะเด็กในช่วงนี้เป็นระยะที่เด็กสามารถเรียนรู้อะไรได้อย่างรวดเร็ว หากมีการจัดการศึกษาที่ดี และเหมาะสมก็ย่อมส่งผลให้ได้มาซึ่งคุณภาพของประชากรและเป็นประชากรที่มีคุณค่าพร้อมที่จะพัฒนาประเทศชาติต่อไป

1.2 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

วัยระยะปฐมวัยเป็นระยะที่สำคัญที่สุดของชีวิต สิ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างเด็กอายุแรกเกิดจนถึงเริ่มเข้าชั้นประถมศึกษาจะมีผลต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก และเป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาเด็กในวัยต่อไป ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับนี้จึงควรเป็นการจัดการศึกษาที่จะเสริมสร้างพัฒนาการและประสบการณ์ของเด็กให้มีความพร้อมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (เยาวพา เดชะคุปต์ 2542: 16)

จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับปฐมวัยไม่เพียงแต่เป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเข้าเรียนต่อไปประถมศึกษาเท่านั้น แต่ควรเป็นการช่วยเด็กให้มีชีวิตสมบูรณ์แบบตามที่เด็กปฐมวัยพึงจะมี เพราะเด็กวัยนี้เป็นวัยที่พร้อมที่จะเรียนรู้ ครูและผู้เกี่ยวข้องต้องมีวิธีสอนให้เหมาะสมเพื่อให้เด็กดำรงชีวิตในวัยเริ่มต้นด้วยความสุขและมีพัฒนาการด้านต่างๆ ไปได้อย่างเต็มที่ (เยาวพา เดชะคุปต์ 2542: 17)

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2526: 336) ได้ตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินงานวิจัยเรื่องรูปแบบศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนหรือศูนย์เด็กปฐมวัย และได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยได้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางกายของเด็กอย่างเต็มที่ เพื่อจะได้เป็นพลเมืองไทยที่สมบูรณ์ แข็งแรง
2. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมของเด็ก เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ มีความเข้มแข็งทางจิตใจที่จะเผชิญอุปสรรคและอันตรายได้
3. เพื่อให้เด็กมีนิสัยขยัน แข็งแรง ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ประหยัด สะอาด
4. เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านต่าง ๆ
5. เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนหรือศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน ในการส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็ก
6. เพื่อตระหนักในปัญหาความเบี่ยงเบนของพัฒนาการเสียแต่แรกและดำเนินการต่อไปโดยเหมาะสม

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542: 18) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเด็กก่อนวัยเรียนไว้ว่า เป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้พร้อมที่จะดำเนินชีวิตในภายหน้าขึ้นอยู่กับการ

วางรากฐานขั้นต้นให้แก่เด็กในวัยที่กำลังพัฒนา ดังนั้นการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียนจึงมุ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้เด็กพัฒนาทุกด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านร่างกาย ส่งเสริมความเจริญเติบโต ความแข็งแรงของร่างกายปลูกฝังนิสัยทางสุขภาพอนามัย ฝึกกิจนิสัยและสุขนิสัย รู้จักรักษาความสะอาด เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ รู้จักการใช้ห้องน้ำห้องส้วมได้ถูกต้อง ฝึกให้เล่นและออกกำลังกายเพื่อบริหารกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัส และรู้จักพักผ่อนอย่างถูกวิธี
2. ด้านจิตใจและอารมณ์ ส่งเสริมด้านสุขภาพจิต เช่น ปลูกฝังให้รู้จักควบคุมอารมณ์ มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส ชื่นชมต่อความไพเราะและสิ่งสวยงาม ฝึกให้มีจิตใจเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์ มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวที เคารพเชื่อฟัง ประหยัด ขยันหมั่นเพียร อดทน มีระเบียบวินัย และเชื่อถือในคำสั่งสอนของศาสนา
3. ด้านสังคม ส่งเสริมการพัฒนาลักษณะนิสัย เช่น ปลูกฝังให้เด็กรู้จักเคารพตนเอง กล้าพูด กล้าแสดงออกด้วยตนเองในทางที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี รู้จักเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น เคารพสิทธิและหน้าที่ตลอดจนความรับผิดชอบ ฝึกให้เป็นผู้รู้จักการรับการให้พร้อมที่จะปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี
4. ด้านสติปัญญา ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เช่น ให้รู้จักหาเหตุผลจนเกิดความเข้าใจและรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง สนใจต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกให้เป็นคนขยันใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีประสบการณ์พอที่จะเรียนในระดับต่อไป

จากข้างต้นสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ก็เพื่อให้เด็กในช่วงแรกเกิดจนถึง 6 ปีซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดในชีวิตมนุษย์ ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอย่างถูกวิธีทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และเป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กที่จะได้รับการศึกษาในระดับต่อไป คือ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยศึกษา

การปฐมวัยศึกษาเป็นการศึกษาก่อนภาคบังคับ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็กให้สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ และมีปัจจัยที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับนี้ คือ สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี บุคลากร หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย และนโยบายของชาติ

1.3.1 สภาพสังคม เศรษฐกิจ ในปัจจุบันการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ระบบสังคมไทยเริ่มเปลี่ยนโครงสร้างจากอดีตที่เป็นครอบครัวขยาย

มีสมาชิกหลายช่วงอายุอยู่ร่วมกัน กลายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีสมาชิกเพียง พ่อ แม่ ลูกเท่านั้น ซึ่งสืบเนื่องมาจากระบบเศรษฐกิจที่เริ่มเปลี่ยนจากการผลิตทางการเกษตรกรรมไปเป็นการผลิตทางอุตสาหกรรมและการบริการมากขึ้น การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและการบริการในเมืองใหญ่เป็นไปในอัตราสูงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดช่องว่างของรายได้ประชากรในภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม ทำให้มีการอพยพย้ายถิ่นจากภาคเกษตรกรรมในชนบทเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมในเมืองหลวง จากระบบของเศรษฐกิจลักษณะนี้ผลักดันให้พ่อแม่ ต้องออกไปทำงานกันทั้ง 2 คน เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว จึงมีความต้องการอย่างยิ่งที่จะต้องส่งลูกเข้าสถานศึกษาในระดับปฐมวัยมากขึ้นตามลำดับ (อารมณ สุวรรณपाल 2537: 8)

1.3.2 การเมือง การตัดสินใจลงทุนเพื่อพัฒนาเค้กระยะแรกเริ่ม ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจทางการเมืองเป็นหลัก ทั้งนี้เค้คือจุดเริ่มของแนวปฏิบัติทางสังคมและการเมือง ซึ่งก่อให้เกิดเอกภาพและความเห็นพ้องต้องกันในหลายประเทศ ส่วนประเทศไทย มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งได้บัญญัติบทบาทของรัฐที่มีต่อการศึกษา มีแผนการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และฉบับที่ 9 ที่ให้ความสำคัญแก่คนหรือทรัพยากรมนุษย์ ว่าเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข รวมทั้งให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิต และสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ และแนวการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนั้น รัฐจึงมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการให้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปรากฏผลที่เป็นจริง (พัชร ผลิตโยธิน 2551: 10-11)

1.3.3 เทคโนโลยี เนื่องจากเด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการใช้ประสาทสัมผัส และการได้ลงมือกระทำหรือมีประสบการณ์ตรงกับวัตถุสิ่งของ ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้เด็ก ถ้าครูไม่สามารถจัดประสบการณ์ตรงหรือนำของจริงมาให้เด็กดูได้ ครูต้องพยายามจัดให้เด็กมีประสบการณ์รองหรือจำลองของจริงนั้นมาให้เด็กได้ดู โดยการนำเทคโนโลยีการศึกษาเข้ามาช่วย ดังนั้นในการจัดการการปฐมวัยศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เทคโนโลยีการศึกษานับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่นักการศึกษา สถาบัน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชนในการคิดค้นและทดลองหารูปแบบ เทคนิคและวิธีการ

รวมทั้งสื่อ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะนำมาช่วยในการพัฒนาเด็ก (อรุณี หรดา 2537: 75)

1.3.4 บุคลากร ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้สำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการนั้นบุคลากรนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับดำเนินการ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะเฉพาะที่เหมาะสม มีความเข้าใจงานมีการประสานงานกับหน่วยงานและบุคคล ซึ่งปัจจัยด้านบุคคลนี้ สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มผู้บริหาร ต้องมีการจัดการ การวางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ควรมีการตรวจและติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ให้มีการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาปฐมวัย กลุ่มผู้ปฏิบัติการ เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญทางการปฐมวัย เช่น ครู ผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูหรือพี่เลี้ยงเด็ก กลุ่มต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยและการจัดการศึกษาระดับนี้ และกลุ่มผู้สนับสนุน ได้แก่ กลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มบุคลากรภายในสถานศึกษา เช่น แม่ครัว นักการภารโรง พนักงานขับรถ โดยเฉพาะผู้ปกครองจะมีบทบาทต่อการศึกษาของเด็กเป็นอย่างมาก เพราะบ้านเป็นสถาบันสำคัญอันดับแรกที่จะสร้างให้เด็กเป็นบุคคลที่มีสามารถในการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุข ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน หรือพ่อแม่ ผู้ปกครองกับครู เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเด็ก โดยถือว่า ความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายเป็นจุดมุ่งหมายประการหนึ่งของการจัดการปฐมวัยศึกษา (อารมณี สุวรรณपाल 2537: 9)

1.3.5 องค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการปฐมวัยศึกษา การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์พัฒนาการให้เด็กมีความพร้อมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะการให้การศึกษาย่อมและเลี้ยงดูที่ถูกต้องแก่เด็กในระดับนี้จะส่งผลดีต่อการศึกษาระดับอื่น ๆ ด้วย แต่เนื่องจากการศึกษาระดับนี้ไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับ รัฐบาลไม่สามารถที่จะให้บริการแก่เด็กวัยนี้ได้ทั่วถึง และให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น หน่วยงานต่างๆ ที่จัดการศึกษาระดับนี้จำเป็นต้องดำเนินงานร่วมกัน เพื่อขจัดปัญหาความซ้ำซ้อน เหลื่อมล้ำ การดำเนินการได้ไม่ทั่วถึง ทำให้เด็กขาดโอกาส ขาดคุณภาพ และความเสมอภาคทางการศึกษา (อารมณี สุวรรณपाल 2537: 8)

1.3.6 นโยบายของชาติ นโยบายของรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปฐมวัยศึกษาที่ปรากฏ อยู่ในแผนการศึกษาชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งในแผนการศึกษาแห่งชาติ จะเปิดโอกาสให้บุคคลเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้เหมาะสมกับวัย คือ การศึกษาในช่วงปฐมวัยเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการอบรมดูแลและพัฒนาความพร้อมของเด็กเพื่อการเรียนรู้ในขั้นต่อไป นโยบายในแผนการศึกษาชาติ มุ่งจัดการ

ศึกษาและส่งเสริมอบรมเลี้ยงดูที่เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการของเด็กตามสภาวะความต้องการพื้นฐานตามวัยตั้งแต่ปฏิสนธิและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการบริการเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยระบุเป้าหมายการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยไว้ คือ เพิ่มปริมาณการเตรียมความพร้อมทุกด้านของเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) อย่างมีคุณภาพ เน้นการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาประเทศ และเน้นการพัฒนาคนควรพัฒนาตั้งแต่แรกเกิด และทำไปตลอดชีวิต โดยระดมสรรพกำลังในด้านต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อพัฒนาเด็กให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ส่วนแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ มีนโยบายขยายบริการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษาภายในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 โดยรัฐสนับสนุนแบบให้เปล่าสำหรับเด็กที่ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ (ยาวพา เศษะคุปต์ 2542: 46 - 58)

จากปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมาก และมีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย ทั้งในส่วนของระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี บุคลากร องค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และนโยบายของชาติ

2. สภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา

2.1 สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยนั้น เป็นการจัดการประสบการณ์เพื่อเตรียมเด็กให้พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งการจัดการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับแนวนโยบายการจัดการศึกษา ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ทั้งการจัดและพัฒนาบุคลากร การจัดทำหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งการบริหารจัดการในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา

2.1.1 นโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยศึกษา นโยบายของชาติและนโยบายสำคัญที่เกี่ยวข้องที่เป็นพื้นฐานในการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย นโยบายและแผนการศึกษาาระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เน้นที่การพัฒนา “คน” เป็นสำคัญ โดยเห็นว่า เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก เพื่อให้ประเทศไทยก้าวไปสู่ความเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในปี 2563 หรืออีก 25 ปี ข้างหน้า โดยมีความเป็นปึกแผ่น มีความภูมิใจในความเป็นชาติ และดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ มีความมั่นคง สงบสุข สันติกับนานาชาติ ซึ่งต้องพัฒนาคนโดยเน้น

คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา แผนพัฒนาการศึกษา (พุทธศักราช 2540 - 2544) มีวัตถุประสงค์เป้าหมาย และแนวทางมาตรฐานของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย คือ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้รับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบคลุมตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนที่จะมีครอบครัว เด็กแรกเกิดที่ควรได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกต้อง อันเป็นการศึกษาของเด็กตั้งแต่ปฐมวัยเรื่อยมาจนถึงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางโดยเท่าเทียมกัน ซึ่งมีความเชื่อมโยงมาจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป จึงได้มีการทบทวนแผนการศึกษาแห่งชาติโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนให้สามารถปรับตัวทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลก สาระจากปฏิญญาเพื่อเด็ก ให้หน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กทั้งภาครัฐและเอกชนถือเป็นแนวนโยบายในการดำเนินการพัฒนาเด็ก โดยใช้ภาวะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็ก (สพค.) เป็นแนวทางนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรง ได้มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งในเขตเมืองและชนบท (เขาวพา เศษะคุปต์ 2542: 81- 86)

2.1.2 การจัดและพัฒนานุเคราะห์ ควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์งาน การวางแผนและการจัดหานุเคราะห์ที่มีความรู้ความสามารถเข้าทำงาน การคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถไว้ปฏิบัติงาน การจัดและจูงใจบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน การประเมินผลปฏิบัติงาน การส่งเสริมเพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของบุคคล และการบำรุงรักษาขวัญและกำลังใจให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาปฐมวัย (อรุณี หรดาล 2536: 12)

1) ความสำคัญของการพัฒนานุเคราะห์

อรุณี หรดาล (2536: 53) ได้กล่าวถึงการพัฒนานุเคราะห์ว่า เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้บุคลากรได้รับความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น สามารถติดตามความเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการที่เจริญก้าวหน้าในอาชีพการงานแล้ว ยังทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เกรียงศักดิ์ เรืองศรี (2544: 29) ได้สรุปความสำคัญของการพัฒนานุเคราะห์ว่าเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษา เนื่องจากนโยบายทางด้านการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนานุเคราะห์ให้มีความรู้ ความสามารถ และมีความก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) *ขอบข่ายการพัฒนาบุคลากร* การพัฒนาบุคลากรมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การเพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา จึงต้องให้ครอบคลุมสิ่งเหล่านี้ คือ การให้ความรู้หรือแนวคิดในการทำงาน การเพิ่มพูนทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงาน การเพิ่มพูนคุณวุฒิของบุคลากร นอกจากนี้แล้วควรให้ครอบคลุมการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคลากรด้วย ทั้งนี้เพราะเจตคติเป็นรากฐานที่สำคัญของพฤติกรรมของบุคลากร การจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรให้แสดงออกในทางที่ยอมรับหรือร่วมมือร่วมใจกับผู้บริหาร จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเจตคติของบุคลากรผู้นั้นก่อน (อรุณี หรดา (2536: 55-56)

3) *กระบวนการพัฒนาบุคลากร* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2537: 25) กล่าวว่า ในการพัฒนาบุคลากรนั้นสามารถแบ่งการดำเนินการออกเป็นขั้นตอนได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ การหาความจำเป็นในการพัฒนาบุคคล หรือ หาปัญหาที่ต้องแก้โดยวิธีการพัฒนาบุคคล การวางแผนในการพัฒนาบุคคล การดำเนินการพัฒนาบุคคล การติดตามและประเมินผลการพัฒนาบุคคล ซึ่งกระบวนการในการพัฒนาบุคคลแต่ละขั้นตอนนี้ เป็นกระบวนการดำเนินการที่สำคัญจำเป็นที่จะต้องดำเนินการจะขาดเสียมิได้ และในการพัฒนาบุคคลนั้น จะต้องดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวอย่างสอดคล้องต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กันอย่างครบวงจร โดยเริ่มจากการหาความจำเป็นในการพัฒนาบุคคล การวางแผนในการพัฒนาบุคคล การดำเนินการพัฒนาบุคคล และการติดตามและประเมินผลการพัฒนาบุคคล ส่วนอรุณี หรดา (2536: 56-58) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาบุคลากรว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษาปฐมวัยและบุคลากรทุกคน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในอันที่จะทำให้การพัฒนาบุคลากรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ โดยมีขั้นตอน 6 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์ความจำเป็นหรือความต้องการในการพัฒนาบุคลากร การสำรวจความต้องการของแต่ละฝ่าย การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดเนื้อหาสาระและรูปแบบหรือวิธีการในการพัฒนา การดำเนินการพัฒนา การประเมินผลการพัฒนา

4) *รูปแบบการพัฒนาบุคลากร* สามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น พื้นฐานเดิมของบุคลากร จุดมุ่งหมายของการพัฒนา ความต้องการของสถานศึกษาปฐมวัย งบประมาณหรือการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งรูปแบบทั่วไปอาจจัดได้ 4 รูปแบบ คือ การฝึกอบรม เป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจหรือแนวความคิดเฉพาะเรื่อง การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการให้ความรู้และแนวคิดควบคู่ไปกับการให้บุคลากรได้ลงมือปฏิบัติ การศึกษาดูงาน เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ศึกษาและดูเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัยที่มีผลงานดีเด่น

2.1.3 หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเด็กในวัยแรกเกิดถึง 6 ปี จะมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า สมอที่ได้รับการกระตุ้นอย่างเหมาะสมจะเจริญเติบโตถึงร้อยละ 70 – 80 ของวัยผู้ใหญ่ ส่วนพัฒนาการในด้านการรับรู้และการคิดจะเจริญเติบโตถึงร้อยละ 70 ของวัยผู้ใหญ่ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เด็กมีพัฒนาการเจริญเติบโตเต็มตามศักยภาพของแต่ละคนต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2537: 14) ซึ่งหลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กจำเป็นต้องอยู่บนพื้นฐานความสอดคล้องกับความสนใจ ธรรมชาติ ความต้องการ และความสามารถตามระดับพัฒนาการของเด็กรายบุคคล เป็นกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ การจัดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ไม่ควรแบ่งเป็นรายวิชา ในชีวิตจริงเด็กจะเรียนรู้ทุกอย่างที่อยู่รอบตัว เช่น การพาเด็กไปเที่ยวสวนสัตว์ เด็กจะได้เรียนรู้ทักษะภาษาจากคำศัพท์เกี่ยวกับพืช สัตว์ ร้านค้า ฯลฯ ส่งเสริมทักษะทางด้านร่างกายจากการได้เดิน เกา ปีน ป่าย ที่เล่นในสวนสาธารณะ ส่งเสริมทักษะการสังเกตโดยสังเกตว่าสัตว์ใดเป็นประเภทเดียวกันบ้าง ส่งเสริมทักษะการคิดคำนวณจากการได้นับจำนวนสัตว์ที่อยู่ในกรง การเปรียบเทียบรูปร่างขนาดของสัตว์ต่าง ๆ รวมทั้งการได้นับจำนวนสัตว์ที่อยู่ในกรง การเปรียบเทียบรูปร่างขนาดของสัตว์ต่าง ๆ รวมทั้งการได้ทัศนศึกษานอกสถานที่ เป็นการสนองความต้องการ ความสนใจให้เด็กมีความสุข สนุกสนาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2541: 13)

1) ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง แนวประสบการณ์ทั้งหมดที่มุ่งหมายให้นักเรียนได้รับการศึกษาในแง่วิจารณ์และพัฒนาทุกด้านครอบคลุมถึงการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีการฝึกอบรมให้กับเด็กในชั้นเรียน (สุนน อมรวิวัฒน์ ม.ป.ป.: 6 – 7)

ทวีพร ณ นคร (2542: 6) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แนวทางที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา อีกทั้งหลักสูตรจะต้องมีความหมายรวมไปถึงรายวิชาการสอนของครู กิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็กทั้งในและนอกห้องเรียน

เกรียงศักดิ์ เรืองศรี (2544: 32) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า เป็นเนื้อหา กิจกรรม และประสบการณ์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เป็นประสบการณ์ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน ที่ตอบสนองต่อความต้องการ ความสนใจของนักเรียนและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคม เพื่อ

ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการโดยองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2540: 10) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึงแผนการเรียนรู้และประสบการณ์หรือกิจกรรมทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน

กฤษยา ตันติผลาชีวะ (2546: 31) กล่าวว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่บอกจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ แนวการจัดการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผลตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

กล่าวโดยสรุป หลักสูตร หมายถึง ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะป็นภายในโรงเรียนหรือภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาโดยองค์รวมเป็นเพื่อเป็นไปตามความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

2) องค์ประกอบของหลักสูตร

หลักสูตรต้องมีองค์ประกอบ เพราะหลักสูตรเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยง หลักสูตรที่มีองค์ประกอบดีย่อมสามารถทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ (ทวีพร ณ นคร 2542: 8) นักการศึกษาได้จัดองค์ประกอบของหลักสูตร พอสรุปได้ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เรืองศรี (2544: 33) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 ประการ คือ

1. วัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนว่า ต้องการให้ผู้เรียนเป็นอย่างไร ต้องสอนเนื้อหาอะไร สอนแก่ใครและสอนทำไม
2. เนื้อหาวิชา หมายถึง สาระของความรู้และประสบการณ์ในการแสวงหาความรู้ตามศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เนื้อหาเป็นรายละเอียดที่นำมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียน เพื่อให้มีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
3. วิธีสอนและการจัดดำเนินการ หมายถึง การแปลงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไปสู่การสอนเนื้อหาวิชาตามที่หลักสูตรกำหนดด้วยวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ มีความรู้ สมรรถภาพ เจตคติและคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนด
4. การประเมินผล เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ สมรรถภาพ ทักษะ เจตคติและคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์หรือไม่โดยใช้วัตถุประสงค์เป็นแนวทางในการประเมินผล

นภเนตร ธรรมบวร (2551: 10 - 11) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร มีดังนี้

1. จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรมีความชัดเจน และสอดคล้องกับแนวคิดทางปรัชญา จิตวิทยา องค์ความรู้ต่าง ๆ รวม

ตลอดถึงความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

2. เนื้อหาสาระของหลักสูตร หรือสิ่งที่เด็กต้องเรียนรู้ ควรพัฒนาหรือสร้างจากความสนใจของเด็ก มีความหมายต่อตัวเด็ก สัมพันธ์กับความรู้และความสนใจของเด็ก นอกจากนี้ เนื้อหาของหลักสูตรจำเป็นต้องมีจุดมุ่งหมายระยะยาวที่จะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้าน
3. กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การตัดสินใจ การทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน และเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เกิดจากการลงมือลงใจของเด็ก ไม่มุ่งเน้นเฉพาะสิ่งที่ถูกต้องหรือคำตอบที่ถูกต้องเท่านั้น ทั้งนี้โดยถือว่าการเล่นเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอน
4. ครูผู้สอนถือเป็นบุคคลสำคัญในการวางแผน สร้างหลักสูตร จัดกิจกรรม และเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้สัมพันธ์กับอายุและพัฒนาการเด็ก รวมถึงตลอดถึงหน้าที่ในการสังเกต และประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล ด้วยเหตุนี้ ครูปฐมวัยจึงจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องทฤษฎีพัฒนาการเด็กเป็นอย่างดี เข้าใจวิธีการเรียนรู้ของเด็กด้วยนี้ และตระหนักถึงความต้องการของเด็กแต่ละคนเพื่อจะได้จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก
5. บริบทในการจัดการเรียนการสอนเช่น ปรัชญาและเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน พื้นฐานทางวัฒนธรรม ค่านิยมของครอบครัวและชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่จะช่วยให้การจัดหลักสูตรมีความหมายต่อตัวเด็ก และสะท้อนวิถีชีวิตในชุมชนที่เด็กอาศัย
6. การประเมินผลเด็กหรือผู้เรียน เทคนิควิธีการประเมินผล ควรมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนการสอน ในการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย นิยมใช้การประเมินผลหลากหลายรูปแบบประกอบกัน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ พูดคุย การใช้แบบประเมินพัฒนาการ และการใช้แฟ้มสะสมงานเด็ก ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด

3) ความสำคัญของหลักสูตร

ทวีพร ณ นคร (2542: 6) ได้กล่าวว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา เพราะเป็นตัวกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาและสร้างความเจริญให้แก่ประเทศชาติ หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนตัวจักรใหญ่ในการจัดการศึกษา มุ่งพัฒนาคนให้เป็น โดยสมบูรณ์และให้คนสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข หลักสูตรจึงต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

พิศมัย ถิเถแก้ว (2540: 6 - 7) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานหรือแนวทางปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง
2. หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนอันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาชาติ
3. หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาลเพื่อให้บุคคลที่ทำการเกี่ยวข้องกับการศึกษาปฏิบัติตาม
4. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐให้แก่สถานศึกษาด้วย
5. หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษาที่จะอำนวยความสะดวก และควบคุมดูแล ติดตามผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐด้วย
6. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางในการส่งเสริม ความเจริญของงานและพัฒนาการศึกษาของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
7. หลักสูตรจะกำหนดลักษณะและรูปร่างของสังคมในอนาคตได้ว่าจะเป็นไปในรูปใด
8. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม อันเป็นการพัฒนากำลังซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้ผล
9. หลักสูตรจะเป็นส่งบ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตน ประเทศใดจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัยมีประสิทธิภาพ ทนต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลง ย่อมได้กำลังคนที่มีประสิทธิภาพสูง

4) ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

หลักสูตรที่ดีต้องมีการปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้นำไปใช้ได้ดีในสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป หลักสูตรจึงควรมีความยืดหยุ่นและมีความต่อเนื่องกันได้เป็นอย่างดี หลักสูตรที่ดีควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ คือ เกิดจากการระดมพลังสมองของบุคคลหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ นักจิตวิทยา ให้ได้มีส่วนร่วมรับรู้หลักสูตรเพื่อร่วมกันพัฒนาหลักสูตรต่อไป มีความเป็นไปได้ตั้งอยู่บนรากฐานของศาสตร์สาขาต่าง ๆ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและผู้ใช้หลักสูตร มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันทั้งในแนวตั้งและแนวนอน ถ้าใน

แนวตั้งหมายถึง หลักสูตรระดับปฐมวัย หลักสูตรระดับประถมศึกษา หลักสูตรระดับมัธยมศึกษา และหลักสูตรระดับ อุดมศึกษาเชื่อมโยงกันได้ ถ้าสัมพันธ์กันในแนวนอน หมายถึงหลักสูตรในระดับหนึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งในจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แผนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น หลักสูตรควรเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การศึกษาบรรลุตามความมุ่งหมายที่กำหนด หลักสูตรควรตอบสนองความต้องการ ความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนได้กว้างขวาง สามารถประเมินผลได้ เพื่อนำผลไปปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลงหลักสูตรต่อไปหลักสูตรที่ดีต้องมีการปรับและยืดหยุ่นได้ดี หลักสูตรที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงย่อมก่อให้เกิดปัญหาเพราะไม่ทำให้พัฒนาผู้เรียนได้เต็มที่ (ทวีพร ณ นคร 2542: 8)

พิศมัย ถิระแก้ว (2540: 7 - 8) ได้กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีควรมีคุณสมบัติต่อไปนี้

1. หลักสูตรควรมีความคล่องตัวพอสมควรและสามารถที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี
2. หลักสูตรควรเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การศึกษาบรรลุตามความมุ่งหมายที่กำหนดให้
3. บุคคลทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง ครู ประชาชน นักวิชาการ นักเรียน ควรจะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และมีส่วนร่วมได้รับรู้หลักสูตรมิใช่เป็นของนักวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว
4. การวางแผนหลักสูตรที่ดีจะต้องเป็นขบวนการที่ต่อเนื่องกัน
5. การดำเนินการวางแผนหลักสูตร ควรตั้งอยู่บนรากฐานที่เชื่อถือได้
6. ในการพัฒนาหลักสูตรนั้นควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญต่างๆ เช่น รากฐานทางปรัชญาการศึกษา รากฐานทางจิตวิทยา รากฐานทางสังคม
7. หลักสูตรควรจะเป็นแนวกว้าง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถเป็นรายบุคคล
8. หลักสูตรในระดับต่าง ๆ ควรจะมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกันดีไม่ขาดตอน
9. การประเมินผลหลักสูตร เป็นสิ่งที่จำเป็นและต้องทำเป็นระยะ ๆ ผลของการประเมินควรนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตร

สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการจัดการศึกษาทุกระดับชั้น เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเข้าใจถึงหลักการและจุดมุ่งหมาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวหลักสูตรที่เป็นกรอบวางไว้ได้อย่างเหมาะสม

2.1.4 การบริหารการจัดการในสถานศึกษาปฐมวัย

อมรชัย ตันติเมธ (2537: 139-144) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษาปฐมวัยต้องยึดหลักการในการบริหารสถานศึกษา ดำเนินการตามภารกิจหลักในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ แนวคิดหลักในการบริหารสถานศึกษาเป็นแนวคิดเดียวกันกับการบริหารสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งการบริหารงานในสถานศึกษาปฐมวัยในปัจจุบัน ประกอบด้วยการบริหารงานในภารกิจหลัก 6 ประการ ดังนี้

1) *การบริหารงานวิชาการ* เป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย มีแนวการบริหาร คือ วางโครงการเพื่อการดำเนินงาน จัดแนวประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียน จัดทำโครงการสอนให้เป็นไปตามแนวประสบการณ์และปรับปรุงให้ใช้ได้อยู่เสมอ จัดหาสื่อการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ นิเทศและติดตามการดำเนินการจัดประสบการณ์ของครู ดำเนินการวัดและประเมินผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัย สนับสนุนให้ครูมีการศึกษา ค้นคว้าทดลอง และปรับปรุงวิธีการจัดประสบการณ์ให้ดียิ่งขึ้น จัดให้มีการประชุมอบรมครู เพื่อให้ข้อมูลและปรึกษาหารือ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษาปฐมวัย งานในส่วนของการบริหารด้านวิชาการ ประกอบด้วย งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานส่งเสริมการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด การนิเทศการศึกษา งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินการ งานประชุมอบรมทางวิชาการ

2) *การบริหารงานด้านบุคลากร* เป็นงานบริหารที่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นงานบริหารที่เกี่ยวข้องกับบุคคลซึ่งมีความรู้สึนึกคิดที่แตกต่างกันออกไป ยากแก่การกำหนดกฎเกณฑ์ที่แน่นอน และเป็นที่พอใจแก่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาปฐมวัยได้ ผู้บริหารส่วนใหญ่ยึดแนวในการบริหาร ดังนี้ คือ กำหนดแนวทางหรือวางแผนเกี่ยวกับบุคลากรที่จะรับผิดชอบการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย จัดแบ่งหน่วยงานตลอดจนหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดแนวประสบการณ์ของบุคลากร โดยให้ประสานสัมพันธ์กับฝ่ายต่าง ๆ ของสถานศึกษา บังคับบัญชาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย รวมทั้งการให้การสนับสนุนและประสานงานให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความพึงพอใจ ดูแลและสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติงานตามแผนและนโยบายที่กำหนดไว้ ส่วนงานบริหารด้านบุคลากร ประกอบด้วย การวางแผนบุคลากรเพื่อแสดงความต้องการบุคลากร การเตรียมบุคลากร ได้แก่ การพิจารณาจัดคนเข้าทำงาน การปฐมนิเทศ การพัฒนาและการธำรงรักษาบุคลากร

3) *การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน* งานด้านนี้มีสำคัญมาก เพราะเด็กวัยนี้เป็นวัยที่กำลังพัฒนา สมควรได้รับบริการด้านสุขภาพและอนามัย ตลอดจนการจัดกิจกรรมที่

พัฒนาเด็กได้อย่างเหมาะสม แนวการบริหารประกอบด้วย ศึกษากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการจัดชั้นอนุบาลศึกษา จัดทำเขตบริการของโรงเรียน เพื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนปฐมวัยในเขตบริการ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลในการรับนักเรียนของสถานศึกษาให้ผู้ปกครองทราบ ปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียน จัดให้มีบริการด้านสุขภาพพลานามัย บริการด้านอาหาร บริการด้านพาหนะ จัดให้มีกิจกรรมเสริมการพัฒนาการของเด็ก เช่น ส่งเสริมด้านสังคม ด้านคุณธรรม จริยธรรม การบริหารงานด้านนี้ประกอบด้วย การจัดทำสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน การลงทะเบียนนักเรียน การแบ่งกลุ่ม แบ่งชั้นนักเรียน การปฐมนิเทศนักเรียน การรายงานเกี่ยวกับนักเรียน การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน การย้ายและการจำหน่ายนักเรียน การทำทะเบียนสะสมเก็บหลักฐานและประวัตินักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดบริการแนะแนว การจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพ การจัดสวัสดิการต่าง ๆ การดูแลความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนและด้านอื่น ๆ การวิจัยประเมินผลและติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

4) การบริหารงานด้านธุรการและการเงิน มีแนวการบริหาร คือ ดำเนินงานสารบรรณให้เป็นไปโดยเรียบร้อย ดูแลการดำเนินงานทั่ว ๆ ไป ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนที่วางไว้ จัดทำและควบคุมดูแลงานเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ เช่น สมุดหมายเหตุรายวัน ทะเบียนครู ทะเบียนนักเรียน บัญชีเรียกชื่อ สถิติต่างๆ ให้สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน ควบคุมดูแลให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ ประจำสถานศึกษาได้ดำเนินไปอย่างถูกต้องตามระบบระเบียบที่กำหนดไว้ สร้างความสัมพันธ์และประสานงานระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ การบริหารงานด้านนี้ประกอบด้วย งานสารบรรณ การดำเนินงานทั่วไปของโรงเรียนตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ จัดทำ ควบคุม ดูแลงานเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ การปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน พักสครุภัณฑ์ของโรงเรียน

5) การบริหารงานด้านอาคารสถานที่ มีแนวการบริหารดังนี้ คือ จัดห้องเรียนและสถานที่อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ดูแล รักษา และปรับปรุงอาคารสถานที่และอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยและปลอดภัย จัดหาอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนและพัฒนาการของเด็ก สร้างความสัมพันธ์และประสานงานระหว่างสถานศึกษาปฐมวัยหรือหน่วยงานอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเป็นแบบอย่างในการจัดอาคารสถานที่ งานด้านนี้ประกอบด้วย การจัดสำนักงาน ห้องธุรการ ห้องพัสดุ ห้องพยาบาล ห้องประชุม และห้องอื่น ๆ ดูแลรักษาและปรับปรุงอาคารสถานที่ อุปกรณ์ประจำโรงเรียนให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย นอกจากนี้ยังมีอาคารสถานที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบกฎหมายและข้อพิจารณาอื่น ๆ อีก

6) การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เน้นที่ การให้ชุมชนเกิดความรู้สึกว่า โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่ชุมชนจะต้องให้ความร่วมมือและ สนับสนุน ในขณะเดียวกัน ชุมชนก็ได้รับผลประโยชน์จากสถานศึกษา ซึ่งงานด้านนี้ประกอบด้วย การให้ความร่วมมือกับชุมชน เช่น ให้ความรู้ ความคิด และคำแนะนำแก่ชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ ให้บุคลากรในฐานะเป็นศูนย์กลางประกอบกิจกรรมชุมชนแบบต่าง ๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม เช่น งานเทศกาลประจำปี งานทางศาสนา ให้เยี่ยมวัดศุภครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในงานส่วนร่วม เป็นต้น และการรับความช่วยเหลือจากชุมชน เช่น ให้สมาชิกในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดยเป็นกรรมการศึกษา เชิญสมาชิกในชุมชนเป็นวิทยากร นักเรียนฝึกปฏิบัติงานในบ้านของสมาชิกในชุมชน ให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม บางอย่างของโรงเรียน

2.2 ปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

ปัญหาการจัดการศึกษาในปัจจุบันนั้นเป็นมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่หลังไหลเข้ามาอย่างรวดเร็วด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสาร ทำให้ประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้ง ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการเมืองการปกครอง ด้วย การที่มุ่งเน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ได้ก่อให้เกิดปัญหาทั้งด้านการกระจายอำนาจ และปัญหาต่าง ๆ ทางสังคมตามมา รวมทั้งปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการพัฒนาที่ขาด ความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม หากไม่แก้ไขให้ทันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต (เขาวพา เศษะคุปต์ 2542: 92) ซึ่งมีประเด็นปัญหาหลัก ดังนี้

2.2.1 เด็กปฐมวัยยังขาดการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา เด็ก

กลุ่มอายุ 3 – 5 ปี ได้รับการเตรียมความพร้อมเพียงร้อยละ 65.4 ของเด็กกลุ่มอายุ 3 – 4 ปี ยังมี จำนวนอีก 1.2 ล้านคน หรือร้อยละ 34.6 ที่ไม่ได้รับบริการเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ประถมศึกษา อันจะมีผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา ในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ด้อยโอกาส ทางการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มเด็กด้อยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในเมือง กลุ่มเด็กยากจนใน ชนบทห่างไกล ชนกลุ่มน้อย และกลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา

2.2.2 คุณภาพการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดผล การคัดเลือก เข้าศึกษาต่อไม่เอื้อให้เด็กได้พัฒนาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพ กล่าวคือ ในกระบวนการเรียนการสอน มุ่งเน้นการท่องจำเพื่อสอบคัดเลือกมากกว่าเน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ การแสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง อีกทั้งไม่สามารถปลูกฝังการรักที่จะเรียนต่อไป อันเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในโลกยุคข้อมูล ข่าวสารหรือสังคมแห่งการเรียนรู้

1) **ด้านคุณภาพผู้เรียน** มีข้อค้นพบจากการประเมินที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ว่ามีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามเกณฑ์ ความสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาพัฒนาการร้อยละ 60 ของคะแนนเต็มขึ้นไป พบว่าเด็กร้อยละ 93.2 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 55.7 ผ่านเกณฑ์การพัฒนาด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และร้อยละ 30.1 ผ่านเกณฑ์การพัฒนาด้านสติปัญญา อย่างไรก็ตามในการประเมินที่สอบถามจากผู้ปกครองพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจในพฤติกรรมของบุตรหลานที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีอย่างชัดเจน ทั้งในการช่วยเหลือตนเอง การแบ่งปัน การรักษาความสะอาด และความมีเหตุผล

2) **การบริหารการจัดการศึกษา** ที่ผ่านมานั้นรัฐผูกขาดการจัดการศึกษาเสียเองเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้ว่าปัจจุบันบทบาทของรัฐได้เริ่มเปลี่ยนแปลงไปโดยมุ่งให้ส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น แต่ระบบบริหารจัดการศึกษาที่รวมศูนย์อำนาจยังไม่มีปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลง รวมทั้งกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และขั้นตอนต่าง ๆ ของทางราชการไม่เอื้อให้การบริหารการตัดสินใจเป็นไปได้อย่างฉับไว

3) **การบริหารจัดการ** เป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงานและขาดการประสานงานในการดำเนินงาน ส่งผลต่อการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง การจัดการที่รวมศูนย์อำนาจอยู่ส่วนกลางและไม่เปิดโอกาสให้ส่วนต่าง ๆ ของสังคมมีส่วนร่วมตัดสินใจ ทำให้การตัดสินใจล่าช้าและไม่สนองตอบต่อความต้องการการศึกษาที่หลากหลายของชุมชน

4) **ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก** พ่อแม่ผู้เลี้ยงดูเด็กขาดความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็ก และไม่ให้ความสำคัญในเรื่องสุขนิสัย สถาบันครอบครัวมีความมั่นคงน้อยลง ทำให้เด็กขาดความอบอุ่น เนื่องจากปัญหาครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง เป็นผลทำให้เด็กไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร

5) **ด้านการบริการจัดการในการพัฒนาเด็ก** ปัญหาในด้านนี้ประกอบด้วยงบประมาณของรัฐในการพัฒนาสุขภาพอนามัยของเด็กและคุณภาพชีวิตของครอบครัวยังไม่เพียงพอ งบประมาณส่วนใหญ่ให้เพื่อการรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย ส่วนน้อยใช้ในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ทั้งนี้แม่และเด็กเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ คือ ประมาณ 2 ใน 3 ของประชากรทั่วประเทศ จึงทำให้การบริการอนามัยแม่และเด็กยังครอบคลุมไม่ถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่ห่างไกลและกลุ่มด้อยโอกาสทางสังคม อีกทั้งงานด้านนี้ยังมีขอบเขตกว้างขวางและสลับซับซ้อน ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานและนักวิชาชีพหลายฝ่ายมาร่วมกันแก้ปัญหา นโยบายและการดำเนินงาน มิได้ให้ความสำคัญชัดเจนในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและการควบคุมโรค งานด้านการพัฒนาสุขภาพอนามัยแม่และเด็กยังไม่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญ หน่วยงานที่ทำงานด้านเด็กทั้งภาครัฐและเอกชนยังประสานงานกันไม่ดีพอ ทำให้ขาดพลังและไม่ส่งผล

เท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะเรายังขาดกระบวนการที่ดี ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน และขาดความร่วมมือจากสถาบันครอบครัว ระบบข้อมูลและรายงาน ในสภาพการณ์ปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ระบบข้อมูลและการรายงานเกี่ยวกับเด็กมีมากมาย แต่ข้อมูลที่ได้รับยังไม่ตรงกับความเป็นจริง ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ในการวางแผนและประเมินสถานการณ์ได้

2.2.3. ปัญหาการใช้แนวการจัดการประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

1) ผู้บริหารขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนั้นจึงไม่ได้กำหนดเป็นแผนนโยบายที่ชัดเจน ทำให้ครูในโรงเรียนที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนปฏิบัติงานด้านการสอนไม่ถูกต้องและไม่ถูกต้องตามแผนการสอนที่จัดไว้

2) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างความสมดุลในความรู้เนื้อหาที่นำไปสอนเด็ก ครูในระดับปฐมวัยไม่มีความเข้าใจตั้งแต่ปรัชญา จุดมุ่งหมาย คุณค่า เนื้อหาในการสอนและถ่ายทอดให้กับเด็ก ส่วนใหญ่เน้นสอนเด็กหนักทางด้านวิชาการ เน้นให้เด็กสามารถอ่านออกเขียนได้ ก่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในด้านการเตรียมความพร้อม การจัดหมวดหมู่ความรู้ การเลือกเนื้อหาสาระ การจัดลำดับเนื้อหาสาระ

3) ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัยศึกษา ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนสอนเด็กเน้นทางด้านสติปัญญา วิชาความรู้ จึงเป็นแรงผลักดันให้ผู้บริหารต้องวางนโยบายให้ครูสอนเด็กทางด้านวิชาการ จึงทำให้แนวการจัดการเรียนการสอนออกมาในรูปสนองความต้องการ มากกว่าจะจัดตามแนวปรัชญาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

4) ครูขาดความรู้และความเข้าใจในการวัดประเมินผลเด็ก ครูใช้หลักการวัดและการประเมินผล ด้วยการตัดสินใจความรู้ทางวิชาการของเด็ก และประเมินเด็กออกมาเป็นคะแนน เปอร์เซนต์ และจัดลำดับที่ของเด็กในชั้น เหมือนกับเด็กนักเรียนในชั้นประถม หรือมัธยม

3. การสังเคราะห์งานวิจัย

3.1 ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย

สโลเฟอร์ ตรีพงษ์พันธ์ (2547: 35) ได้ให้ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย (Reseach Synthesis) ไว้ว่า เป็นการสรุปงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาโดยการรวบรวมผลการวิจัยของงานวิจัยย่อย ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือมีสมมติฐานเหมือนกัน โดยนำเสนอองค์ความรู้ที่ค้นพบได้จากความสัมพันธ์ของงานวิจัยย่อย ๆ เหล่านั้น รวมทั้งเป็นการให้ความสำคัญแก่ประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยมิได้กล่าวถึง ซึ่งศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกับการสังเคราะห์งานวิจัยซึ่งสามารถใช้แทนกันได้ หากแต่มีความหมายที่แคบหรือกว้างกว่าเท่านั้น เช่น การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

การทบทวนงานวิจัย (Research Review) การทบทวนการบูรณาการงานวิจัย (Integrative Research Review) และการวิเคราะห์เมตต้า (Meta- Analysis)

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542: 56) ได้ให้ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย (research synthesis) ไว้ว่า การสังเคราะห์งานวิจัย (research synthesis) หรือการปริทัศน์งานวิจัย (research review) เป็นระเบียบวิธีการศึกษาตามระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ เพื่อตอบปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยการรวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ หลาย ๆ เรื่องมาศึกษาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติหรือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และนำเสนอ ข้อเสนออย่างมีระบบเพื่อให้ได้คำตอบปัญหาที่เป็นข้อยุติ ศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกันและใช้แทนศัพท์การสังเคราะห์งานวิจัย ได้แก่ ระเบียบวิธีบูรณาการงานวิจัย (method of integrating research) ระเบียบวิธีผสมผสานงานวิจัย (Method of combining research) การวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ (Analysis of analysis) หรือการวิจัยงานวิจัย (Research of Research)

อุทุมพร จามรمان (2531 ข: 1) ได้ให้ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัยโดยสรุปว่าเป็นการนำส่วนย่อยมาประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดสิ่งใหม่ขึ้น เช่น การบรรยายความรู้สึกโดยการนำคำต่าง ๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน หรือการทำงานบางอย่างจนเกิดผลโดยมาจากการประชุมระดมสมองหรือการสร้างทฤษฎีใหม่โดยการเชื่อมโยงทฤษฎีเก่าเข้าด้วยกัน

สุพิน จินดาพล (2548: 31) ได้สรุปว่าการสังเคราะห์งานวิจัยเป็นการรวบรวมผลการวิจัยที่เป็นข้อความรู้หรือข้อค้นพบของงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องกันหรือมีสมมติฐานเหมือนกันมาทำการสังเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติแล้วนำมาบรรยายสรุปรวมกันเป็นข้อความรู้ที่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกัน จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่และเป็นข้อสรุปของปัญหานั้น ๆ อย่างชัดเจน

สุนา ณ สุโหลง (2545: 24) ได้ให้ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย สรุปได้ว่าสังเคราะห์งานวิจัยเป็นหน่วยย่อย ๆ หรือส่วนต่าง ๆ ของผลการวิจัยที่เป็นข้อความรู้จากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันทั้งเป็นข้อความรู้ที่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกันมาสังเคราะห์อย่างมีระบบและนำมาบรรยายสรุปรวมกันให้เป็นเรื่องเดียวกันจนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่และเป็นข้อสรุปของปัญหานั้น ๆ อย่างชัดเจน

ธารินี พลเยี่ยม (2547: 21) ได้ให้ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัยไว้ว่า เป็นการรวบรวมงานวิจัยหลาย ๆ เรื่อง มาศึกษาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ หรือวิธีการเชิงคุณภาพ และนำเสนอข้อเสนออย่างมีระบบเพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ และเป็นคำตอบของปัญหาวิจัยที่ต้องการ

จากความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นการรวบรวมนำหน่วยย่อย ๆ หรือส่วนต่าง ๆ ของผลงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องกัน หรือมีสมมติฐานเหมือนกันมาศึกษาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติหรือวิธีการเชิงคุณภาพ ที่ศึกษาปัญหาเดียวกันทั้งที่เป็นข้อความรู้ที่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกัน แล้วนำมาบรรยายสรุปรวมกันเป็นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ และได้ข้อสรุปเป็นคำตอบของปัญหานั้น ๆ อย่างชัดเจน

3.2 ความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัย

สุนาณ สุโหลง (2545: 25) กล่าวถึง ความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัยว่ามีเพิ่มมากขึ้น เพราะปัจจุบันรายงานการวิจัยเพิ่มขึ้นอย่างมากมาหลายหลายและรวดเร็ว งานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน โดยใช้รูปแบบวิธีวิจัยคล้ายกันแต่ใช้กลุ่มตัวอย่างต่างกัน ผลการวิจัยมีทั้งสอดคล้องกันและขัดแย้งกันเป็นผลทำให้ผู้วิจัยสืบเนื่องและผู้ต้องการใช้ประโยชน์จากการวิจัยเกิดความสับสนและไม่สามารถหาข้อสรุปได้ ด้วยเหตุนี้เมื่อนักวิจัยหลายท่านที่ให้ความสำคัญกับการสังเคราะห์งานวิจัยและพยายามพัฒนาวิธีการวิเคราะห์งานวิจัยให้เป็นระบบ มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้เพื่อให้ได้ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยสืบเนื่องและการนำผลการวิจัยไปสร้างความเจริญให้กับสังคมได้อย่างแท้จริง

สุพิณ จินดาพล (2548: 31) ได้กล่าวว่า การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อความก้าวหน้าของศาสตร์ที่นักวิชาการและนักวิจัยจำเป็นต้องทำ คือ การบูรณาการข้อความรู้ที่เกิดขึ้นในงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อให้รู้ถึงสภาวะปัจจุบันของข้อค้นพบอันเป็นประโยชน์โดยทั่วไปในการเข้าใจเครือข่าย พรมแดน การสะสมและการงอกงามของข้อความรู้ในศาสตร์นั้น ๆ

อุทุมพร จามรมาน (2531 ข: 2) ได้กล่าวว่า ในอดีตเมื่อปริมาณงานวิจัยไม่มากนัก นักวิจัยมักบูรณาการข้อค้นพบจากการวิจัยต่างๆ โดยการอ่านรายงานการวิจัยแล้วจับประเด็นที่เป็นผลสรุปของงานวิจัยออกมาบรรยายผลการบูรณาการในลักษณะการบรรยายนี้มักมีความแตกต่างกันตามประเภท ตามความรู้และความเชี่ยวชาญในการจับประเด็นตลอดจนจุดเน้นของผู้สังเคราะห์

ดังนั้นจึงกล่าวได้ การสังเคราะห์งานวิจัยมีความสำคัญมากต่องานวิจัยในปัจจุบัน เพราะการได้มาซึ่งผลการวิจัยที่ศึกษาปัญหาเดียวกันแต่ผลการวิจัยมีทั้งสอดคล้องกันและขัดแย้งกันซึ่งทำให้เกิดความสับสนและไม่แน่ใจแต่เมื่อได้มีการสังเคราะห์งานวิจัย ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ มีการอ้างอิงหลักฐานทางสถิติ ก็ย่อม ทำให้ผลการวิจัยออกมามีความเที่ยงและน่าเชื่อถือมากขึ้น

3.3 ลักษณะเฉพาะของการสังเคราะห์งานวิจัย

การวิจัยแบบสังเคราะห์งานวิจัยแตกต่างจากการวิจัยทั่ว ๆ ไปที่ลักษณะข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลสำหรับการวิจัยทั่ว ๆ ไป เป็นข้อเท็จจริงจากแหล่งปฐมภูมิหรือแหล่งทุติยภูมิที่นักวิจัยรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างหรือประชากร แต่ข้อมูลสำหรับการวิจัยแบบสังเคราะห์งานวิจัยนั้น คือ รายงานการวิจัยจำนวนหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยทั่ว ๆ ไป นักวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อบรรยายและหรืออนุมานให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นจริง ข้อสรุปเกี่ยวกับประชากร ส่วนในการสังเคราะห์งานวิจัยนั้นเนื่องจากข้อมูลคืองานวิจัยหลาย ๆ เรื่องแต่ละเรื่องใช้มาตรฐานวัดด้วยตัวแปร แบบแผนการวิจัย วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่แตกต่างกัน รวมทั้งผลการวิจัยที่ได้จะมีทั้งที่สอดคล้องกันบ้าง แตกต่างกันและขัดแย้งกัน ดังนั้นการวิเคราะห์งานวิจัยของนักสังเคราะห์จึงต้องสร้างมาตรฐานกลางจากงานวิจัยแต่ละเรื่องก่อนเพื่อปรับงานวิจัยทั้งหมดให้เป็นหน่วยเดียวกัน แล้วจึงวิเคราะห์หาข้อสรุปสุดท้ายสำหรับประชากร

(สุพิณ จินดาพล 2548: 32)

การสังเคราะห์งานวิจัยแตกต่างจากงานวิจัยทั่ว ๆ ไป ที่ลักษณะข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

	งานวิจัยทั่วไป	การสังเคราะห์งานวิจัย
ลักษณะข้อมูล	เป็นข้อเท็จจริงจากแหล่งปฐมภูมิหรือแหล่งทุติยภูมิที่นักวิจัยรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างหรือประชากร	รายงานการวิจัยจำนวนหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อบรรยายและหรืออนุมานให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นข้อสรุปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างหรือประชากร	การจัดกระทำกับข้อมูลซึ่งเป็นผลการวิจัย ข้อค้นพบรายละเอียดและวิธีการวิจัยจากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องเพื่อข้อสรุปว่าสอดคล้องหรือขัดแย้งกัน

3.4 ประเภทของการสังเคราะห์งานวิจัย

อุทุมพร จามรมาน (2531 ข: 1) กล่าวว่า การสังเคราะห์งานวิจัยอาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ตามลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย คือการสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะหรือเชิงคุณภาพ (Qualitative Synthesis) และการสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Synthesis)

การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะหรือเชิงคุณภาพ (Qualitative Synthesis) เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยในลักษณะของการบรรยายสรุป จัดหมวดหมู่ประเด็นข้อค้นพบที่ได้จากผลงานวิจัยแต่ละเรื่องแล้วเขียนบรรยายสรุปออกมาซึ่งส่วนใหญ่พบในรายงานการวิจัยบทที่ 2 ที่ว่าด้วยเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review of Literature) ได้แก่ การอ่านรายงานการวิจัยเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ ทุกเรื่องหรือให้ได้จำนวนมากที่สุดเท่าที่จะหาได้แล้วนำผลการวิจัยเหล่านั้นมาสรุปเข้าด้วยกันนำเสนอในแบบของการรายงานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Synthesis) เป็นการนำเอาผลการวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่เกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ มาจัดกระทำด้วยวิธีทางสถิติเพื่อหาข้อสรุปอย่างเป็นระบบการสังเคราะห์เชิงปริมาณจึงเป็นการวิเคราะห์ผลวิเคราะห์ (Analysis of Analysis) หรือการวิเคราะห์เชิงผสมผสาน (Integrative Analysis) หรือการวิจัยงานวิจัย (Research of Research) ซึ่งมีความหมายว่าเป็นการวิเคราะห์ทางสถิติของผลการวิจัยจำนวนมากจนงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อหาข้อสรุปเชิงบูรณาการ (Integrating the finding) งานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์เชิงปริมาณได้ต้องเป็นงานวิจัยเชิงทดลองและงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์เท่านั้น วิธีการสังเคราะห์เชิงปริมาณซึ่งเป็นที่กล่าวถึงกันมากคือ วิธีการที่เรียกว่า การวิวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta- Analysis)

การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta- Analysis) เป็นวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่ได้รับการพัฒนาสูงสุดและมีความก้าวหน้ามากที่สุดในปัจจุบัน Glass McGaw and Smith (1981 อ้างถึงใน สุนา ณ สุโหลง 2545: 30) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ สรุปได้ว่าเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ รูปแบบหนึ่งที่มีการรวบรวมงานวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อให้ได้ข้อสรุปของการวิจัยที่ถูกต้องน่าเชื่อถือโดยมุ่งศึกษาข้อมูล 2 ส่วนคือ ผลการวิจัยที่วัดออกมาในรูปขนาดอิทธิพล และคุณลักษณะของงานวิจัย

การวิเคราะห์ห่อภิมาณโดยทั่วไปเป็นการศึกษาจากงานวิจัยประเภทที่ศึกษาความสัมพันธ์หรืองานวิจัยเชิงทดลอง ค่าดัชนีมาตรฐานที่บอกขนาดอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม มี 3 ประเภท คือ ขนาดอิทธิพล (effect size, d) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และค่าความน่าจะเป็นของสถิติ (p-value of statistics) สำหรับวิธีการในการวิเคราะห์ห่อภิมาณและการคำนวณค่าดัชนีมาตรฐานในปัจจุบันมีรูปแบบที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ที่แตกต่างกัน 6 วิธี คือ

วิธีแรกเป็นการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ Rosental เป็นวิธีที่ได้รับการพัฒนาตั้งแต่ ค.ศ. 1961 จัดว่าเป็นวิธีแรกที่ได้รับการพัฒนา วิธีนี้มีการนำค่าระดับนัยสำคัญมาใช้ในการสังเคราะห์และการคำนวณค่าอิทธิพล 2 แบบ แบบแรกคำนวณจากขนาดกลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติในการทดสอบสมมติฐาน และแบบที่สอง คำนวณจากขนาดกลุ่มตัวอย่าง และระดับนัยสำคัญ การประมาณค่าอิทธิพลใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเป็นตัวหาร

วิธีที่สอง เป็นการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ Glass เป็นวิธีการที่พยายามสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลองรวมกับงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ โดยมีสูตรในการคำนวณขนาดอิทธิพลจากค่าสหสัมพันธ์ จุดเด่นของการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีนี้ คือการมีสูตรในการประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยที่มีรูปแบบการทดลองแตกต่างกันทุกแบบแผนการวิจัย และมีสูตรในการปรับเปลี่ยนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอื่น ๆ มาเป็นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมทั้งสถิติขั้นสูงอื่น ๆ

วิธีที่สาม เป็นการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ Hunter ให้ความสำคัญกับการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์มากกว่าการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลอง การคำนวณเพื่อประมาณค่าขนาดอิทธิพลใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนีสหสัมพันธ์ต้องมีการปรับแก้ความคลาดเคลื่อนในการวัด และมีข้อดีตรงที่สามารถสังเคราะห์งานวิจัยได้แม้ว่าจะมีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องเดียวกันเพียง 3 - 4 เรื่อง

วิธีที่สี่ เป็นการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ Hedges ให้ความสำคัญกับคุณสมบัติทางสถิติของดัชนีมาตรฐาน โดยเฉพาะค่าขนาดอิทธิพล การคำนวณขนาดอิทธิพลใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ตามแนวคิดของ Cohen และมีการปรับแก้ให้ได้ค่าประมาณไม่คลาดเคลื่อน

วิธีที่ห้า เป็นการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ Salvin ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพมาสังเคราะห์ดังนั้นก็ยังมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนงานวิจัยที่มีคุณภาพ ซึ่งมีไม่มากนักทำให้กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์มีน้อยการสรุปอ้างอิงจึงทำให้จำกัด

วิธีที่หก เป็นการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ Mullen นับเป็นวิธีการที่ได้รับการพัฒนาล่าสุดใช้การประมาณค่าขนาดอิทธิพลตามแนวคิดของ Cohen และใช้การประมาณค่าความสัมพันธ์โดยใช้คะแนน Fisher's Z ในการวิเคราะห์การประมาณค่าเฉลี่ยของดัชนี มาตรฐานใช้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก จุดเด่นของวิธีการนี้คือ การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใช้สำหรับการสังเคราะห์ห่อภิมาณโดยตรง

3.5 วิธีการสังเคราะห์งานวิจัย

จากการศึกษาของอุทุมพร จามรมาน (2531 ก: 10) ได้สรุปวิธีการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาข้อมูลสรุปของการสังเคราะห์งานวิจัยงานวิจัยเรื่องต่าง ๆ นั้นอาจทำได้ 2 ลักษณะ คือ

3.5.1. การสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Synthesis) เป็นการสังเคราะห์เชิงสถิติตัวเลขโดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติเข้าช่วยเพื่อหาข้อสรุปของผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์เชิงปริมาณได้ต้องเป็นงานวิจัยประเภทการทดลองและการหาความสัมพันธ์ผลการวิจัยจะเสนอค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ และค่าสถิติอื่น ๆ ที่ใช้ทดสอบสมมติฐานกับค่าความน่าจะเป็น ฉะนั้นวิธีการสังเคราะห์เชิงปริมาณจึงเน้นการสร้างดัชนีมาตรฐานจากผลการวิจัยแต่ละเรื่อง วิธีการสังเคราะห์เชิงปริมาณทำได้หลายวิธี เช่น วิธีการนับคะแนนเสียง และวิธีการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของผลการสังเคราะห์ วิธีการประมาณค่าจากการนับคะแนนเสียง และวิธีการสังเคราะห์ค่าประมาณดัชนีมาตรฐาน หรือที่เรียกว่า เทคนิคการวิเคราะห์เมตต้า (Meta Analysis) เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้วิธีการทางสถิติมาสังเคราะห์งานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกัน โดยมีงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยมาตรฐานเดียวกันและนำมาเป็นตัวแปรตามในการสังเคราะห์งานวิจัย ส่วนตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะของงานวิจัย

3.5. 2. การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะหรือเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis)

เป็นการสังเคราะห์เชิงตรรกวิทยาอาศัยหลักเหตุผลและความรู้ความชำนาญของผู้วิจัยประกอบ ซึ่งเป็นการบรรยายสรุปผลการวิจัยจากเรื่องต่าง ๆ มาเรียบเรียงให้ต่อเนื่องผสมกลมกลืนกัน เรียงตามลำดับเนื้อหาและประเด็นปัญหาการวิจัยเพื่อให้เห็นว่า ปัญหาการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีการทำวิจัยในเรื่องหรือประเด็นอะไรไปแล้วบ้าง ทำกับกลุ่มเป้าหมายใด ใช้วิธีการวิจัยอย่างไร ได้ผลการวิจัยอย่างไร ผลการวิจัยเรื่องใดที่สอดคล้องกัน สังเคราะห์หาข้อสรุปให้ว่า มีปัญหาหรือประเด็นใดบ้างได้ข้อสรุปที่เป็นข้อยุติแน่นอนแล้ว และปัญหาหรือประเด็นใดบ้างยังไม่สามารถสรุปเป็นข้อยุติที่แน่นอนได้ทั้งนี้ผู้สังเคราะห์ต้องบรรยายสรุปด้วยความเที่ยงธรรมไม่ลำเอียงไม่ผนวกความคิดเห็นของตนเองในการสังเคราะห์

ส่วนนงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2542: 58) ได้กล่าวว่า ตามหลักการสังเคราะห์รายงานการวิจัย วิธีการสังเคราะห์ที่นิยมใช้กันมี 2 วิธี คือ

1. การสังเคราะห์เนื้อหาสาระส่วนที่เป็นลักษณะงานวิจัย รายละเอียด

วิธีดำเนินการวิจัยและผลงานวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบเมตต้า (Meta Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการสังเคราะห์เชิงปริมาณที่ต้องใช้ระเบียบวิธีทางสถิติ เป็นการนำเสนอข้อค้นพบจากงานวิจัยทุก ๆ เรื่องในหน่วยมาตรฐานเดียวกัน และบูรณาการข้อค้นพบจากงานวิจัยทุก ๆ เรื่องในหน่วยมาตรฐานเดียวกันและบูรณาการข้อค้นพบของรายการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ทั้งหมด

2. การสังเคราะห์เนื้อหาสาระเฉพาะส่วนที่เป็นข้อค้นพบของรายงานการวิจัยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำมาสังเคราะห์ เสนอผลการสังเคราะห์ด้วยวิธีการบรรยายจะได้บทสรุปรวมข้อค้นพบของรายงานการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ โดยอาจยังคงสาระของงานวิจัยแต่ละเรื่องได้ด้วยหรืออาจนำเสนอบทสรุปรวมในลักษณะภาพรวมโดยไม่คงสาระงานวิจัยแต่ละเรื่องก็ได้

3.6 การวิเคราะห์เนื้อหา

สโโลพร ตรึงษ์พันธ์ (2547: 38) ได้อธิบายว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นวิธีการวิจัยที่ใช้กระบวนการหลายแบบมาสรุปข้อวินิจฉัยที่ได้จากข้อความข้อสรุปจะเกี่ยวเนื่องกับผู้ส่งข้อความ หรือผู้รับข้อความ หลักการสำคัญของการวิเคราะห์เนื้อหา คือ การจำแนกคำ กลุ่มคำ หรือประโยคจากข้อความ จากนั้นจึงจัดกลุ่มนำเสนอข้อค้นพบพร้อมทั้งแปลความหมาย ซึ่งการวิเคราะห์เนื้อหามีลักษณะการวิเคราะห์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ โดยพัฒนามาจากการวิเคราะห์เนื้อหาในหนังสือพิมพ์ โฆษณา วรรณคดี การวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์การจำแนก ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2531 ก: 9-12) ได้จำแนกการวิเคราะห์เนื้อหาออกเป็น 17 แบบ ได้แก่ การบรรยายแนวโน้มของเนื้อหาที่สื่อความหมาย การเสาะแสวงพัฒนาการ การหาความแตกต่าง ความไม่ลงรอย การเปรียบเทียบกับสื่อและระดับที่สื่อความหมาย การเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์โครงสร้าง การวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกับแบบสอบถาม แบบปลายเปิด การเปิดเผยเทคนิคทางโฆษณา การวิเคราะห์ลักษณะที่ช่วยให้อ่านเข้าใจยิ่งขึ้น การวิเคราะห์ลักษณะหรือสไตล์ การระบุความตั้งใจของผู้เขียน การวิเคราะห์ระดับทางจิตใจของกลุ่มคน การปกป้องผลจากการโฆษณา ในแง่กฎหมาย การสอดแนม การสะท้อนทัศนคติ ความสนใจ ค่านิยมของกลุ่ม การวิเคราะห์เป้าประสงค์ของกลุ่ม และการบรรยายพฤติกรรมที่แสดงออก

อุทุมพร จามรมาน (2531 ก: 9) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกเป็น 3 แบบ ได้แก่ แบบอิงการปฏิบัติทั่วไป (Pragmatical Content Analysis) แบบอิงภาษา (Semantical Content Analysis) และแบบอิงสัญลักษณ์ (Sign Vehicle Analysis)

3.6.1 องค์ประกอบในการวิเคราะห์เนื้อหา

อุทุมพร จามรมาน (2531 ก: 11 -13) อธิบายว่าการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ประการ คือ

องค์ประกอบที่หนึ่ง เนื้อหาที่จะวิเคราะห์ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปเอกสารสิ่งพิมพ์เสมอไป

องค์ประกอบที่สอง วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เนื้อหา มีวัตถุประสงค์ใหญ่ ๆ 3 ประการ คือ เพื่อสรุปข้อมูลหรือเพื่อหารูปแบบความสัมพันธ์ภายใน หรือเพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายนอก

องค์ประกอบที่สาม คือ ผู้วิเคราะห์ต้องมีความกระฉับในเรื่องหน่วยที่จะวิเคราะห์ว่าเป็นหน่วยแบบใด ซึ่งโดยปกติหน่วยในการวิเคราะห์เนื้อหามี 3 ประการ คือ

1. หน่วยจากการสุม ได้มาจากการสังเกตหรือการสัมผัสแต่ละหน่วยนั้นมีลักษณะที่เป็นอิสระต่อกัน เช่น ประโยคแต่ละประโยคถือเป็นหนึ่งหน่วย

2. หน่วยจากการบันทึก เป็นการจัดกระทำข้อมูลจากการสุมมาย่อให้เป็นกลุ่มพวก

3. หน่วยจากเนื้อหา เป็นการรวบรวมหน่วยจากการบันทึกมาจัดกลุ่มอีกครั้งหนึ่งเกณฑ์ในการสร้างหน่วยอาจทำได้จากการพิจารณาลักษณะทั่ว ๆ ไปทางกายภาพ (Physical Unit) เช่น จำนวนเล่มของรายงาน การพิจารณาภาษา (Syntactical Unit) เช่น การเน้นคำ การพิจารณาอ้างอิง (Referential Unit) เช่น จากวัตถุ บุคคล หรือการกระทำจากโครงสร้าง (Propositional Unit) เช่น ทางด้านความรู้สึก ภาษา และความหมาย และการพิจารณาจากความหมาย (Thematic Unit) เช่น เป็นการขอร้อง หรือบังคับ หรือให้โดยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหา

องค์ประกอบที่สี่ การวิเคราะห์เอกสารต้องเกี่ยวข้องกับปริมาณของสิ่งที่นำมาวิเคราะห์มาถกมย ดังนั้น ผู้วิเคราะห์ต้องสามารถจำแนกสิ่งเกี่ยวข้องที่จะวิเคราะห์ออกจากสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องและหลังจากได้ปริมาณสิ่งที่จะวิเคราะห์ออกมาแล้วต้องทำการสุมเนื้อหาสาระสิ่งที่จะวิเคราะห์ออกมาเท่าที่เวลาและงบประมาณอำนวยให้

3.6.2 วิธีการในการวิเคราะห์เนื้อหา

อุทุมพร จามรมาน (2531 ก: 13 – 15) ได้แบ่งวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาไว้เป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่หนึ่ง การแปลงภาษาเป็นข้อมูลจะทำได้ก็ต่อเมื่อผู้วิเคราะห์จับประเด็นที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหาสาระได้อย่างชัดเจนก่อนแล้วจึงแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อย ๆ ซึ่งการแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อย ๆ มีหลายแบบ เช่นการแยกเป็นสาย (Chain) เช่นเนื้อหาสาระในอดีต ปัจจุบันและอนาคต แล้วนำมาจัดเรียงบนเส้นเดียวกัน การแยกเป็นวงกลมย่อย (Loop) การแยกตามมิติ เช่น จัดกลุ่มตัวแปรตามบุคลิกของคน และการจัดทำเป็นกิ่งก้านของต้นไม้ (Tree) เช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเครือข่าย

ขั้นที่สอง การแปลงข้อมูลเป็นตัวเลข สามารถทำได้ 2 แบบ คือแปลงเป็นจำนวน (หรือความถี่) กับการแปลเป็นค่าหรือคะแนน

3.6.3 ความเชื่อถือได้ของการวิเคราะห์เนื้อหา

อุทุมพร จามรมาน (2531 ก: 13 – 15) อธิบายว่า ความเชื่อถือได้ของผลการวิเคราะห์เนื้อหาสามารถจำแนกออกเป็น ความเที่ยง (Reliability) กับความตรง (Validity) ซึ่งความเที่ยงของผลการวิเคราะห์มีความหมาย 3 อย่าง คือ ความคงที่ ความเหมือนเดิม และความแม่นยำ ความเที่ยงทั้ง 3 แบบนี้มีวิธีตรวจสอบที่แตกต่างกัน คือ

1) *ความคงที่* แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากผู้วิเคราะห์ที่มีความไม่แน่นอนในการพิจารณา วิเคราะห์และสรุปความหมาย การตรวจสอบความตรงทำได้โดยการวิเคราะห์ซ้ำแล้วเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ทั้งสองครั้งว่าเหมือนกันหรือแตกต่างกัน

2) *ความเหมือนเดิม* แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากความไม่คงเส้นคงวาของผู้วิเคราะห์แต่ละคนและความไม่สอดคล้องของผลการวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์หลายคน การตรวจสอบความเชื่อมั่นแบบนี้ทำได้โดยการตรวจสอบทุกขั้นตอน

3) *ความแม่นยำ* แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากความไม่คงเส้นคงวาของผู้วิเคราะห์แต่ละคน ความไม่สอดคล้องของผลการวิเคราะห์ด้วยตัวเองและผลการวิเคราะห์แตกต่างจากมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ยอมรับกันได้ วิธีการตรวจสอบความเชื่อมั่นแบบนี้ คือ การตรวจสอบเกี่ยวกับเกณฑ์ที่ยอมรับกันได้ วิธีการตรวจสอบความเชื่อมั่นแบบนี้ คือ การตรวจสอบเกี่ยวกับเกณฑ์หรือมาตรฐานทุก ๆ ขั้นตอน

สำหรับความตรง (Validity) ของผลการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิเคราะห์ซึ่งมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใดมี 5 ประเภท คือ

1. ความตรงเกี่ยวกับข้อมูล หมายถึง ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์สอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด หรืออีกนัยหนึ่ง คือ นำเนื้อหาที่ถูกต้องมาวิเคราะห์หรือไม่
2. ความตรงตามความหมาย หมายถึง มีการวิเคราะห์เนื้อหา จัดกลุ่ม เนื้อหา การให้คำจำกัดความของคำตรงตามความหมายหรือไม่ วิธีการตรวจสอบความตรงทำได้โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญอื่นมาตรวจสอบ
3. ความตรงตามการสุ่ม เนื่องจากเนื้อหาสาระที่นำมาวิเคราะห์โดยส่วนใหญ่มีปริมาณมากจำเป็นต้องมีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การระบุชื่อประชากรของเนื้อหาจึงมีความจำเป็นการสุ่มตัวอย่างไม่ลำเอียงเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงแบบนี้
4. ความตรงตามวิธีการ ผลการวิเคราะห์ที่ใช้วิธีการ 2 อย่าง น่าจะให้ผลการวิเคราะห์ออกมาเหมือนกัน
5. ความตรงตามทฤษฎี ผลการวิเคราะห์น่าจะสอดคล้องกับทฤษฎีหลักการหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง

3.7 ขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัย

สโตนอร์ ตรีพงษ์พันธ์ (2547: 37) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัยก็เหมือนกับการทำวิจัยทั่ว ๆ กล่าวถึงขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัยว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดปัญหา
2. การรวบรวมข้อมูลหรือการค้นคว้าวรรณกรรม
3. การประเมินข้อมูล
4. การวิเคราะห์และแปลผล
5. การนำเสนอผลการค้นคว้า

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542: 57) ได้กล่าวถึง การสังเคราะห์งานวิจัยว่าประกอบด้วยขั้นตอนในการดำเนินงาน 5 ขั้นตอนสรุปได้ ดังนี้

ขั้นที่หนึ่ง การกำหนดหัวข้อปัญหา ซึ่งต้องเป็นปัญหาการวิจัยที่มีการทำวิจัยแล้วอย่างน้อยสองราย เนื่องจากปัญหาจากการวิจัยที่มีคุณค่าน่าสนใจและปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบแน่ชัด นั้นมักเป็นปัญหาที่นักวิจัยสนใจและทำการวิจัยจำนวนมาก ปัญหาในลักษณะดังกล่าวจึงเป็นปัญหาที่เหมาะสมต่อการสังเคราะห์งานวิจัย

ขั้นที่สอง คือ การวิเคราะห์ปัญหา เมื่อกำหนดหัวข้อปัญหาแล้วผู้สังเคราะห์งานวิจัยต้องนิยามปัญหาให้ชัดเจน ศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาให้ชัดเจน เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดแบบแผนและสมมติฐานการวิจัย

ขั้นที่สาม คือ การเสาะค้น คัดเลือก และรวบรวมงานวิจัย ผู้สังเคราะห์งานวิจัยต้องค้นคว้าและเสาะแสวงหางานวิจัยทั้งหมดเกี่ยวกับปัญหาที่กำหนดไว้ การเสาะแสวงหางานวิจัยส่วนใหญ่จะทำได้จากเอกสาร เช่น รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความวิทยานิพนธ์ วารสาร งานวิจัย เป็นต้น ผู้สังเคราะห์งานวิจัยต้องอ่าน ศึกษาและตรวจสอบงาน งานวิจัยแต่ละเรื่องอย่างละเอียด และทำความเข้าใจว่ามีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของตนเองจะสังเคราะห์ มากน้อยเพียงไรต้องสร้างเกณฑ์ในการเลือกงานวิจัยและทำการคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพดี มีความเที่ยงตรงภายนอกและความเที่ยงตรงภายในสูงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และหลังจากคัดเลือกงานวิจัยที่ใช้ในการสังเคราะห์งานวิจัยแล้วขั้นตอนต่อไปคือรวบรวมรายละเอียดและผลการวิจัยของงานวิจัยนั้นวิธีการรวบรวมอาจใช้การจดบันทึก การถ่ายเอกสาร หรือการกรอกแบบฟอร์มก็ได้ ทั้งนี้ผู้สังเคราะห์งานวิจัยต้องใช้ความระมัดระวังในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ครบถ้วนสมบูรณ์

ขั้นที่สี่ คือ การวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัยเป็นขั้นตอนที่การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งประกอบด้วย ผลที่ได้จากการวิจัย รายละเอียดลักษณะและวิธีการวิจัยจากงานวิจัยทั้งหมดเพื่อสังเคราะห์หาข้อสรุป จากนั้นจึงแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาการวิจัย

ขั้นที่ห้า คือ การเสนอรายงานการสังเคราะห์งานวิจัย เป็นการเขียนรายงานซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันเขียนรายงานการวิจัยทั่ว ๆ ไป ผู้สังเคราะห์งานวิจัยต้องเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานทุกขั้นตอนพร้อมทั้งข้อสรุป ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการสังเคราะห์งานวิจัยโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องกะทัดรัดและชัดเจน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัย

สุรัตน์ สิงห์เวียง (2543: บทคัดย่อ) ได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัยระหว่างปีพุทธศักราช 2529 – 2541 ด้วยวิธีการสังเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณลักษณะจำนวนวิทยานิพนธ์ทั้งสิ้น 261 เรื่อง พบว่า วิทยานิพนธ์สาขาการศึกษาปฐมวัยพิมพ์เผยแพร่มากที่สุด ในปี พ.ศ. 2538 โดยส่วนใหญ่ศึกษากับประชากรที่เป็นเด็กปฐมวัยอายุ 5 – 6 ปี เนื้อหาสาระที่ศึกษาโดยส่วนใหญ่ คือ การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา และระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้มากที่สุดคือ การวิจัยเชิงทดลอง ผลของการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ตามเนื้อหาสาระที่ศึกษาแบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้ 1) ประวัติและวิสัยทัศน์ทางการศึกษาปฐมวัย พบว่า การเล่นของเด็กในอดีตเป็นการละเล่นที่บ้าน ต่อมาเปลี่ยนมาเป็นการเล่นประกอบของเล่นมากขึ้น ส่วนแนวโน้มการจัดการศึกษาในปี พ.ศ. 2544 มุ่งให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น 2) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า มีพัฒนาการมาจากหลักสูตรที่เน้น อ่านเขียน เรียงเลข มาเป็นหลักสูตรแบบเตรียมความพร้อม 3) สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาและจัดการเรียนการสอน พบว่า สภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันตามลักษณะการให้บริการและสภาพสังคม ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ 4) สื่อการเรียนการสอน มีการศึกษาถึงสื่อที่มีผลทางตรงกับเด็ก และสื่อที่มีผลทางอ้อมกับเด็ก 5) การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ส่วนใหญ่ศึกษาการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ 6) พฤติกรรมการสอน การนิเทศและการพัฒนาครู พบว่า ครูส่วนใหญ่มุ่งพัฒนาเด็ก ครูส่วนใหญ่ได้รับการนิเทศทางไกล และได้รับการพัฒนาโดยใช้ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง 7) การอบรมเลี้ยงดูเด็กและการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ปกครอง มีการศึกษาบทบาทของบิดามารดาและมีการพัฒนาผู้ปกครองโดยใช้ชุดความรู้ต่าง ๆ และ 8) กิจกรรมเสริมเพื่อเป็นบริการทางการศึกษามีโครงการประสบการณ์เกี่ยวกับอาหารและบริการทางสุขภาพ

สโลพร ตรีพงษ์พันธ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษารวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของงานวิจัยและเพื่อสรุปภาพรวมขององค์ความรู้ที่ได้จากข้อค้นพบและข้อเสนอแนะของงานวิจัยในขอบเขต

เนื้อหา 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานธุรการ ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ชุมชน และด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ จากงานวิจัยระดับปริญญาโท / วิทยานิพนธ์ และรายงานการค้นคว้าอิสระของนิสิต นักศึกษามหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งทำการวิจัยระหว่างปีการศึกษา 2539 – 2546 จำนวน 41 เรื่อง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการสังเคราะห์งานวิจัยพบว่า 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนจัดการเรียนการสอนยึดหลักความต้องการของผู้ปกครองเป็นสำคัญ มีการใช้แนวการจัดประสบการณ์แบบผสมผสานทั้งเตรียมความพร้อมควบคู่กับการสอนวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียนในด้านโภชนาการ ด้านสุขภาพ ด้านความปลอดภัย ด้านรถรับส่งนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถพิเศษ อย่างไรก็ตามด้านโภชนาการและความปลอดภัยพบปัญหาบางประการ 3) ด้านการบริหารงานบุคลากร พบปัญหาการขาดครูที่เชี่ยวชาญ มีความรู้ความสามารถเหมาะสม โรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ปัญหาที่พบในการพัฒนาบุคลากร คือ การกำหนดนโยบายการพัฒนาไม่ชัดเจนและไม่ตอบสนองความต้องการและความสนใจของบุคลากร ขาดการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลไม่เหมาะสม บุคลากรไม่เห็นความสำคัญและขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนา 4) ด้านการบริหารงานธุรการ พบว่า มีการบริหารการรับจ่ายและการบัญชีระบบการจัดเก็บและการบำรุงรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ เอกสาร สารบรรณ ยังไม่เป็นระบบที่ดี 5) ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ชุมชน โรงเรียนขาดการสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนในระดับน้อย 6) ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ พบว่า การจัดบริเวณและอาคารสถานที่ไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษา

ศิริส ปราบภูวนษ์ (2548: บทคัดย่อ) ได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัยด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย และสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัยเกี่ยวกับด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2547 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า มีวิทยานิพนธ์ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่พิมพ์เผยแพร่มากที่สุดในปี พ.ศ. 2545 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงเนื้อหาสาระที่ศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้ 1) ด้านศึกษาสภาพและปัญหา

ของการดำเนินการที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ด้านนโยบายด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการศึกษาเอกชนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่พบตรงกันคือด้านบุคลากร ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตร บุคลากรที่จบทางการศึกษาปฐมวัยขาดแคลนมีไม่เพียงพอ และด้านงบประมาณมีไม่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ 2) ด้านการพัฒนาโปรแกรมการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า โปรแกรมที่นำมาพัฒนาใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาให้แก่เด็กปฐมวัย สามารถทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่สูงขึ้นมากกว่าเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามปกติ เอกสาร และสื่อประกอบการใช้โปรแกรมโดยสรุปแล้วส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วย คู่มือการใช้โปรแกรม แผนการจัดกิจกรรม เครื่องมือประเมินผลการจัดกิจกรรม 3) ด้านการศึกษาผลของการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า มีการจำแนกนวัตกรรมทางการศึกษามาทดลองใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็กปฐมวัย ซึ่งสามารถทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการในด้านนั้น ๆ สูงขึ้นมากกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามปกติ

สุณิสตา บุญมาภาส (2548: บทคัดย่อ) ได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัยด้านพฤติกรรมการสอน การนิเทศ และการพัฒนาครูปฐมวัย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยด้านพฤติกรรมการสอน การนิเทศ และการพัฒนาครูปฐมวัย และสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัยด้านพฤติกรรมการสอน การนิเทศ และการพัฒนาครูปฐมวัย ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2548 จำนวน 33 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ตอนที่ 1 คุณลักษณะของงานวิจัยที่นำสังเคราะห์ทั้งสิ้น จำนวน 33 เรื่อง ปีที่พิมพ์งานวิจัยเผยแพร่มากที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2546 สถาบันที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ งานวิจัยร้อยละ 50 ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบประเมินแบบสอบถาม งานวิจัยส่วนใหญ่ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยแบบสองทาง ยกเว้นงานวิจัยด้านการพัฒนาครู ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานแบบทางเดียว ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเองโดยใช้วิธีการตรวจสอบความตรง และความเที่ยงในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีการใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด รองลงมาคือ การหาค่าร้อยละ ส่วนสถิติอ้างอิงใช้การทดสอบค่าที มากที่สุด รองลงมาคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวน ตอนที่ 2 ข้อค้นพบจากการสังเคราะห์งานวิจัยใน 3 ด้าน สรุปได้ดังนี้ (1) ด้านพฤติกรรมการสอน พบว่า ครูปฐมวัย

ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มีการจัดการเรียนการสอนเป็น
 อย่างดี มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ มีการวัดผลประเมินผลพัฒนาการตามสภาพ
 จริง ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการอบรม ยกเว้นในด้านการใช้สื่อการสอน ยังไม่มีความต่อเนื่อง
 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะสื่อที่กระตุ้นให้เกิดการคิด นอกจากนี้
 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยที่สำคัญ คือ มีสุขภาพจิตที่ดี และมีความมั่นคงของสภาพ
 จิตใจ (2) ด้านการนิเทศการสอน พบว่า การนิเทศแบบมีส่วนร่วม แบบกัลยาณมิตรและแบบ
 ไตร่ตรองสารนิทัศน์ มีส่วนช่วยในการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครู
 ร่วมกันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและเป็นระบบ แต่ครูยังไม่ได้รับการนิเทศอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง
 เนื่องจากขาดแคลนบุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศ (3) การพัฒนาครูปฐมวัย พบว่า วิธีการพัฒนาครู
 ปฐมวัยแล้วได้ผลดี คือการใช้ชุดฝึกอบรม และวิธีที่ครูปฐมวัยเลือกพัฒนาตนเองมากที่สุด คือ การ
 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และวิธีที่เลือกการพัฒนาตนเองน้อยที่สุด คือ การศึกษาด้วยตนเอง

สุพิน จินดาพล (2548: บทคัดย่อ) ได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขา
 การศึกษาปฐมวัยด้านการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก
 ปฐมวัย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและ
 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัยด้าน
 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ระหว่างปี
 พ.ศ. 2540 – 2548 จำนวน 35 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสรุป
 คุณลักษณะของงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา
 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและการมีส่วนร่วม
 ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่มากที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2545 และ ปี พ.ศ.
 2547 สถาบันที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีงานวิจัยด้านการมีส่วน
 ร่วมของผู้ปกครองมากกว่างานวิจัยด้านให้ความรู้แก่ผู้ปกครองงานวิจัยด้านการให้ความรู้แก่
 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง งานวิจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองส่วน
 ใหญ่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ด้านการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองส่วน
 ใหญ่ใช้โปรแกรมให้ความรู้ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใช้แบบสอบถาม 2) ผลการ
 สังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัยด้านการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีงานวิจัยทั้งหมด 11 เรื่อง ศึกษา
 ผลการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านต่าง ๆ 10 เรื่อง ได้ผลการวิจัยที่
 สอดคล้องกัน คือ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี
 และงานวิจัย 1 เรื่อง ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษา สำหรับผู้ปกครอง
 ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงการสภาพความเป็นจริง รูปแบบการให้ความรู้ที่ผู้ปกครองต้องการ คือ

การจัดประชุม อบรม ความรู้ที่ต้องการ คือ การสร้างวินัยให้กับเด็ก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีงานวิจัยทั้งหมด 24 เรื่อง งานวิจัย 6 เรื่อง ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กที่มีความบกพร่องและเด็กปกติ ผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในต่างจังหวัดมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับภาวะความบกพร่องน้อยมาก ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีสภาพการเลี้ยงดูเด็กไม่แตกต่างกัน ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อการตัดสินใจเลือกซื้อของเล่น คือ โทรทัศน์ งานวิจัย 5 เรื่อง ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองมีความต้องการความปลอดภัย โภชนาการ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การส่งเสริมสติปัญญา การจัดการเรียนการสอน ลักษณะที่พึงประสงค์ของครูและพี่เลี้ยงเด็กอยู่ในระดับมา งานวิจัย 6 เรื่อง ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเรียนคอมพิวเตอร์ของเด็ก คือคิดว่าเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กในอนาคต ผู้ปกครองมีความรู้ในเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับปฐมวัยในระดับดี โภชนาการและคุณสมบัติของครูมีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยมากที่สุด งานวิจัย 4 เรื่อง ศึกษาผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกัน คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กได้สูงขึ้น งานวิจัย 1 เรื่อง ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การขอความช่วยเหลือสนับสนุน ปัญหาการมีส่วนร่วม คือ ผู้ปกครองไม่มีเวลาและไม่มั่งบประมาณ งานวิจัย 2 เรื่อง ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม มีการจัดการศึกษาโดยครอบครัว พ่อแม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์เป็นอย่างดี มีการเล่านิทานให้เด็กฟังโดยใช้หนังสือภาพที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสัตว์ เปรียบเทียบการกระทำของตัวเองกับการกระทำของเด็กเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้

นิภา ม่วงหวาน (2549: บทคัดย่อ) ได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัยด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2548 จำนวน 30 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสรุปลักษณะของงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยศึกษามีงานวิจัยมากที่สุดในปี พ.ศ. 2546, 2545 และปี พ.ศ. 2547 สถาบันการศึกษาที่ผลิตผลงานวิจัยมากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบทดสอบมากที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพรรณนามากที่สุด ส่วนสถิติอ้างอิงที่ใช้มากที่สุด คือ การทดสอบค่าที (2) ผลการสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัยด้าน

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยศึกษา แบ่งตามเนื้อหาสาระได้เป็น 4 ด้าน คือ

(2.1) การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบว่า กิจกรรมที่จัดประกอบด้วยกิจกรรมการวาดภาพประกอบการฟังนิทาน กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบร่วมมือ กิจกรรมฝึกประสาทสัมผัสทั้งห้า ในการวาดภาพ การจัดศิลปะสร้างสรรค์ต่อเติมลายเส้นศิลปะ ศิลปะด้วยนิ้วมือ การใช้สื่อพื้นบ้าน กิจกรรมศิลปะประกอบดนตรีคลาสสิก (2.2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดประกอบด้วย การสอนภาษาแบบธรรมชาติ การเล่าเรื่องประกอบภาพ การเรียนรู้แบบจิตปัญญา และสถานการณ์จำลอง กิจกรรมเสรีและกิจกรรมกลางแจ้ง การเรียนรู้แบบไฮ/สโคป การฝึกความคิดสร้างสรรค์ตามแนวของวิลเลียมส์ การจัดประสบการณ์โดยใช้แนวคิดหมวด 6 ใบ การจัดประสบการณ์แบบโครงการ การใช้กิจกรรมเกม ดนตรีและนิทาน (2.3) การเล่นที่มีผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบว่า การเล่นที่จัดประกอบด้วยการเล่นไม้บล็อกแบบครูซี่เนาะ การเล่นชุดขงพารา การละเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบคำถามปลายเปิด การวาดภาพระบายสี (2.4) สื่อที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย การใช้แบบฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์ การเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด ชุดกิจกรรมและชุดฝึกความคิดสร้างสรรค์

เบญจพร มโนราชสีห์ (2549: บทคัดย่อ) ได้สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัยด้านการพัฒนาความพร้อมทางภาษาและคุณลักษณะของเด็กปฐมวัย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการพัฒนาความพร้อมทางภาษาและคุณลักษณะของเด็กปฐมวัย ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2548 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1) วิทยานิพนธ์ด้านการพัฒนาความพร้อมทางภาษาและคุณลักษณะของเด็กปฐมวัย พิมพ์เผยแพร่มากที่สุดในปี 2545 มีการตั้งสมมติฐานการวิจัยแบบสองทางมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งกลุ่มเดี่ยวและสองกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด คือ แบบสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบค่าทีมากที่สุด 2) ผลการสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ก) ด้านจัดประสบการณ์หรือการจัดกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนาความพร้อมทางภาษาของปฐมวัย พบว่า การนำนวัตกรรมทางการศึกษามาทดลองใช้สามารถพัฒนาความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยสูงกว่าการจัดกิจกรรมตามปกติ ข) ด้านการจัดประสบการณ์หรือการจัดกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะของเด็กปฐมวัย พบว่า การจัดประสบการณ์หรือการจัดกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะของเด็กปฐมวัยในด้านการรับรู้ทางจริยธรรมการตระหนักรู้ทางสังคม ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และความร่วมมือ ค) ด้านการพัฒนาโปรแกรมเกี่ยวกับการพัฒนาความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัย พบว่า

โปรแกรมที่นำมาใช้สามารถพัฒนาความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ง) ด้านการใช้นวัตกรรม สื่อเทคโนโลยีที่มีผลต่อการพัฒนาความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัย พบว่า การใช้นวัตกรรม สื่อเทคโนโลยีที่มีผลต่อการพัฒนาความพร้อมทางภาษา ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนสูงกว่าการเรียนรู้แบบปกติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ / ปรียญานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2550 โดยวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ / ปรียญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2550 จำนวน 28 เล่ม ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษาที่นำมาสังเคราะห์แยกตามสถาบันที่ผลิต

สถาบันที่ผลิต	จำนวน	ร้อยละ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	20	71.43
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	7	25.00
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	1	3.57
รวม	28	100.00

รายชื่อผู้ทำวิจัยและสถาบันที่ผลิตงานวิจัยปรากฏในภาคผนวก ก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

2.1 แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยของ อุทุมพร จามรมาน (2527) ซึ่งดัดแปลงมาจาก แบบประเมินงานวิจัยด้วยตนเองของ Isac,S และ Michal W.B. โดยมีเกณฑ์การพิจารณาตัดสินคุณภาพงานวิจัยดังนี้

ดีมาก เท่ากับ 5 คะแนน หมายถึง งานวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อนั้น ถูกต้องชัดเจน

ดี เท่ากับ 4 คะแนน หมายถึง งานวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อนั้นถูกต้อง แต่ไม่ค่อยชัดเจนหรือครบถ้วน

ปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน หมายถึง งานวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อนั้นแต่ไม่ชัดเจนและไม่ครบถ้วน

ไม่ดี เท่ากับ 2 คะแนน หมายถึง งานวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อนั้นไม่ค่อยถูกต้อง

ไม่ดียเลย เท่ากับ 1 คะแนน หมายถึง งานวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อนั้นไม่ถูกต้อง

เกณฑ์คุณภาพ	A ได้คะแนน 90 - 100 คะแนน
	B ได้คะแนน 80 - 89 คะแนน
	C ได้คะแนน 70 - 79 คะแนน
	D ได้คะแนน 60 - 69 คะแนน
	E ได้คะแนนต่ำกว่า 60 คะแนน

การคัดเลือกงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ครั้งนี้ใช้ระดับคุณภาพ B ขึ้นไป ซึ่งแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ปรากฏในภาคผนวก ข

2.1.2 นำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความชัดเจนของเครื่องมือ

2.1.3 นำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปใช้การคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพมาสังเคราะห์

2.2 แบบสรุปลักษณะของงานวิจัย

2.2.1 **ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง** ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ตลอดจนการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2.2.2 **สร้างแบบสรุปลักษณะของงานวิจัย** โดยผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสรุปลักษณะของงานวิจัย ของ สุพิน จินดาพล (2548) แบ่งเป็น

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อ-สกุลผู้วิจัย สถาบันที่ผลิต ปีที่พิมพ์เผยแพร่

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัย ประกอบด้วย เนื้อหาตามขอบเขตของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และผลการวิจัย ซึ่งแบบสรุปลักษณะของงานวิจัย ปรากฏในภาคผนวก ข

2.2.3 **นำแบบสรุปลักษณะของงานวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษา** เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความชัดเจนของเครื่องมือ

2.2.4 **นำแบบสรุปลักษณะของงานวิจัยมาปรับปรุงแก้ไข** แล้วนำไปใช้ในการคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพมาสังเคราะห์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 **สำรวจรายชื่องานวิจัย** ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจรายชื่อวิทยานิพนธ์/ปริญญาโทสาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2550 จากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย และจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3.2 **คัดเลือกงานวิจัย** เมื่อสำรวจรายชื่องานวิจัยได้แล้ว ทำการประเมินคุณภาพงานวิจัย เพื่อคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพมาสังเคราะห์ ได้งานวิจัยที่มีระดับคุณภาพ B ขึ้นไป จำนวน 28 เล่ม

3.3 **ศึกษางานวิจัย** เมื่อคัดเลือกงานวิจัยได้แล้ว ศึกษาบทคัดย่อของงานวิจัย แล้วจึงศึกษาตัวเล่มของงานวิจัยทุกเล่ม

3.4 บันทึกข้อมูล ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลของงานวิจัยลงในแบบสรุปลักษณะของงานวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเป็น 2 ลักษณะดังนี้

4.1 ข้อมูลจากแบบสรุปลักษณะของงานวิจัย ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัย วิเคราะห์โดยการหาคำร้อยละ

4.2 ข้อมูลจากแบบสรุปลักษณะของงานวิจัย ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และผลการวิจัยใช้การสังเคราะห์เชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษา ในระดับปฐมวัยศึกษา ที่เป็นวิทยานิพนธ์ / ปริญญานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ที่ผลิตโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่พิมพ์เผยแพร่ขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2550 จำนวน 28 เล่ม ด้วยวิธีการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็น คุณลักษณะของงานวิจัยและสังเคราะห์สาระสำคัญของผลการวิจัย เสนอผลการสังเคราะห์งานวิจัย ออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัย

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัย

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยเกี่ยวกับด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษาที่นำมาวิเคราะห์จำแนกตามปีที่พิมพ์เผยแพร่และสถาบันที่ผลิต

ปี พ.ศ.	จำนวนงานวิจัยจำแนกตามสถาบันที่ผลิต			รวม	ร้อยละ
	มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย		
2540	1		4	5	17.86
2541	3	-	2	5	17.86
2542	-	1	1	2	7.14
2543	-	-	2	2	7.14
2544	-	-	4	4	14.29
2545	-	-	3	3	10.71
2546	-	-	2	2	7.14
2547	1	-	1	2	7.14
2548	2	-	1	3	10.71
2549	-	-	-	-	0.00
2550	-	-	-	-	0.00
รวม	7	1	20	28	100.00
ร้อยละ	25.00	3.57	71.43	100.00	

จากตารางที่ 4.1 พบว่า มีงานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษาพิมพ์เผยแพร่มากที่สุดในปี พ.ศ. 2540 และปี พ.ศ. 2541 จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.86 รองลงคือ ปี พ.ศ. 2544 จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.29 ปีที่พิมพ์เผยแพร่น้อยที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2542 ปี พ.ศ. 2543 ปี พ.ศ. 2546 และ ปี พ.ศ. 2547 จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.14 และปีที่ไม่มีกรพิมพ์เผยแพร่เลยคือ ปี พ.ศ. 2549 – 2550

ส่วนสถาบันที่ผลิต พบว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลิตมากที่สุด จำนวน 20 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 71.43 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25.00 และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.57

ตารางที่ 4.2 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามสมมติฐาน

สมมติฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ตั้งสมมติฐาน	24	85.71
ตั้งสมมติฐาน	4	14.29
- สองทาง	3	75.00
- ทางเดียว	1	25.00
รวม	28	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ที่นำมาสังเคราะห์ ไม่ตั้งสมมติฐานมากที่สุด คือ คิดเป็นร้อยละ 85.71 และตั้งสมมติฐาน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ซึ่งเป็นสมมติฐานสองทางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75 และรองมาลงคือ เป็นสมมติฐานทางเดียว คิดเป็นร้อยละ 25

ตารางที่ 4.3 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามระเบียบวิธีการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
เชิงสำรวจ	26	92.86
เชิงคุณภาพ	1	3.57
ศึกษากรณี	1	3.57
รวม	28	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ศึกษาที่นำมาสังเคราะห์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.86

ตารางที่ 4.4 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1 กลุ่ม	6	21.43
2 กลุ่ม	12	42.86
3 กลุ่ม	10	35.71
รวม	28	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาสังเคราะห์ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาคือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 35.71

ตารางที่ 4.5 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาจากประชากร	9	32.14
ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง		
- สุ่มอย่างง่าย	7	25.00
- สุ่มแบบแบ่งชั้น	-	-
- สุ่มแบบกลุ่ม	2	7.14
- สุ่มแบบหลายขั้นตอน	8	28.58
- เลือกแบบเจาะจง	2	7.14
รวม	28	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาสังเคราะห์ วิธีศึกษาจากประชากร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.14 รองลงมา คือ วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน คิดเป็นร้อยละ 28.58

ตารางที่ 4.6 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
แบบสอบถาม	26	92.86
แบบสัมภาษณ์	16	57.14
แบบสังเกต	17	60.71
แบบสำรวจ	4	14.29
แบบวิเคราะห์เอกสาร	3	10.71

จากตารางที่ 4.6 พบว่า งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาสังเคราะห์ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.86 รองลงมาคือ แบบสังเกต คิดเป็นร้อยละ 60.71

ตารางที่ 4.7 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	จำนวน	ร้อยละ
ค่าอำนาจจำแนก (r)	2	7.14
ค่าความเที่ยง (Reliability)	15	53.57
ค่าความตรง (Validity)	27	96.42

จากตารางที่ 4.7 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ที่นำมาสังเคราะห์ ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการตรวจสอบค่าความตรงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.42 รองลงมาคือ การหาค่าความเที่ยง คิดเป็นร้อยละ 53.57

ตารางที่ 4.8 จำนวนและค่าร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สถิติพรรณนา		
- ค่าร้อยละ	27	96.43
- ค่าเฉลี่ย/ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	11	39.29
สถิติอ้างอิง		
- ทดสอบค่าที	5	17.86
- ไค-สแควร์	1	3.57

จากตารางที่ 4.8 พบว่า งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษาที่นำมาสังเคราะห์สถิติพรรณนาที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุด คือ ค่าร้อยละ คิดเป็นร้อยละ 96.43 และรองลงมาคือ ค่าเฉลี่ย/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 39.29 สำหรับสถิติอ้างอิง ผู้วิจัยใช้ในการทดสอบค่าที มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.86 รองลงมา คือ ไค-สแควร์ คิดเป็นร้อยละ 3.57

ส่วนที่มาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยศึกษาที่นำมาสังเคราะห์นี้ ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างเครื่องมือเองทั้งหมด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อการสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัย

ในการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเสนอผลการสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัย จำนวน 28 เรื่อง ตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.9 จำนวนงานวิจัยและผู้วิจัยที่ศึกษาจำแนกตามประเด็นที่ศึกษา

ประเด็นที่ศึกษา	จำนวน	ผู้วิจัยและปีที่ทำวิจัย
สภาพและปัญหาการจัดการการเรียนการสอนในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา	14	เกรียงศักดิ์ เรืองศรี (2544) จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์ (2545) จุไรพร เสนาะ (2545) เจตน์ สํารายสุข (2541) ณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ (2543) นฤมล เนียมหอม (2540) พัฒนา พวงมาลี (2542) ภัทรารวรรณ จันทน์เนตร (2546) มณฑนา ทับทิม (2540) มนัสวีร์ ทวีกิจการ (2548) รพีพรรณ สายทอง (2542) ศิริมาศ แก้วเจริญวงศ์ (2541) ศุภเนตร ไชยช่วย (2543) สมสุดา มัชฌมจันทร์ (2544)
สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรในระดับปฐมวัยศึกษา	2	ชบา พันธุ์ศักดิ์ (2541) สุธีรักษ์ ทรงมุสิก (2547)
สภาพและปัญหาด้านการบริหารการจัดการในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา	9	เดียนา รักษมณี (2547) ปิยวรรณ คงวัดใหม่ (2546) พัชรี ว่างยงฉิม (2545) เพชรรัตน์ เบี้ยเยี่ยม (2547) ลวด แก้วไธสง (2540) วรรณพร กาญจนภา (2544) วิไล ธนวิวัฒน์ (2541) สถาพร กรีธาธร (2540) อภิสมัย วุฒิพงษ์ (2540)

ตารางที่ 4.9 จำนวนงานวิจัยและผู้วิจัยที่ศึกษาจำแนกตามประเด็นที่ศึกษา (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	จำนวน	ผู้วิจัยและปีที่ทำวิจัย
สภาพและปัญหาการจัดการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา	3	กรรณิการ์ คลังวิเชียร (2541) นารีนุช สมวาสพานิช (2544) เขาวมาลย์ วิเศษ (2548)

จากตารางที่ 4.9 ได้ข้อค้นพบ จำแนกตามประเด็นที่ศึกษา ดังต่อไปนี้

2.1 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 14 เรื่องดังนี้

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า โรงเรียนขาดงบประมาณในการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่จบวุฒิการศึกษาปฐมวัย ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบตามตารางกิจกรรมประจำวัน และการนิเทศการสอนยังทำได้น้อยครั้งและไม่ต่อเนื่อง

ปัญหาการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ครูอนุบาลมีปัญหาการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านทักษะการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินตามสภาพจริงอยู่ในระดับน้อย ครูอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุรายได้ วุฒิทางการศึกษา และระดับชั้นที่สอนต่างกัน มีปัญหาในการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมแล้วแตกต่างกัน และครูอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การสอนระดับชั้นอนุบาล และประสบการณ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่างกัน มีปัญหาในการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมแตกต่างกัน

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนเมืองพัทยา สังกัดเมืองพัทยา พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตร ขาดแคลนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน บุคลากรไม่เพียงพอ การนิเทศการสอนที่ไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ การจัดสนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นสนามไม่เป็นสัดส่วนและไม่เพียงพอ

สภาพและปัญหาการสอนกิจกรรมเคลื่อนไหวในระดับก่อนประถมศึกษา
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า 1) สภาพจริงและปัญหาด้านหลักสูตร โดยรวม และจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน 1 – 10 ปี สภาพจริงมีมาก ส่วนปัญหามีปานกลาง แต่ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี สภาพมีมาก ส่วนปัญหามีน้อย 2) สภาพจริงและปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการสอน โดยรวมและจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน 1 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี สภาพจริงมีมาก ส่วนปัญหามีน้อย 3) สภาพจริงและปัญหาด้านปัจจัยและสภาพสิ่งแวดล้อม โดยรวมและจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน 1 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี สภาพจริงมีมาก ส่วนปัญหามีน้อย 4) สภาพจริงและปัญหาด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน 1 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี สภาพจริงมีมาก ส่วนปัญหามีน้อย

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 พบว่า โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายได้ทั้งหมด บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดความรู้ ความสามารถ และทักษะในการสอนและจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ขาดงบประมาณในการปรับสภาพแวดล้อม และให้บริการเครื่องมือ สื่อ และอุปกรณ์ การนิเทศและติดตามผลยังทำได้ไม่เต็มที่ หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนยังมีน้อย ส่วนปัญหาการจัดการเรียนการสอน คือ ขาดเอกสารที่เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ขาดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม

สภาพและปัญหาการสอนภาษาแบบธรรมชาติในโรงเรียนอนุบาลใน
กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านความต้องการสอนภาษาแบบธรรมชาติ โรงเรียนส่วนใหญ่ ผู้บริหารเป็นผู้ตัดสินใจนำการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ แต่ครูไม่มีความต้องการที่แท้จริงในการนำมาใช้ ครูที่สมัครใจนำมาใช้มักสอนได้สอดคล้องกับหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติมากกว่า ครูที่ไม่สมัครใจนำมาใช้ ด้านการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนภาษาธรรมชาติ ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติอย่างกระจ่างชัด ทั้งผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มุ่งศึกษากิจกรรมตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติมากกว่ามุ่งฝึกการคิด วิเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงหลักการสอนกับกิจกรรม ส่งผลให้การนำมาใช้สอดคล้องกับหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติค่อนข้างน้อย ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาอันเนื่องมาจากลักษณะของนวัตกรรมเชิงปรัชญา ด้านการดำเนินการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ผู้บริหารพยายามพัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการสอนภาษาแบบธรรมชาติ โดยเน้นที่การจัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษามากกว่าพัฒนาครูให้

เข้าใจหลักการ ครูส่วนใหญ่ขาดการสอนที่สะท้อนหลักการสำคัญในเรื่องการคาดคะเน โรงเรียนส่วนมากได้รับความกดดันจากการที่จบชั้นอนุบาลต้องไปสอบเข้าโรงเรียนประถมศึกษา

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ พบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ผู้บริหารได้จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กวัยอนุบาลคละอายุแยกออกจากเด็กระดับประถมศึกษา สี่มีไม่เพียงพอ ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนเด็กวัยอนุบาลคละอายุ และพฤติกรรมของเด็กที่พบ คือ การทะเลาะกันระหว่างเด็กโตกับเด็กเล็ก โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีนโยบายการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ครูประจำชั้นได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนแบบคละอายุ และพบว่าเด็กมีพฤติกรรมการดูแลช่วยเหลือกันระหว่างเด็กโตกับเด็กเล็ก ส่วนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ไม่มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ อาคารสถานที่คับแคบ ครูภัณฑ์และสี่มีไม่เพียงพอ ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนเด็กวัยอนุบาลคละอายุ และพฤติกรรมของเด็กที่พบคือ มีการทะเลาะกันระหว่างเด็กโตและเด็กเล็ก และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ไม่มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ อาคารสถานที่คับแคบ ครูภัณฑ์และสี่มีไม่เพียงพอ ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนเด็กวัยอนุบาลคละอายุ และพฤติกรรมของเด็กที่พบ คือ การทะเลาะกันระหว่างเด็กเล็กกับเด็กโต และเด็กเล็กรบกวนเด็กโตในขณะที่ครูสอน

สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ปัญหาที่พบ คือ ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจ ครูไม่สามารถประยุกต์ใช้แผนการสอนให้สอดคล้องกับท้องถิ่น บุคลากรขาดความรู้ในการสอน สื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอ งบประมาณไม่เพียงพอ การจัดกิจกรรมไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สภาพและปัญหาการจัดดำเนินการกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนอนุบาล สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็กไม่ได้ เพราะขาดอุปกรณ์ ขาดเงินสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมทางพลศึกษา และขาดการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลากรขาดขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงาน ครูไม่ทุ่มเทเวลาให้กับงานในหน้าที่เท่าที่ควร ด้านอุปกรณ์ และสถานที่ มีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก อุปกรณ์ไม่ได้ขนาดบ้วยของเด็ก ไม่มีคุณภาพ และจัดซื้อล่าช้าไม่ทันกับความต้องการ ขาดแคลนสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ สถานที่ออกกำลังกายในร่มมีไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม

สภาพและปัญหาการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า ปัญหาคือ การจัดหาบุคลากรที่มีความเหมาะสม ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงเครื่องและปรับปรุงระบบ และความไม่เหมาะสมของแผนการเรียนการสอนที่มีต่อเวลาและวัยของเด็ก สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ

สภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาและครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัยที่มีวุฒิและครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและมีปัญหาในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบสภาพปฏิบัติและปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินพัฒนาการ และด้านการปฏิสัมพันธ์ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน สภาพการปฏิบัติและปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ของผู้บริหาร พบว่า การปฏิบัติทั้ง 4 ด้าน คือ การจัดกิจกรรมประจำวัน การเตรียมบุคลากร การส่งเสริมการจัดกิจกรรม และการนิเทศติดตาม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติปานกลาง มีปัญหาน้อย ปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา พบว่า ขาดครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา ขาดสื่อ อุปกรณ์ ขาดเครื่องเล่นสนาม จำนวนเด็กมากเกินไป ผู้ปกครองไม่เข้าใจการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา ผู้บริหารขาดความรู้ด้านการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา และครูระดับประถมศึกษาไม่เข้าใจการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนภาคเหนือ พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อพัฒนาการทางภาษา สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนภาคเหนือ มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องพัฒนาการ และ / หรือ ห้องอเนกประสงค์ที่เอื้อต่อพัฒนาการทางภาษา อยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง ด้านการดำเนินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ผู้ประกอบการสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนภาคเหนือ มีการดำเนินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา อยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัย 2 – 3 ปี พี่เลี้ยงเด็กสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนภาคเหนือ ได้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กวัย 2 – 3 ปี ทางด้านการจัดกิจกรรมการฟังอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก กิจกรรมการพูด การอ่าน และการเขียน อยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง ปัญหาที่พบ คือ พี่เลี้ยงเด็กขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ในขณะที่ภาษาที่บ้านและที่ใช้ในชุมชนของเด็กและพี่เลี้ยงเด็กเป็นภาษาถิ่นเหนือ ภาษาที่ใช้เป็นทางการใน

สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน คือ ภาษาไทยกลาง จึงพบว่า มีช่องว่างในการสื่อสารระหว่างเด็กที่ยังใช้ ภาษาไทยกลาง ไม่ได้กับพี่เลี้ยงเด็กซึ่งใช้ภาษาไทยกลาง และสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนมีงบประมาณ ไม่เพียงพอในการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการ ทางภาษา

สภาพและปัญหาการดำเนินกิจกรรมพลศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาด้านการดำเนินกิจกรรม พลศึกษาระดับอนุบาลที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ได้รับคู่มือการสอนกิจกรรมพลศึกษาระดับ อนุบาลไม่ทั่วถึง คู่มือเอกสารหนังสือการสอนกิจกรรมพลศึกษาอนุบาลมีจำนวนน้อยขาดการ ส่งเสริมในการส่งไปศึกษาอบรมในกิจกรรมที่สอน หน่วยงานที่จัดอบรม / สัมมนาการสอน กิจกรรมพลศึกษาระดับอนุบาลมีน้อย ขาดการนิเทศการสอนจากศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารกับครูผู้สอน มีปัญหาที่แตกต่างกันคือ ครูผู้สอนกิจกรรมพลศึกษาไม่เพียงพอ การปรับกิจกรรมให้เด็กเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้ได้ยาก มีความยากในการติดกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ๆ อุปกรณ์การ สอนกิจกรรมพลศึกษาไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม และสถานที่ออกกำลังกายกิจกรรมในร่มมีไม่ เพียงพอและไม่เหมาะสม ขาดแหล่งวิชาที่จะค้นคว้าเพิ่มเติม และหน่วยงานที่จัดอบรม สัมมนาการ สอนกิจกรรมพลศึกษาระดับอนุบาลมีน้อย

สภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการใช้การสอนแบบโครงการ ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่า ด้านนโยบายการจัด การศึกษาของโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โรงเรียนไม่ได้กำหนดนโยบายไว้อย่างแน่ชัด ด้าน การดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการใช้การสอนแบบโครงการอยู่ในระดับน้อย ไม่ สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้ครบตามที่วางแผนไว้ บทบาทด้านครูมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ครูขาดประสบการณ์สอนแบบโครงการ ด้านงบประมาณที่ใช้จัดการเรียนการสอนแบบโครงการมี มากกว่าการสอนแบบเดิม ขาดแหล่งข้อมูลในการดำเนินโครงการ โรงเรียนขาดเกณฑ์ที่แน่นอนใน การวัดและประเมินผลโครงการ ขาดแหล่งข้อมูลในการติดตามความเคลื่อนไหวของการจัด ประสบการณ์เรียนรู้โดยการใช้การสอนแบบโครงการ

ผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษาปฐมวัยศึกษา จากงานวิจัย 14 เรื่อง สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนระดับก่อน ประถมศึกษาในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ยังขาดงบประมาณในการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดแคลนบุคลากรที่จบ วุฒิการศึกษาปฐมวัย ส่วนปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูอนุบาล

มีปัญหาในการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน
 หลักการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านทักษะการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการ
 สอน และด้านการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก
 วัยอนุบาลในโรงเรียนเมืองพัทยา สังกัดเมืองพัทยา พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนา
 หลักสูตร ขาดแคลนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน บุคลากรไม่เพียงพอ การนิเทศการ
 สอนและการติดตามผลไม่ต่อเนื่องไม่เป็นระบบ และทำได้น้อยครั้ง ส่วนปัญหาการสอน
 กิจกรรมการเคลื่อนไหวในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
 ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ทั้งสภาพจริงและปัญหาด้านหลักสูตร จำแนกตาม
 ประสบการณ์ในการสอน 1 - 10 ปี มีปัญหาปานกลาง แต่ผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10
 ปี มีปัญหาน้อย ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการสอน ด้านปัจจัยและสภาพสิ่งแวดล้อม และด้านการ
 วัดและประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน 1 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปี ปัญหาที่มีน้อย
 ปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาแห่งชาติ ขาดเอกสารที่เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ครูไม่สามารถจัดกิจกรรม
 ได้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรม
 การเรียนการสอน ปัญหาการสอนภาษาแบบธรรมชาติในโรงเรียนอนุบาล ทั้งด้านความต้องการ
 สอนภาษาแบบธรรมชาติ ครูยังไม่มีความต้องการที่แท้จริงในการนำมาใช้ ด้านความรู้ความเข้าใจ
 เกี่ยวกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ มุ่งศึกษากิจกรรมตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ
 มากกว่ามุ่งฝึกการคิดวิเคราะห์ ส่วนด้านการดำเนินการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เน้นการจัด
 กิจกรรมตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติมากกว่าพัฒนาครูให้เข้าใจหลักการ ส่วนปัญหาการ
 จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
 ประถมศึกษาแห่งชาติ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อน
 เกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ไม่มีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลคละ
 อายุ ด้านอาคารสถานที่คับแคบ ครูไม่ได้รับการฝึกอบรม และพบว่า มีพฤติกรรมทะเลาะกัน
 ระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต ส่วนโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีนโยบายการ
 จัดการเรียนการสอนให้เด็กอนุบาลคละอายุ และมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนให้เด็ก
 อนุบาลคละอายุ พฤติกรรมของเด็กมีการดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต
 สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนอนุบาล ผู้ปกครองขาดความรู้
 ความเข้าใจ ครูไม่สามารถประยุกต์ใช้แผนการสอนให้สอดคล้องกับท้องถิ่น บุคลากรขาดความรู้
 ในการสอน สื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอ งบประมาณไม่เพียงพอ การจัดกิจกรรมไม่บรรลุตาม
 วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สภาพและปัญหาการจัดการดำเนินการกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนอนุบาลนั้น

กิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหาในระดับมาก คือ จัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้นักเรียนไม่ได้เพราะขาดอุปกรณ์ ขาดเงินสนับสนุน ขาดการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ และด้านสถานที่ออกกำลังกาย กิจกรรมในร่มมีไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม ขาดแหล่งวิชาที่จะค้นคว้าเพิ่มเติม คู่มือการสอน กิจกรรมพลศึกษาระดับอนุบาลมีไม่ทั่วถึง ขาดการส่งเสริมในการส่งไปศึกษาอบรมในกิจกรรมที่สอน ปัญหาการดำเนิน การใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล ยังมีความไม่เหมาะสมของแผนการเรียนการสอนที่มีต่อเวลาและวัยของเด็ก สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความเหมาะสม ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงเครื่องและปรับปรุงระบบ สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาและครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา ทั้งสภาพการปฏิบัติงานและปัญหาการจัดกิจกรรม ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินพัฒนาการ และด้านการปฏิสัมพันธ์แตกต่าง การจัดการชั้นเรียนของครูอนุบาล ด้วยการจัดสภาพห้องเรียนให้มีความ สัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างเด็ก ๆ และการจัดวางอุปกรณ์อย่างมีระบบอยู่ในระดับความ สามารถของเด็กในการช่วยเหลือตนเองได้ ปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนภาคเหนือ พี่เลี้ยงเด็กขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา และสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดสภาพแวดล้อม ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ส่วนปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการใช้การสอนแบบ โครงการในโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนไม่ได้กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ครูขาดประสบการณ์ในการสอนแบบ โครงการ เด็กขาดทักษะในการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ขาดเกณฑ์ที่แน่นอนในการวัดและประเมินผลโครงการ ไม่มีแหล่งความรู้ที่จะติดตามความเคลื่อนไหวของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แนวทางนี้

2.2 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรในระดับปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

การใช้หลักสูตรอนุบาลสำหรับเด็กวัย 3 ขวบ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้ที่ทำหน้าพัฒนาหลักสูตร คือ ครูผู้สอน โดยการเลือกประสบการณ์ให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองต้องการให้สอนอ่าน เขียน ขาดการเสนอแนะการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตรจากหน่วยงานระดับสูงขึ้นไป และที่สำคัญทั้งผู้บริหารและครูไม่ดำเนินงานอย่างจริงจัง เพราะนโยบายยังไม่ชัดเจนและแน่นอน

สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูปฐมวัยสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร เนื้อหา พบว่า ครูปฐมวัยมีความเห็นด้วยกับสภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน ความคิดเห็นของครูปฐมวัยเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุ ประสบการณ์การสอน และขนาดของโรงเรียนมีความแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ใช้ในโรงเรียนและสภาพการนำหลักสูตรปฐมวัยในสถานศึกษามาสู่การปฏิบัติแตกต่างกัน ครูปฐมวัยที่สอนระดับชั้นต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อสภาพหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ใช้ในโรงเรียน และสภาพการนำหลักสูตรปฐมวัยในสถานศึกษามาสู่การปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรในระดับปฐมวัยศึกษาทั้ง 2 เรื่อง จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารยังไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรในระดับปฐมวัยเท่าที่ควร ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็ก ยังต้องการให้สอนอ่าน เขียน การประเมินผลการใช้หลักสูตร ผู้บริหารและครูไม่ได้ดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างจริงจัง และอย่างเป็นระบบ ความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีอายุแตกต่างกัน มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน และสอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ใช้ในโรงเรียน และสภาพการนำหลักสูตรปฐมวัยในสถานศึกษาสู่การปฏิบัติแตกต่างกัน และครูปฐมวัยที่สอนระดับชั้นแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ใช้ในโรงเรียนและสภาพการนำหลักสูตรปฐมวัยในสถานศึกษามาสู่การปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

2.3 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 9 เรื่อง ดังนี้

สภาพและปัญหาการบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชนมุสลิม กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูขาดการวางแผนที่ชัดเจนและเป็นระบบ ไม่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ปัญหาคือ ขาดสื่อ อุปกรณ์ ขาดงบประมาณสนับสนุน ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก มีปัญหาคือ กิจกรรมไม่ตอบสนองความต้องการความสนใจ ความแตกต่างของผู้เรียน และไม่สอดคล้องกับพัฒนาการด้านการบูรณาการเรียนรู้ ปัญหาคือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ปัญหาคือ บุคลากรขาดความรู้ในการสร้างการใช้เครื่องมือ และวิธีประเมินด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก ปัญหาคือ ความเข้าใจที่ไม่ตรงกันระหว่าง

ผู้ปกครองกับโรงเรียน ในการนำหลักการอิสลามเข้ามาใช้ในการบริหาร โรงเรียน โรงเรียนไม่ได้ความสำคัญมากนัก

สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนาในสถานศึกษาปฐมวัย พบว่า ผู้บริหาร ไม่สามารถดำเนินการตามปรัชญาและเป้าหมายสถานศึกษาและนโยบายการจัดการศึกษาได้ทั้งหมด ปัญหาส่วนน้อยที่พบ คือ สถานศึกษาขาดงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ครูขาดแหล่งความรู้ในการพัฒนาตนเอง ไม่สามารถประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาใช้ในกิจกรรมประจำวันได้ ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการวัดประเมินผล และชุมชนไม่มีเวลาให้กับโรงเรียน

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนสำหรับเด็กอนุบาล ในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคกลาง พบว่า ในสังกัดสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด สังกัดกรมการศาสนาในภาคกลาง โดยรวมขาดงบประมาณในการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ทั้งโรงเรียนและศูนย์ฯ ทั้ง 4 สังกัด ส่วนใหญ่มีพื้นที่ภายนอกอย่างกว้างขวางและภายในคับแคบ วัสดุ อุปกรณ์เครื่องเล่นในจำนวนน้อย ไม่มีห้องนอนแยกออกมาเป็นสัดส่วน ในด้านพฤติกรรมครูและพฤติกรรมเด็กในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและศูนย์ฯ ทั้ง 4 สังกัด คือ ด้านการจัดพื้นที่ทำกิจกรรม โดยไม่มีการกำหนดขอบเขตที่แน่นอน การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์การเรียนในการทำกิจกรรมส่วนใหญ่ยังไม่หลากหลาย และปัญหาที่พบส่วนใหญ่ของโรงเรียนและศูนย์ฯ ทั้ง 4 สังกัด คือ ขาดงบประมาณในการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม คือ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน

ปัญหาและการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก คือ โภชนาการ ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมมีการปฏิบัติน้อยที่สุด ในด้านการจัดการศึกษาพบว่า การจัดประสบการณ์มีการปฏิบัติสูงที่สุด แต่การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีการปฏิบัติน้อยที่สุด ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมมีปัญหามากที่สุด ส่วนความปลอดภัยมีปัญหาน้อยที่สุด สำหรับการจัดการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและ การจัดประสบการณ์มีปัญหา

น้อยที่สุด

สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาและการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยในสถานรับเลี้ยงเด็กปฐมวัยในสถานรับเลี้ยงเด็กของกระทรวงกลาโหม พบว่า พื้นที่ทั้งภายนอกและภายในอาคารเรียน

คับแคบ งบประมาณในการบริหารงานไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้เทศการ สอนมีไม่เพียงพอ ในการจัดการเรียนการสอนพบว่าขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูเด็กแตกต่างกัน ส่วนผู้รับผิดชอบการจัดโภชนาการยังไม่เคยเข้ารับการอบรมทางด้านโภชนาการเด็ก ผู้ปกครองและคนในชุมชนมีภารกิจทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในสถานรับเลี้ยงเด็กได้

สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับก่อนประถมศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลากรมีไม่เพียงพอ ครูต้องทำงานหลายหน้าที่ นโยบายของโรงเรียนมาจากผู้บริหารส่วนใหญ่ ที่ยังคงตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองในการเน้นวิชาการ การอ่าน เขียน ทำแบบฝึกหัด การเรียนภาษาอังกฤษ ให้ความสนใจในเรื่องเด็กเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มากกว่าพัฒนาทุกด้าน ครูขาดความรู้ความเข้าใจการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก ด้านวิธีการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจในแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก ขาดวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ของเล่นในสนามเด็กเล่นมีไม่เพียงพอ เพราะเป็นโรงเรียนเอกชนที่คำนึงถึงผลกำไร - ขาดทุน และการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองมีน้อย เพราะยังคิดว่าภารกิจทางการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนฝ่ายเดียว

ปัญหาการบริหารงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัญหาการบริหารงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดอุบลราชธานี ใน 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานธุรการ และการบริหารงาน บุคลากร พบว่า ขาดการเตรียมการและวางแผนล่วงหน้าขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอนคู่มือ ในการจัดกิจกรรมและแนวการจัดประสบการณ์แก่เด็ก ความไม่พร้อมด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ สนามเด็กเล่นมีไม่เพียงพอและอยู่ในสภาพทรุดโทรม งบประมาณล่าช้า ทำให้บุคลากรขาดขวัญ และกำลังใจในการทำงาน บุคลากรขาดความรู้ในการจัดประสบการณ์และไม่เคยรับการฝึกอบรม และเจ้าอาวาสที่มีฐานะเป็นผู้บริหารศูนย์มีอายุมากไม่คล่องตัวในการบริหาร

สภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร ขาดบุคลากรที่มีความรู้ และขาดการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้านการนิเทศการศึกษา ขาดงบประมาณ บุคลากร และเกณฑ์ในการประเมิน ด้านการจัดแหล่งวิชาการ ขาดงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ ด้านการทำวิจัยทางการศึกษา ขาดบุคลากรที่มีความรู้และขาดแหล่งค้นคว้าในการทำวิจัย

สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยใน โรงเรียนอนุบาลประจำ จังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักการเตรียมความพร้อมให้เด็ก ยังต้องการให้เด็กอ่านออกเขียนได้ จำนวน

เด็กนักเรียนในชั้นมากขึ้นไปทำให้จัดกิจกรรมการเรียนการไม่เป็นตามแผนที่วางไว้ อาคารเรียน และห้องเรียนมีไม่เพียงพอ สื่อที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก และบางโรงเรียนไม่มีเครื่องเล่น สนามเด็กเล่น เกณฑ์วิธีการวัดและประเมินพัฒนาการมีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน ไม่มีการจัดห้องสมุดของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะ ขาดการนิเทศอย่างเป็นระบบ บุคลากรไม่ได้เข้ารับการประชุมอบรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารการจัดการในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา ทั้ง 9 เรื่อง จะเห็นได้ว่า สภาพและปัญหาการบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชนมุสลิม ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ยังขาดสื่อวัสดุ อุปกรณ์ ขาดงบประมาณสนับสนุน ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก กิจกรรมไม่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างของผู้เรียน และไม่สอดคล้องกับพัฒนาการ ด้านการบูรณาการเรียนรู้นักบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก บุคลากรขาดความรู้ในการสร้าง ใช้เครื่องมือ และวิธีประเมิน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก ความเข้าใจที่ไม่ตรงกันระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนาในสถานศึกษาปฐมวัย ผู้บริหารไม่สามารถดำเนินการตามปรัชญาและเป้าหมายสถานศึกษาและนโยบายการจัดการศึกษาได้ทั้งหมด สถานศึกษาขาดงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ครูขาดแหล่งความรู้ในการพัฒนาตนเอง ขาดแคลนสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผล ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคกลาง ยังขาดงบประมาณในการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม คือ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน ปัญหาและการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ การจัดสภาพแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาและการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยในสถานรับเลี้ยงเด็ก พื้นที่ทั้งภายนอกและภายในอาคารเรียนคับแคบ งบประมาณในการบริหารงานไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย บุคลากรในการนิเทศการสอนมีไม่เพียงพอ ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน ผู้ปกครองและชุมชนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในสถานรับเลี้ยงเด็กได้ สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชน ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในเรื่องการเตรียมความพร้อม ไม่เข้าใจแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก วัสดุอุปกรณ์ สื่อ การเรียนการสอน ของเล่นในสนามเด็กเล่นมีไม่เพียงพอ การบริหารเน้นเป็นธุรกิจ และสนองความต้องการของผู้ปกครอง ที่ต้องการให้เด็กอ่านออก เขียนได้ ทำแบบฝึกหัด และเรียนภาษาอังกฤษ ปัญหาการบริหารงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ศูนย์

ขาดการเตรียมการและวางแผนล่วงหน้า ขาดแคลนสื่ออุปกรณ์การสอน คู่มือในการจัดกิจกรรม และแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก การจัดสรรงบประมาณล่าช้ามาก ทำให้บุคลากรขาดกำลังใจในการทำงาน บุคลากรขาดความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินงาน ขาดความคล่องตัวในการบริหาร เพราะเจ้าอาวาสในฐานะผู้บริหารมีอายุมากแล้ว สภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ขาดบุคลากรที่มีความรู้ และขาดการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ขาดแหล่งค้นคว้าในการวิจัย สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวนนักเรียนในชั้นมีมากเกินไป อาคารเรียนและห้องเรียนมีไม่เพียงพอ และบางโรงเรียนไม่มีสนามเด็กเล่น

2.4 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

พฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการจัดประสบการณ์แบบเตรียมความพร้อมกรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พบว่า จำนวนนักเรียนที่มีมากใน 1 ห้องเรียนต่อครู 1 คน จึงส่งผลให้ครูจำเป็นต้องแสดงบทบาทเป็นผู้กำหนดกิจกรรมด้วยตนเองมากกว่าเด็กเป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมและทำให้กิจกรรมที่จัดขึ้นส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถสนองความสนใจ ความต้องการและความแตกต่างของเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งทำให้ครูไม่สามารถสังเกตและประเมินเด็กอย่างต่อเนื่องเป็นรายบุคคลได้อย่างเต็มที่ ด้านพื้นที่ในการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ไม่เอื้อต่อวิธีการจัดกิจกรรมบางกิจกรรมและสภาพอาคารเรียนชั้นอนุบาล ไม่เอื้อต่อความสะดวกและความปลอดภัยในการปฏิบัติและเปลี่ยนกิจกรรมบางกิจกรรม ด้านภาระงานที่ครูได้รับมอบหมายนอกเหนือจากการสอนมีมากทำให้ครูจัดกิจกรรมให้แก่เด็กได้ไม่เต็มที่ ด้านงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐไม่เพียงพอต่อการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่สนับสนุนกิจกรรม ครูแก้ปัญหาโดยจัดทำสื่อต่าง ๆ จากเศษวัสดุด้านตนเอง นอกจากนี้แล้วอุปสรรคที่สำคัญยิ่งต่อการจัดประสบการณ์แบบเตรียมความพร้อมแก่เด็ก คือ ด้านเจตคติที่ไม่ถูกต้องของประชาชนที่มีต่อการปฐมวัยศึกษา ด้านผู้ปกครองมีความต้องการให้สอนอ่าน เขียน ท่องจำ และทำเลข ด้านผู้บริหารไม่มีความเข้าใจหลักการศึกษาย่างถ่องแท้ และไม่สามารถสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองให้คล้อยตามได้ และด้านครูไม่มีความสามารถ ตลอดจนความแม่นยำหรือมั่นคงในหลักการเตรียมความพร้อม

สภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากร ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1 พบว่า การกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการสำรวจและ

วิเคราะห์เพื่อกำหนดความจำเป็นในการพัฒนา โรงเรียนไม่มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนที่จะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดความจำเป็นได้ บุคลากรไม่เห็นความสำคัญและขาดความกระตือรือร้นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความจำเป็นในการพัฒนา ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ขาดการชักจูงให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้นและระยะยาว การวางแผนพัฒนาบุคลากรไม่สอดคล้องหรือเป็นไปตามความต้องการในการพัฒนาของบุคลากรอย่างแท้จริง ขาดการประสานงานและการอำนวยความสะดวกในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร ด้านการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร ขาดการประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ปัญหาและความต้องการพัฒนาของครูปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดคณะนักบวช ในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ด้านการนำเทคนิคมาจัดประสบการณ์เรียนรู้ ด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็ก และด้านบทบาทของครูปฐมวัย พบว่า ครูปฐมวัยมีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านและมีความต้องการพัฒนาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอนระดับปฐมวัยพบว่า ครูมีปัญหาและความต้องการพัฒนาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามสถานภาพสมรสด้านปัญหาและความต้องการพัฒนาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และครูส่วนใหญ่มีความต้องการเลือกรูปแบบและวิธีการพัฒนาตนเองมากที่สุดคือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และวิธีที่เลือกการพัฒนาตนเองน้อยที่สุดคือ การศึกษาด้วยตนเอง เช่น บทเรียนสำเร็จรูป อ่านหนังสือ ค้นอินเทอร์เน็ต

ผลจากการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา จากงานวิจัย 3 เรื่อง พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการจัดประสบการณ์แบบเตรียมความพร้อม ครูมีภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนของครูทำให้ครูจัดกิจกรรมให้แก่เด็กได้ไม่เต็มที่ สภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนอนุบาล บุคลากรไม่เห็นความสำคัญ และขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ขาดงบประมาณที่ใช้ในแผนพัฒนาบุคลากร ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรไว้เป็นสัดส่วน ปัญหาและความต้องการพัฒนาครูปฐมวัย จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอนระดับปฐมวัย ครูมีปัญหาและความต้องการพัฒนาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน หากจำแนกตามสถานภาพสมรสด้านปัญหาและความต้องการพัฒนาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูส่วนใหญ่เลือกรูปแบบวิธีการพัฒนาตนเองด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ / ปรียญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ที่พิมพ์เผยแพร่ ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2550 เป็นการเสนอเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการสังเคราะห์งานวิจัย ขอบเขตของการสังเคราะห์งานวิจัย วิธีการสังเคราะห์งานวิจัย และสรุปผลการสังเคราะห์ พร้อมทั้ง อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาคูณลักษณะของงานวิจัย ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา

1.1.2 เพื่อสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัย ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา

1.2 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ / ปรียญานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ที่ผลิตโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2550 จำนวน 28 เรื่อง

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบสรุปคูณลักษณะของงานวิจัย

1.3.1 แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยของ อูทุมพร จามรมาน (2527)

1.3.2 แบบสรุปคูณลักษณะของงานวิจัย โดยผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสรุปคูณลักษณะของงานวิจัย ของ สุพิณ จินดาพล (2548)

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจรายชื่อวิทยานิพนธ์ / ปริญญาานิพนธ์ สาขาการศึกษา ปฐมวัย เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ที่ผลิตโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2550 จากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย และจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เมื่อสำรวจรายชื่องานวิจัยได้แล้ว ทำการประเมินคุณภาพงานวิจัย เพื่อคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพมาสังเคราะห์ ได้งานวิจัยจำนวน 28 เล่ม จากนั้นศึกษาบทคัดย่อของงานวิจัย แล้วศึกษาตัวเล่มของงานวิจัยทุกเล่ม บันทึกข้อมูลของงานวิจัยลงในแบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

1.6 สรุปผลการสังเคราะห์งานวิจัย

1.6.1 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ผลการสังเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย พบว่า งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ทั้งสิ้นจำนวน 28 เรื่อง ปีที่มีการพิมพ์งานวิจัยเผยแพร่มากที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2540 และ ปี พ.ศ. 2541 จำนวน 5 เรื่องเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 17.86 สถาบันที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 20 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 71.43 งานวิจัยส่วนใหญ่ผู้วิจัยไม่มีการตั้งสมมติฐานมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.71 และรองลงมาใช้การตั้งสมมติฐานสองทาง คิดเป็นร้อยละ 75.00 ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.86 มีการศึกษากลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.86 ของงานวิจัยที่ศึกษา การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาประชากร คิดเป็นร้อยละ 32.14 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.86 ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างเครื่องมือขึ้นทั้งหมด โดยใช้วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยตรวจสอบค่าความตรงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.42 และรองลงมาคือ ค่าความเที่ยง คิดเป็นร้อยละ 60.71 สถิติพรรณนาที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุดคือ ค่าร้อยละ คิดเป็นร้อยละ 96.43 สำหรับสถิติอ้างอิง ผู้วิจัยใช้การทดสอบค่าที มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.86

1.6.2 ผลการสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัย จากวิทยานิพนธ์ / ปริญญาานิพนธ์ที่นำมาสังเคราะห์จำนวน 28 เรื่อง เป็นงานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ซึ่งในแต่ละด้านมีประเด็นของการศึกษาที่หลากหลาย ซึ่งงานวิจัย จำนวน 28 เรื่องนี้สามารถสรุปสาระตามประเด็นที่ศึกษาเป็น 4 ประเด็น คือ

ประเด็นแรก ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ปฐมวัยศึกษา จำนวน 14 เรื่อง ผลจากการวิจัย พบว่า สถานศึกษาปฐมวัยศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหา ด้านการขาดแคลนเรื่องงบประมาณ ขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บุคลากรมีไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กได้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัยเด็ก ขาดการนิเทศติดตามผลการสอนอย่างต่อเนื่องอย่างมีระบบ และจัดทำได้น้อย ครั้ง รัฐบาลไม่ได้ให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กอนุบาลแบบคละอายุ ส่วนครู ที่มี อายุ รายได้วุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่มี ประสบการณ์การสอน กับ ครูที่มีประสบการณ์การฝึกอบรมต่างกัน มีปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนต่างกัน โรงเรียนอนุบาลเอกชนยังคงตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองในการ เน้นการอ่าน เขียน ท่องจำ การคิดคำนวณ มากกว่าการพัฒนาเด็กให้เหมาะกับวัย โรงเรียนอนุบาล ประจำจังหวัด มีปัญหาจำนวนเด็กในชั้นเรียนมากเกินไป ประสบการณ์ทางการสอนของครูมีผลต่อการ จัดกิจกรรมเคลื่อนไหวสำหรับเด็ก และครูที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัย มีผลต่อการ ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ในการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ พบว่า ยังขาด บุคลากรที่มีความเหมาะสม และขาดงบประมาณในการซ่อมและปรับปรุงระบบให้เหมาะสมกับวัย ของเด็ก ครูมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากการสอน และ จำนวนเด็กนักเรียนในชั้นเรียนมีมากเป็นการ ยากต่อการควบคุมชั้นเรียนของครูทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ไม่สมบูรณ์เพื่อที่จะ ตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็ก ส่วนการเรียนการสอนแบบ โครงการยังไม่ประสบ ผลสำเร็จเท่าที่ควรเพราะด้านนโยบายของโรงเรียนยังไม่ได้กำหนดอย่างเป็นทางการ ครูยังขาด ประสบการณ์ในการสอนแบบ โครงการ เด็ก ไม่สามารถปรับวิธีการเรียนในการค้นหาความรู้ด้วย ตนเอง ผู้บริหารเองต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นจากการสอนแบบเดิม ส่วนการจัดการเรียนการสอน แบบโครงการ ครูยังไม่เข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงการ ยังไม่มีเกณฑ์ที่แน่นอนในการวัดและประเมินผล โครงการ ด้านการสอนภาษาแบบ ธรรมชาติ ครูปฐมวัยมีพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลางมีค่อนข้างน้อย ครูยังไม่เข้าใจหลักในการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ทำให้การสอนภาษาแบบธรรมชาติมีความ คลาดเคลื่อนไปจากหลักปรัชญาของการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ส่วนด้านพัฒนาการทางภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยในสถานรับเลี้ยงเด็กนั้นยังไม่ได้รับการพัฒนาได้ดีเท่าที่ควร เพราะพี่เลี้ยงเด็ก / ผู้ดูแลเด็ก ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทางภาษา และขาดประสบการณ์และทักษะในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็ก

ประเด็นที่สอง คือ สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรในระดับปฐมวัยศึกษา จำนวน 2 เรื่อง พบว่า ความไม่ชัดเจนของนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัย 3 ขวบ ทำให้

ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรเท่าที่ควร ผู้ปกครองยังขาดความเข้าใจในหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย ยังคงเน้นการอ่านออกเขียนได้ของเด็ก ผลการประเมินการใช้หลักสูตรพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูยังไม่มีการดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างจริงจังและเป็นระบบ ยังขาดแคลนครูปฐมวัยที่จบสาขาการศึกษา ขาดแคลนสื่อ อุปกรณ์ ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เสนอแนะไว้ในหลักสูตร และพบว่า ครูปฐมวัยที่มีอายุต่างกัน มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตรปฐมวัยสถานศึกษาแตกต่างกัน และครูปฐมวัยที่สอนในระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตรปฐมวัยในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ประเด็นที่สาม คือ สภาพปัญหาการบริหารจัดการในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา จำนวน 9 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษายังไม่เข้าใจหลักการศึกษาศึกษาปฐมวัยอย่างถ่องแท้ ซึ่งเป็นการยากที่จะทำความเข้าใจกับชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก ครูเองยังไม่เข้าใจหลักในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ มีปัญหาด้านบุคลากร ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก บุคลากรไม่เคยได้รับการฝึกอบรม และขาดขวัญกำลังใจ เพราะงบประมาณต่ำซ้ำ ด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ยังขาดแคลนครูในวุฒิทางการศึกษาปฐมวัย สื่อ อุปกรณ์ และเครื่องเล่นสนามยังมีไม่เพียงพอต่อจำนวนของเด็ก ผู้บริหารยังขาดการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีงบประมาณไม่เพียงพอ ที่จะเอื้ออำนวยต่อการจัดการด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียนมีไม่เพียงพอคับแคบ ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษายังมีน้อย ขาดผู้เชี่ยวชาญ และมีความรู้ทางด้านโภชนาการสำหรับเด็ก

ประเด็นที่สี่ คือ สภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 3 เรื่อง พบว่า บุคลากรไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองเท่าที่ควร เพราะขาดการควบคุมติดตามการประเมินและตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างมีระบบและอย่างต่อเนื่อง ขาดการประสานงานในการอำนวยความสะดวกในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร ครูปฐมวัยที่มีอายุ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาแตกต่างกัน ส่วนครูปฐมวัยที่มีสภาพการสมรสที่แตกต่างกันมีความต้องการพัฒนาไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

จากการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ / วิทยานิพนธ์ สาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านสภาพปัญหา การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยศึกษา ที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2550 ผู้วิจัยมี ประเด็นอภิปราย ดังนี้

2.1 คุณลักษณะของงานวิจัย อภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1.1 ปีที่พิมพ์เผยแพร่และสถาบันที่ผลิต จากการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษาที่นำมาสังเคราะห์นั้น พบว่า ในปี พ.ศ. 2540 และปี พ.ศ. 2541 มีจำนวนวิทยานิพนธ์ / วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์เผยแพร่มากที่สุด คือ มีจำนวน 5 เล่ม และรองลงมาคือปี พ.ศ. 2544 มีจำนวน 4 เล่ม ซึ่งสอดคล้องกับการสังเคราะห์งานวิจัยของ เพ็ญณี แนนรอต และคณะ (2542: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2539 – 2542 ข้อค้นพบที่สำคัญจากการวิจัยสรุปได้ว่า ปริมาณงานวิจัยกลุ่มใหญ่ ที่สุด เป็นการวิจัยในประเด็นแนวทางการจัดการศึกษา และ/หรือ การพัฒนาการเรียนการสอน ส่วน ชารินี พลเยี่ยม (2547: บทคัดย่อ) ที่ทำการสังเคราะห์งานวิทยานิพนธ์ทางการศึกษาระดับ ศาสตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540 - 2545 ข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัย พบว่ามี 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาครู ด้านการบริหาร จัดการ และ ด้านที่เกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการเน้นการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น โดยดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดทิศทางและเป้าหมายของโรงเรียน ร่วมวางแผน ร่วม ปฏิบัติงาน และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง จึงอาจจะสรุปได้ว่าในช่วงปี พ.ศ. 2540 - 2545 เป็นช่วงที่ มีผู้ให้ความสนใจและทำการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษาทำให้งานวิจัย ในช่วงนี้มีมาก และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันที่ผลิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 - 2550 มีเพียง 28 เรื่อง ซึ่งนับว่าไม่มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2542: บทคัดย่อ) ทำการสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น ในวิทยานิพนธ์ของนิสิตคณะครุ ศาสตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงปี พ.ศ. 2507 - 2540 พบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความ ต้องการจำเป็นมีปริมาณเพิ่มขึ้นในช่วง ปี พ.ศ. 2507 - 2534 โดยในช่วง ปี พ.ศ. 2525 - 2534 เพิ่มขึ้น ปีละ 13 เรื่อง จากก่อนหน้านี้นี้เฉลี่ยปีละ 2 - 3 เรื่อง และในช่วงปี พ.ศ. 2535 - 2540 เริ่มมีปริมาณ ลดลงเล็กน้อย ส่วนงานวิจัยในปี พ.ศ. 2549 และ ปี พ.ศ. 2550 ไม่มีปรากฏอยู่ในการสังเคราะห์ งานวิจัยครั้งนี้ เพราะเป็นงานวิจัยที่ไม่ได้ผลิตโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนคริ นทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แต่ยังมีนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตสนใจศึกษาด้าน

สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษาอยู่หลายเรื่อง และงานวิจัยบางเรื่องเป็นสารนิพนธ์ และการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้วิจัยจึงไม่สามารถนำมาในสังเคราะห์ได้ เนื่องจากได้กำหนดขอบเขตไว้ว่าต้องเป็นวิทยานิพนธ์ / ปรียญานิพนธ์เท่านั้น

2.1.2 การตั้งสมมติฐาน ไม่มีการตั้งสมมติฐานมากที่สุด เนื่องจากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ

2.1.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างและวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง พบว่า งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีการศึกษากลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มมากที่สุด และรองลงมาศึกษากลุ่มตัวอย่างสามกลุ่ม ส่วนวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีแบบหลายขั้นตอนมากที่สุด ซึ่งเป็นวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยหลักความน่าจะเป็น คือ เป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่สามารถระบุความน่าจะเป็นหรือโอกาสที่แต่ละหน่วยของประชากรจะถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างได้

2.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.86 ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ

2.1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ สถิติพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุดคือ ร้อยละ สำหรับสถิติอ้างอิงที่ใช้มากที่สุดคือ การทดสอบค่าที เพราะเนื่องจากผู้วิจัยต้องการสรุปอ้างอิงค่าที่ได้จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างไปยังประชากรและเป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม

2.2 การสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัย สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา ที่มีการศึกษาของกลุ่มประชากรที่ได้ทำการสังเคราะห์ในครั้งนี้ เห็นได้ว่าสภาพปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา พบว่า สถานศึกษาปฐมวัยศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหา ด้านการขาดแคลนเรื่องงบประมาณ ขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บุคลากรมีไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กได้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัยเด็ก ขาดการนิเทศติดตามผลการสอนอย่างต่อเนื่อง อย่างมีระบบและจัดทำได้น้อยครั้ง รัฐบาลไม่ได้ให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กอนุบาลแบบคละอายุ ซึ่ง อมรชัย ตันติเมธ (2537: 151- 156) ได้อธิบายว่า ความแตกต่างในเรื่องมาตรฐานคุณภาพของการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชน มีการลงทุนจัดการศึกษาซ้ำซ้อนกันของหน่วยงานต่าง ๆ และการจัดการศึกษาระดับอนุบาลและ/หรือเด็กเล็กยังไม่ครอบคลุมถึงเด็กยากจน นอกจากนี้หน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีการติดต่อเกี่ยวข้งกันน้อยมาก การช่วยเหลือระหว่างกันในจังหวัดก็อยู่ในเกณฑ์น้อย และนอกจากนี้ ปัญหาสำคัญในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาเอกชน คือ การมุ่งให้ความรู้ทางวิชาการเพื่อตอบสนองความต้องการ

ของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเหตุให้การจัดการศึกษาระดับนี้ ไม่เป็นไปตามหลักการและนโยบายการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่ถูกต้อง

ในปัจจุบันถึงแม้มีนโยบายในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่ชัดเจนขึ้น มีองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ แต่ในทางปฏิบัติและการดำเนินการยังมีปัญหาอยู่ พอสรุปได้ดังนี้ คือ การขาดความเป็นเอกภาพ เพราะนโยบายของแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกัน เป้าหมายในการอบรมเลี้ยงดูเด็กจัดอยู่หลากหลายรูปแบบ คุณภาพของเด็กแตกต่างกันระหว่างเด็กในเมืองและชนบท ขาดระบบการจัดที่แน่นอน เพราะแต่ละหน่วยงานไม่ได้ประสานแนวคิดให้ไปในทิศทางและรูปแบบเดียวกัน คุณภาพของการบริหาร ยังขาดความพร้อมและไม่ได้มาตรฐาน เช่น บุคลากรสถานที่ สื่อ เครื่องเล่น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับนี้ อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งความไม่เพียงพอของงบประมาณที่ได้รับมีน้อยไม่เอื้อต่อการพัฒนา คุณภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ยังมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการของเด็กและการจัดแนวประสบการณ์แก่เด็กไม่ถูกต้องเท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นอย่างมาก

สุนาณ สุโหลง (2545: 52) กล่าวถึง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ว่าเป็นสภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันตามลักษณะการให้บริการและสภาพสังคม ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ นอกจากนี้ อมรชัย ตันติเมธ (2537: 158) ได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษาว่า ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ เอกสารหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์มีไม่เพียงพอ ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ หน่วยงานต้นสังกัดขาดการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และปัญหาสำคัญยิ่งอีกประการหนึ่ง คือ นำหลักสูตรหรือแนวประสบการณ์ไปใช้นั้น ไม่ได้ปรับเนื้อหาที่เข้ากับสภาพชีวิตในสังคมชนบท สิ่งของเด็ก ๆ ได้เรียนมักเป็นสิ่งที่ไกลตัว และดึงความคิดและจิตใจของเด็กออกไปจากถิ่นฐานบ้านเกิดของตน

จุไรพร เสนาะ (2545: 181 - 182) ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนมีปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรมาใช้จัดกิจกรรมในห้องเรียน คือ ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการนำหลักสูตรมาใช้ ปัญหาในการปรับปรุงไปใช้หลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น คือ ขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตร ส่วนด้านสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กอนุบาล ได้ข้อค้นพบว่า จำนวนเด็กนักเรียนในชั้นเรียนมีมาก ขาดต่อการควบคุมชั้นเรียนของครูทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ไม่สมบูรณ์เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็ก ยังขาดบุคลากรที่มีความเหมาะสม และขาดงบประมาณ ครู

ปฐมวัยมีพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลางมีค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับ เยาวพา เศษะคุปต์ (2542: 96) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษายังไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมให้เด็กอย่างจริงจัง ส่วนใหญ่มุ่งที่จะเร่งให้เด็กเรียนรู้หนังสือ อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ไม่ได้วางรากฐานที่สำคัญและจำเป็นต่อการเรียนอ่านเขียน ซึ่งเป็นการฝืนธรรมชาติเด็ก

นฤมล เนียมหอม (2540: 42) ได้อภิปรายว่า ครูยังไม่เข้าใจหลักในการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ทำให้การสอนภาษาแบบธรรมชาติมีความคลาดเคลื่อนไปจากหลักปรัชญาของการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ จูไรพร เสนาะ (2545: 182) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถดำเนินไปได้ด้วยดี เพราะปัญหาในการเตรียมการสอนสำหรับการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเตรียม การสอน ขาดความรู้ในการจัดทำแผนการสอน สอดคล้องกับ อมรชัย ตันติเมธ (2537: 162) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาปฐมวัย ขาดครูที่มีความรู้ทางด้านการสอนเด็กปฐมวัย ขาดแคลนครูที่มีวุฒิสาขापฐมวัยโดยตรง บุคลากรมีไม่เพียงพอ นอกจากนี้ ด้านสภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา ได้ข้อค้นพบว่า บุคลากรไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองเท่าที่ควร เพราะขาดการควบคุมติดตามการประเมินและตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างมีระบบและอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย นั้นพบว่า ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับด้านดังกล่าวยังมีน้อย ผู้ที่มีความสนใจในเรื่องนี้ สามารถนำผลการสังเคราะห์งานวิจัยเป็นข้อมูลในการเลือกหรือตัดสินใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษาได้อีกมาก

3.1.2 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา นั้นจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ให้กับเด็กในการศึกษาในระดับต่อไป จึงต้องได้รับการช่วยเหลือและร่วมมืออย่างจริงจังจากบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐ นโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งบุคคลทุกฝ่ายที่กล่าวมาข้างต้นนี้ต้องเข้าใจในหลักการการจัดการศึกษาสำหรับเด็กให้ตรงกันและมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน เพื่อที่จะทำให้การจัดการศึกษานี้บรรลุผลและประสบผลสำเร็จไปได้ด้วยดี

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1.1 ควรมีการส่งเสริมให้มีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนให้กับปฐมวัย ทั้งทางด้านการบริหาร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการใช้หลักสูตรปฐมวัย ในสถานศึกษาพร้อมทั้งการศึกษารูปแบบนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็ก เพื่อนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาในระดับปฐมวัยต่อไป

3.1.2 ควรมีการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถให้คำอธิบายเกี่ยวกับสภาพต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยได้มากยิ่งขึ้น

3.1.3 ควรส่งเสริมให้มีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น ในด้านการใช้หลักสูตรปฐมวัยในสถานศึกษา ด้านการใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ มาจัดประสบการณ์การเรียนการสอนให้กับเด็ก ด้านการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย

บรรณานุกรม

๔

บรรณานุกรม

- กุลยา ตันติผลาชีวะ (2546) “การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย” วารสารการศึกษาปฐมวัย 7, 3 (มีนาคม): 30 - 44
- เกรียงศักดิ์ เรืองศรี (2544) “การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในระดับก่อน ประถมศึกษาในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จุไรพร เสนาะ (2545) “การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนเมืองพัทยา สังกัดเมืองพัทยา วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัฐธา สุธาสิโนบล (2548) “การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านสื่อ การเรียนการสอนในระดับปฐมวัยศึกษา” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ทวิพร ณ นคร (2542) *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย* ภูเก็ต สถาบันราชภัฏภูเก็ต
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2540) “หลักการและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร” ใน *ประมวล สารະชุดวิชา การพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีทางการสอน* หน่วยที่ 1 หน้า 1 - 86 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ธารินี พลเยี่ยม (2547) “การสังเคราะห์งานวิทยานิพนธ์ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540 – 2545” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิภา ม่วงหวาน (2549) “การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านการ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยศึกษา” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นงลักษณ์ วิรัชชัย (2541) *การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณและการ วิเคราะห์เนื้อหา : รายงานการวิจัย* กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2542) “การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการ วิเคราะห์ห่อภิมาณและการวิเคราะห์เนื้อหา” กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

- นภเนตร ธรรมบวร (2551) “หลักสูตรเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระวิชาการจัด
ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย* หน่วยที่ 3 หน้า 2 - 55 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- นัยนา ตันติวิสุทธิ (2546) “การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชา
การในโรงเรียนประถมศึกษา” สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เบญจพร มโนราชสีห์ (2549) “การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย
ด้านการพัฒนาความพร้อมทางภาษาและคุณลักษณะของเด็กปฐมวัย” การศึกษาค้นคว้า
อิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- พัชรี ผลโยธิน (2537) “การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในระดับปฐมวัยศึกษา” ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาสัมมนาการศึกษาปฐมวัยศึกษา* หน่วยที่ 6 หน้า 121 - 161 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2551) “แนวคิดในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุด
วิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย* หน่วยที่ 1 หน้า 1 - 52 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- พัฒนา พวงมาลี (2542) “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลและ
อายุ” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิศมัย ถีละแก้ว (2540) *หลักสูตรประถมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต
- เพ็ญณี แนนรทและคณะ (2542) *รายงานการวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาใน
ประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2539 - 2542* กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ
- เยาวพา เดชะคุปต์ (2542) *การศึกษาปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร เอพีกราฟฟิกส์ ดีไซน์
- _____ (2542) *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร เอพีกราฟฟิกส์ ดีไซน์
- ศิริส ปราบกวางษ์ (2548) “การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย
ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2546) *คู่มือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย*
กรุงเทพมหานคร บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

- สมร ทองดี (2537) “วิวัฒนาการทางการปฐมวัยศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา* หน้าที่ 1 หน้า 11-14 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สโลพร ตรีพงษ์พันธ์ (2547) “การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย” สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2537) “แนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา* หน้าที่ 9 หน้า 29 – 64 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สุณิสา บุญมาศ (2548) “การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัยด้านพฤติกรรมการสอน การนิเทศ และการพัฒนาครูระดับปฐมวัย” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุณา ณ สุโหลง (2517) “การสังเคราะห์งานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- สุพิณ จินดาพล (2548) “การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัยด้าน
การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย”
การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุรัตน์ สิงห์เวียง (2543) “การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย
ระหว่างปีพุทธศักราช 2529 - 2541” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- สุมน อมรวิวัฒน์ (ม.ป.ป) *เอกสารทางวิชาการหลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา*
(แผนกวิชาการ ประถมศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เอกสารอัด
สำเนา)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526) *การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน*
กรุงเทพมหานคร เอราวิณ
- _____. (2539) *คู่มือการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
ศรีเมืองการพิมพ์
- _____. (2541) *การจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้* กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว

- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หน้า 13 - 21
อมรชัย ตันติเมธ (2536) “แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุด
วิชาการบริหารงานการปฐมวัยศึกษา* หน่วยที่ 1 หน้า 4 – 41 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- อรุณี หรดาล (2537) “ผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา* หน่วยที่ 13 หน้า 4 – 78 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2537) “การจัดการปฐมวัยศึกษาในประเทศไทย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการ
ปฐมวัยศึกษา* หน่วยที่ 2 หน้า 58 – 130 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- อารมณี สุวรรณपाल (2537) “การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุด
วิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา* หน่วยที่ 10 หน้า 118 – 130 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ “การบริหารการปฐมวัยศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการปฐมวัยศึกษา*
หน่วยที่ 1 หน้า 4 – 46 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- อุทุมพร จามรมาน (2531) *การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ : เน้นวิธีวิเคราะห์เมตต้า*
กรุงเทพมหานครพื้นที่พลับพลึง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อวิทยานิพนธ์/ปริญญานิพนธ์ที่นำมาสังเคราะห์

รายชื่อวิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์ที่นำมาสังเคราะห์

วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์เผยแพร่โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- เกรียงศักดิ์ เรืองศรี (2544) การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อน
ประถมศึกษาในโรงเรียนอนุบาลอำเภอสังขละบุรีสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษา
แห่งชาติ วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
- จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์ (2545) การศึกษาปัญหาการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู
อนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จุไรพร เสนาะ (2545) การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัย
อนุบาลในโรงเรียนเมืองพัทยา สังกัดเมืองพัทยา วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชบา พันธุ์ศักดิ์ (2541) การศึกษาการใช้หลักสูตรอนุบาลสำหรับเด็กวัย 3 ขวบ ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ (2543) การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาลใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 5 วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เดียนา รักขมณี (2547) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนมุสลิม
กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นารีนุช สมวาสนาพานิช (2544) การศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากร ในโรงเรียน
อนุบาล สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1 วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์ มหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นฤมล เนียมหอม (2540) การศึกษาสภาพและปัญหาการสอนภาษาแบบธรรมชาติในโรงเรียน
อนุบาล กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปิยวรรณ คงวัดใหม่ (2546) สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา
ปฐมวัย วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พัชนี วังยาฉิม (2545) การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กวัย
อนุบาลในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคกลาง วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- พัฒนา พวงมาลี (2542) สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภัทราวรรณ จันทร์เนตร์ (2546) สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียน
อนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มนัสวีร์ ทวีกิจการ (2548) สภาพและปัญหาการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์
สำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มณฑนา ทับทิม (2540) การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการดำเนินการกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนอนุบาล
สังกัดกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วรรณพร กาญจนภา (2544) การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาและการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยใน
สถานรับเลี้ยงเด็กของกระทรวงกลาโหม วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ศิริมาศ แก้วเจริญวงศ์ (2541) สภาพและปัญหาการจัดการกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็ก
ปฐมวัยในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนภาคเหนือ วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศุภเนตร ไชยช่วย (2543) การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินกิจกรรมพลศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สถาพร กริธาธร (2540) การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมสุดา มัชฌมจันทร์ (2544) การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการใช้การสอน
แบบโครงการในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อภิสมัย วุฒิพรพงษ์ (2540) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในโรงเรียน
อนุบาลประจำจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์เผยแพร่โดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กรรณิการ์ คลังวิเชียร (2541) การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการจัดประสบการณ์แบบเตรียมความพร้อม กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เจตน์ สำราญสุข (2541) สภาพและปัญหาการสอนกิจกรรมการเคลื่อนไหวในระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพชรรัตน์ เบี้ยเหลี่ยม (2547) การศึกษาปัญหาและการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เขาวมาลัย วิเศษ (2548) ปัญหาและความต้องการพัฒนาของครูปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดคณะนักบวชในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ลวด แก้วไรสง (2540) ปัญหาการบริหารงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัด อุบลราชธานี ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิไล ธนวิวัฒน์ (2541) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับก่อน ประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุธีรภัฏ ทรงแม้ง (2547) สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูปฐมวัย สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์เผยแพร่โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รพีพรรณ สายทอง (2542) สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาและครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก ข

**แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย
แบบสรุปคุณลักษณะของงานวิจัย**

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

ชื่องานวิจัย

ชื่อผู้วิจัย

ลักษณะ	ไม่ดี เลข	ไม่ดี	ปาน กลาง	ดี	ดีมาก
1. ปัญหาวิจัยชัดเจน					
2. สมมติฐานได้รับการเขียนอย่างถูกต้อง					
3. ปัญหาวิจัยสำคัญมากพอที่จะวิจัย					
4. คำจำกัดความได้รับคำนิยามเชิงปฏิบัติการอย่างชัดเจน					
5. มีการกล่าวถึงการออกแบบการวิจัยครบถ้วน					
6. การออกแบบการวิจัยมีความเหมาะสมกับปัญหาวิจัย					
7. กลุ่มตัวอย่างและประชากร ได้รับการบรรยายชัดเจน					
8. กระบวนการรวบรวมข้อมูลชัดเจน					
9. กระบวนการรวบรวมเหมาะสมกับปัญหาวิจัย					
10. ข้อมูลได้รับการตรวจสอบในด้านความเชื่อถือได้					
11. สถิติที่วิเคราะห์เหมาะสมกับปัญหาวิจัย					
12. ผลวิเคราะห์ได้รับการเสนออย่างเหมาะสม					
13. มีข้อสรุปที่ชัดเจน					
14. ข้อสรุปถูกต้องตามหลักฐานข้อมูล					
15. การอภิปรายกว้างขวางลึกซึ้ง					
16. การสรุปอ้างอิงไปยังประชากรได้ถูกต้อง					
17. การเขียนรายงานด้วยภาษาที่ถูกต้อง					
18. การเขียนรายงานมีความชัดเจน					
19. การเขียนรายงานดูสมเหตุสมผล					
20. การเขียนรายงานแสดงความไม่ลำเอียง					

ลำดับที่

แบบสรุปลักษณะของงานวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1. ชื่องานวิจัย

.....

..... 2. ชื่อ - สกุล

ผู้วิจัย

.....

3. สถาบันที่ผลิต

- (.....) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (.....) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- (.....) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

4. ปีที่พิมพ์เผยแพร่

(.....) พ.ศ. 2540	(.....) พ.ศ. 2541	(.....) พ.ศ. 2542
(.....) พ.ศ. 2543	(.....) พ.ศ. 2544	(.....) พ.ศ. 2545
(.....) พ.ศ. 2546	(.....) พ.ศ. 2547	(.....) พ.ศ. 2548
(.....) พ.ศ. 2549	(.....) พ.ศ. 2550	

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัย

1. เนื้อหาตามขอบเขตของการวิจัย

- (.....) ด้านอารมณ์ จิตใจ
- (.....) ด้านสังคม

2. สมมติฐานการวิจัย

- (.....) ไม่มีสมมติฐานการวิจัย (.....) มีสมมติฐานการวิจัย

- สมมติฐานการวิจัยแบบทางเดียว
- สมมติฐานการวิจัยแบบสองทาง

3. ระเบียบวิธีการวิจัย

(.....) การวิจัยเชิงพรรณนา	(.....) การวิจัยเชิงทดลอง
(.....) การวิจัยเชิงคุณภาพ	(.....) อื่น ๆ (ระบุ)

4. กลุ่มตัวอย่าง

4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

(.....) 1 กลุ่ม (.....) 2 กลุ่ม (.....) 3 กลุ่ม

4.2 การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 การสุ่ม

(.....) สุ่มอย่างง่าย (.....) สุ่มแบบแบ่งชั้น

(.....) สุ่มแบบกลุ่ม (.....) หลายขั้นตอน

(.....) อื่น ๆ

4.2.2 การเลือก

(.....) เลือกแบบเจาะจง (.....) ตามสะดวก

(.....) อื่น ๆ

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1 ชนิดของเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ

ชนิดของเครื่องมือ	การตรวจสอบคุณภาพ			
	ความ ยาก	อำนาจ จำแนก	ความ เที่ยง	ความ ตรง
5.1.1 แบบสอบถาม				
5.1.2 แบบสัมภาษณ์				
5.1.3 แบบสังเกต				
5.1.4 แบบสำรวจ				
5.1.5 แบบวัดความรู้				
5.1.6 อื่น ๆ (ระบุ).....				

5.2 ที่มาของเครื่องมือ

(.....) ผู้วิจัยสร้างเอง

(.....) ผู้วิจัยใช้เครื่องมือมาตรฐาน

(.....) ผู้วิจัยพัฒนาจากเครื่องมือที่มีอยู่แล้ว

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพรรณนา

- (.....) ร้อยละ
- (.....) ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- (.....) มัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์
- (.....) ฐานนิยม พิสัย
- (.....) อื่น ๆ (ระบุ)

6.2 สถิติอ้างอิง

- (.....) การทดสอบค่าที
- (.....) การวิเคราะห์ความแปรปรวน
- (.....) สหสัมพันธ์
- (.....) ไค - สแควร์
- (.....) อื่น ๆ (ระบุ)

ตอนที่ 3 ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ผลการวิจัย

ภาคผนวก ค

ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย

ชื่อผู้ทำวิจัย สถาบัน ชื่อย่อวุฒิ วิชาเอก และปี พ.ศ. ของงานวิจัยที่นำมาตั้งเคราะห์

ชื่อ - สกุล	สถาบันที่ผลิต	ชื่อย่อ วุฒิ	วิชาเอก	ปี พ.ศ. ที่ทำวิจัย
กรรณิการ์ คลังวิเชียร	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2541
เกรียงศักดิ์ เรืองศรี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2544
จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2545
จูไรพร เสนาะ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2545
เจตร์ สาราณสุข	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2541
ชบา พันธุ์ศักดิ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2541
ณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2543
เดียนา รักขมณี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2547
นารีนุช สมวสานาพานิช	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2544
นฤมล เนียมหอม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2540
ปิยวรรณ คงวัดใหม่	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2546
พัชนี วัชยาฉิม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2545
พัฒนา พวงมาลี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2542
เพชรรัตน์ เบี้ยเหลี่ยม	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2547
ภัทรารวรรณ จันทร์เนตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2546
มนัสวีร์ ทวีกิจการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2548
มณฑนา ทับทิม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2540
เขวมาลัย วิเศษ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2548
รพีพรรณ สายทอง	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช	ศษ.ม.	ปฐมวัยศึกษา	2542
ลวด แก้วไธสง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2540
วิไล ธนวิวัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การศึกษาปฐมวัย	2541

ชื่อผู้ทำวิจัย สถาบัน ชื่อย่อวุฒิ วิชาเอก และปี พ.ศ. ของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ (ต่อ)

ชื่อ - สกุล	สถาบันที่ผลิต	ชื่อย่อวุฒิ	วิชาเอก	ปี พ.ศ. ที่ทำวิจัย
วรรณพร กาญจนภา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	2544
ศิริมาศ แก้วเจริญวงศ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	2541
ศุภเนตร ไชยช่วย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	2543
สถาพร กรีธาธร	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	2540
สมศุดา มัชฌมจันทร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	2544
สุธีรภัฏ ทรงแม้ง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กศ.ม.	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	2547
อภิสมัย วุฒิพรพงษ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ค.ม.	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	2540

คุณลักษณะของงานวิจัย จำแนกตามสถาบันที่ผลิต

ชื่อ - สกุล	สถาบันที่ผลิต		
	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมศาสตร์
กรรณิการ์ คลังวิเชียร		✓	
เกรียงศักดิ์ เรืองศรี	✓		
จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์	✓		
จุไรพร เสนาะ	✓		
เจตร์ สำราญสุข		✓	
ชบา พันธุ์ศักดิ์	✓		
ณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ	✓		
เคียนา รัชมณี	✓		
นารีนุช สมวาสนาพานิช	✓		
นฤมล เนียมหอม	✓		
ปิยวรรณ คงวัดใหม่	✓		
พัชนี วัชยาฉิม	✓		
พัฒนา พวงมาลี	✓		
เพชรรัตน์ เบี้ยเหลี่ยม		✓	
ภัทรารวรรณ จันทร์เนตร์	✓		
มนัสวีร์ ทวีกิจการ	✓		
มณฑนา ทับทิม	✓		
เยาวมาลย์ วิเศษ		✓	
รพีพรรณ สายทอง			✓
ลวด แก้วไธสง		✓	
วิไล ธนวิวัฒน์		✓	

คุณลักษณะของงานวิจัย จำแนกตามสถาบันที่ผลิต (ต่อ)

ชื่อ - สกุล	สถาบันที่ผลิต		
	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมศาสตร์
วรรณพร กาญจนภา	✓		
ศิริมาศ แก้วเจริญวงศ์	✓		
ศุภเนตร ไชยช่วย	✓		
สถาพร กริธาธร	✓		
สมสุดา มัชฌมจันทร์	✓		
สุธีร์กษ์ ทรงมุสิก		✓	
อภิสมัย วุฒิพรพงษ์	✓		

คุณลักษณะของงานวิจัยจำแนกตาม การตั้งสมมติฐาน ระเบียบวิธีวิจัย และ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อ - สกุล	การตั้งสมมติฐาน			ระเบียบวิธีวิจัย			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
	ไม่สมมติฐาน	สองทาง	ทางเดียว	วิจัยเชิงสำรวจ	ศึกษากรณี	วิจัยเชิงคุณภาพ	กลุ่มเดียว	สองกลุ่ม	สามกลุ่ม	สี่กลุ่ม
กรรณิการ์ คลังวิเชียร	✓				✓		✓			
เกรียงศักดิ์ เรืองศรี	✓			✓				✓		
จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์		✓		✓			✓			
จูไรพร เสนาะ	✓			✓					✓	
เจตน์ สำราญสุข	✓			✓			✓			
ชบา พันธุ์ศักดิ์	✓			✓					✓	
ณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ	✓			✓				✓		
เดียนา รักขมณี	✓			✓				✓		
นารีนุช สมวาสนาพานิช	✓			✓				✓		
นฤมล เนียมหอม	✓					✓			✓	
ปิยวรรณ คงวัดใหม่	✓			✓				✓		
พัชนี วังยายฉิม	✓			✓					✓	
พัฒนา พวงมาลี	✓			✓					✓	
เพชรรัตน์ เบี้ยเหลี่ยม		✓		✓				✓		
ภัทรารวรรณ จันทร์เนตร์	✓			✓				✓		
มนัสวีร์ ทวีกิจการ	✓			✓					✓	
มณฑนา ทับทิม	✓			✓				✓		
เขาวมาลัย วิเศษ		✓		✓			✓			
รพีพรรณ สายทอง	✓			✓				✓		
ลวด แก้วไรสง	✓			✓					✓	

คุณลักษณะของงานวิจัยจำแนกตาม การตั้งสมมติฐาน ระเบียบวิธีวิจัย และ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ชื่อ - สกุล	การตั้งสมมติฐาน			ระเบียบวิธีวิจัย			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
	ไม่สมมติฐาน	สองทาง	ทางเดียว	วิจัยเชิงสำรวจ	ศึกษากรณี	วิจัยเชิงคุณภาพ	กลุ่มเดียว	สองกลุ่ม	สามกลุ่ม	สี่กลุ่ม
วิไล ธนวิวัฒน์	✓			✓					✓	
วรรณพร กาญจนภา	✓			✓					✓	
ศิริมาศ แก้วเจริญวงศ์	✓			✓			✓			
ศุภเนตร ไชยช่วย	✓			✓				✓		
สถาพร กรีธาธร	✓			✓				✓		
สมสุดา มัชฌมจันทร์	✓			✓				✓		
สุธีรภัช ทรงแมติก			✓	✓			✓			
อภิสมัย วุฒิพรพงษ์	✓			✓					✓	

คุณลักษณะของงานวิจัยจำแนกตามวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อ - สกุล	วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง					
	ศึกษาทั้งประชากร	สุ่มอย่างง่าย	สุ่มแบบแบ่งชั้น	แบ่งกลุ่ม	แบบหลายขั้นตอน	เลือกแบบเจาะจง
กรรณิการ์ คลังวิเชียร	✓					
เกรียงศักดิ์ เรืองศรี					✓	
จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์				✓		
จูไรพร เสนาะ		✓				
เจตร์ สำราญสุข					✓	
ชบา พันธุ์ศักดิ์					✓	
ณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ					✓	
เดียนา รักมณี	✓					
นารีนุช สมวาสนาพานิช		✓				
นฤมล เนียมหอม	✓					
ปิยวรรณ คงวัดใหม่		✓				
พัชณี วัชยาเฉลิม		✓				
พัฒนา พวงมาลี					✓	
เพชรรัตน์ เบี้ยเยี่ยม		✓				
ภัทรารวรรณ จันทร์เนตร์					✓	
มนัสวีร์ ทวีกิจการ						✓
มณฑนา ทับทิม					✓	
เขาวมาลัย วิเศษ	✓					
รพีพรรณ สายทอง				✓		
ลวด แก้วไรสง	✓					

คุณลักษณะของงานวิจัยจำแนกตามวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ชื่อ - สกุล	วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง					
	ศึกษาทั้งประชากร	สุ่มอย่างง่าย	สุ่มแบบแบ่งชั้น	แบ่งกลุ่ม	แบบหลายขั้นตอน	เลือกแบบเจาะจง
วิไล ธนวิวัฒน์					✓	
วรรณพร กาญจนภา	✓					
ศิริมาศ แก้วเจริญวงศ์	✓					
ศุภเนตร ไชยช่วย		✓				
สถาพร กรีธาธร	✓					
สมสุดา มัชฌมจันทร์	✓					
สุธีรภัศ์ ทรงมุสิก						✓
อภิสมัย วุฒิพรพงษ์		✓				

คุณลักษณะของงานวิจัยจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อ - สกุล	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย				
	แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์	แบบสังเกต	แบบสำรวจ	แบบวิเคราะห์ข้อมูล
กรรณิการ์ คลังวิเชียร	✓		✓		
เกรียงศักดิ์ เรืองศรี	✓	✓	✓		
จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์	✓				
จูไรพร เสนาะ	✓	✓	✓	✓	
เจตน์ ตำราญสุข	✓				
ชบา พันธุ์ศักดิ์	✓	✓			
ณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ	✓	✓	✓	✓	
เดียนา รักษมณี	✓		✓		✓
นารีนุช สมวาสนาพานิช	✓				
นฤมล เนียมหอม	✓	✓	✓		
ปิยวรรณ คงวัดใหม่	✓	✓			
พัชณี วัลยาเฉลิม		✓	✓	✓	
พัฒนา พวงมาลี	✓	✓	✓		
เพชรรัตน์ เบี้ยเหลี่ยม	✓				
ภัทราวรรณ จันทร์เนตร์	✓	✓	✓		
มนัสวีร์ ทวีกิจการ	✓	✓	✓		
มณฑนา ทับทิม	✓		✓		
เยาวมาลย์ วิเศษ	✓				
รพีพรรณ สายทอง	✓	✓	✓		
ลวด แก้วโรสง	✓				

คุณลักษณะของงานวิจัยจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

ชื่อ – สกุล	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย				
	แบบ สอบถาม	แบบ สัมภาษณ์	แบบ สังเกต	แบบ สำรวจ	แบบวิเคราะห์ ข้อมูล
วิไล ธนวิวัฒน์	✓				
วรรณพร กาญจนภา	✓	✓	✓	✓	
ศิริมาศ แก้วเจริญวงศ์	✓	✓	✓		
ศุภเนตร ไชยช่วย	✓	✓			
สถาพร กรีธาธร	✓	✓	✓		✓
สมสุดา มัชฌมจันทร์	✓	✓	✓		
สุธีรภัฏ ทรงมุสิก	✓				
อภิสมัย วุฒิพรพงษ์			✓		✓

คุณลักษณะของงานวิจัยจำแนกตามที่มาของเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ชื่อ - สกุล	ที่มาของเครื่องมือ			การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ				
	ผู้วิจัยสร้างเอง	พัฒนาจากเครื่องมือที่มีอยู่	ใช้เครื่องมือมาตรฐาน	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเที่ยง	ค่าความตรง	หาประสิทธิภาพ
กรรณิการ์ คลังวิเชียร	✓					✓	✓	
เกรียงศักดิ์ เรืองศรี	✓						✓	
จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์	✓					✓	✓	✓
จุไรพร เสนาะ	✓						✓	
เจตน์ สำราญสุข	✓					✓	✓	✓
ชบา พันธุ์ศักดิ์	✓						✓	
ณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ	✓						✓	
เดียนา รักขมณี	✓						✓	
นารีนุช สมวาสนาพานิช	✓						✓	
นฤมล เนียมหอม	✓						✓	
ปิยวรรณ คงวัดใหม่	✓						✓	
พัชณี วัลย์นิม	✓						✓	
พัฒนา พวงมาลี	✓					✓	✓	
เพชรรัตน์ เบี้ยเหลี่ยม	✓					✓	✓	
ภัทราวรรณ จันทรเนตร์	✓					✓	✓	
มนัสวีร์ ทวีกิจการ	✓						✓	
มณฑนา ทับทิม	✓					✓	✓	
เยาวมาลย์ วิเศษ	✓					✓	✓	
รพีพรรณ สายทอง	✓					✓		
ลวด แก้วไธสง	✓					✓	✓	

คุณลักษณะของงานวิจัยจำแนกตามที่มาของเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ (ต่อ)

ชื่อ - สกุล	ที่มาของเครื่องมือ			การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ				
	ผู้วิจัยสร้างเอง	พัฒนาจากเครื่องมือที่มีอยู่	ใช้เครื่องมือมาตรฐาน	ค่าความง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเที่ยง	ค่าความตรง	หาประสิทธิภาพ
วิไล ธนวิวัฒน์	✓				✓	✓	✓	
วรรณพร กาญจนภา	✓					✓	✓	
ศิริมาศ แก้วเจริญวงศ์	✓						✓	
ศุภเนตร ไชยช่วย	✓	✓			✓	✓	✓	
สถาพร กรีธาธร	✓					✓	✓	
สมสุดา มัชฌมจันทร์	✓						✓	
สุธีร์รักษ์ ทรงมุสิก	✓					✓	✓	
อภิสมัย วุฒิพรพงษ์	✓						✓	

คุณลักษณะของงานวิจัยจำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ชื่อ - สกุล	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล						
	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย/เบี่ยงเบนมาตรฐาน	ทดสอบที	ทดสอบไค-สแควร์	ค่าความเชื่อมั่น	สหสัมพันธ์	เปรียบเทียบพหุคูณ
กรรณิการ์ คลังวิเชียร	✓						
เกรียงศักดิ์ เรืองศรี	✓						
จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์	✓	✓	✓		✓		
จุไรพร เสนาะ	✓						
เจตรีย์ ตำราญสุข	✓				✓		
ชบา พันธุ์ศักดิ์	✓						
ฉัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ	✓						
เดียนา รัชภมณี	✓						
นารีนุช สมวาสนาพานิช	✓	✓					
นฤมล เนียมหอม							
ปิยวรรณ คงวัดใหม่	✓						
พัชนี ว่างยาฉิม							
พัฒนา พวงมาลี	✓						
เพชรรัตน์ เบี้ยเหลี่ยม	✓		✓				
ภัทราวรรณ จันทร์เนตร์	✓						
มนัสวีร์ ทวีกิจการ							
มณฑนา ทับทิม	✓	✓	✓				
เขาวมาลัย วิเศษ	✓	✓		✓			

คุณลักษณะของงานวิจัยจำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (ต่อ)

ชื่อ - สกุล	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล						
	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย/เบี่ยงเบนมาตรฐาน	ทดสอบที	ทดสอบไค-สแควร์	ค่าความถี่	สหสัมพันธ์	เปรียบเทียบพหุคูณ
รพีพรรณ สายทอง	✓	✓	✓				
สวด แก้วไธสง	✓	✓					
วิไล ธนวิวัฒน์	✓	✓					
วรรณพร กาญจนภา	✓						
ศิริมาศ แก้วเจริญวงศ์		✓					
ศุภเนตร ไชยช่วย	✓	✓	✓				
สถาพร กริธาธร	✓						
สมสุดา มัชฌมจันทร์	✓						
สุธีร์กัญ ทรงแม้ง	✓	✓					
อภิสมัย วุฒิพรพงษ์	✓						

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางอุษณีย์ งานสกุล
วัน เดือน ปีเกิด	20 มีนาคม 2512
สถานที่เกิด	อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
ประวัติการศึกษา	ค.บ สถาบันราชภัฏภูเก็ต
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนนานาชาติบริติช ภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
ตำแหน่ง	คุณครูผู้ช่วย